Tüstav Arşivi
Orhan SİLİER
Bağışı

Sosyalist

KURUCUSU : Dr. HİKMET KIVILCIMLI

Sayı : 82 3 TEMMUZ 1979 SALI FİYATI :10 TL.

DÜŞÜNCE VE DAVRANIŞ BİRBİRİNDEN AYRILMAZ!

BUNALIM ZİRVEDE

TEK ÇIKAR YOL:

Uluslararası Para Fonu (İMF)
Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD)
Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET)
Dünya Bankası
Morgan Guaranty Trust
Deutsche (Dresdner) Bank

Türkiye Sanayiciler ve İş Adamları Derneği (TÜSİAD)
Türkiye Ticaret ve Sanayi Odaları, Borsaları

GİBİ

**Yerli Yabancı Parababalarının Raporu Değil;
Yoksul Halkın Partisi,
Işçi Sınıfı Partisi**

VATAN PARTISI PROGRAMIDIR

KALPAZANLAR EKONOMİSİ

SOSYALİST Sayı 24 (13.4.1971) **Dr. Hikmet KIVILCIMLI**

● Bilimcil Sosyalizmin alfabesi frenkçe : Ekonomik determinizm, Türkçe : Ekonomi belirlendirilişi adını alabilir. Ekonomik determinizm : Toplum olaylarını en son duruşmada belirlendiren etkinin ekonomi temelinden geldiğini anlatır. Bu hakikati 500 yıl önce İbni Haldûn açıkladı. 130 yıl önce Marks-Engels en kesin bilimiyle anıtlaştırdı. Gelin görün ki, Sınıflı Toplumda olağanüstü yalın ve keskin gerçeklik, her gün bir yol daha belgelenmedikçe kimsenin umurunda olmuyor.

1 — Ekonomi Anlayışsızlığı

Egemen Sınıflar, suyun başını kestikleri için, Sosyal ve Politik olaylarda ekonomi olaylarının yaman etkisine her gün yakından kafalarını çarpıyorlar. Onun için ister istemez öğrendikleri bir ş e y l e r d e n ders ç ı k a r m ı y a çalışıyorlar. Özellikle büyük K a p i t a l i s t ülkelerin ne yaptığını bilen İşveren politikacıları : Yüzyıllardanberidir **ekonomi** gidişine verdikleri önemi başka hiç bir şeye vermiyorlar. Para ve geçim işlerinde her zaman ayaklarını denk atmıya çabalıyorlar.

Bununla birlikte ileri Kapitalist ülkelerinin **egemen sınıfları,** o bildikleri hakikati, kendilerinden başka kimseciklerin öğrenmemesi için en inanılmaz **«bilimcil»** hokkabazlıkları kıyamete dek sürdürüyorlar. Doğruyu bilmemeleri gerekenler :

1 — Emperyalist **Anavatan Halk** yığınlarıdır.

2 — Geri ülkelerin **sömürülen Millet**'leridir.

2 — Bizim Parababalarının Kördöğüşü

Türkiye'nin, (değil geniş **Halk yığınları**), ellerine en muazzam **Devlet** güçlerini geçirmiş, **«Memleketi İdare ediyoruz»** diyen en kabadayı politikacıları bile, ekonomik determinizmi bile bile hiçe saymaktan kendilerini alamazlar. Antika (Tefeci-Bezirgân) parababaları koca koca Uygarlıkların yıkılışlarında ekonominin önemini anlıyamadıkları için hiç bir şey yapamamışlardır. Onlardan hayır yok. Ama, **«Ekonomi»** deyince, ağızlarından bin **«Ekonomi»** daha çıkan **Modern parababalarımız** (Finans-Kapitalistlerimiz) de, Uluslararası omuzdaşları kadar olsun **ekonomi** problemlerini anlamamakta direnirler.

Bunun en acıklı örneği, her 12 yılda bir bindikleri dalı keserce yaptıkları para kalpazanlıklarıdır. Bir öküz bile, üzerinden düştüğü bir çürük tahta köprüye bir daha ayak basmaz. Türkiye'nin koca koca **Başbakan**ları o basit hayvansal korunma işgüdüsünden bile yoksundurlar.

Şu İkinci Emperyalist Evren Savaşı sonunda Türkiye'nin parababaları, Türkiye'nin her varını Uluslar arası Parababalarına nasıl teslim ettiler? Ayrıntılarına girmiyelim. Yalnız o her 12 yılda bir yaptıkları **Para** kalplaştırması ile onun getirdiği **Politika** altüstlüklerini göz önüne getirmek yeter. 3 belirli tarihte 3 **Para** kumarı ile 3 **Politika** yıkılışı şöyle sıralanır :

3 — Birinci Kalpazanlık: CHP Tekerlenişi

1946 yılı : «Türk Parasının Değeri» Halk için ansızın, **Parababaları** için bile bile, hazırlana hazırlana düşürüldü. Ardından CHP'nin ortalığı zılgıtla yıldırmış Başbakan **Recep Peker** kabinesi tekerlendi. Ancak bu basit bir **Kabine** yuvarlanması olmadı. **Tekparti** çağının da ölüm çanını çaldı. O gün, bugündür, en **«Değişmez Şef»** adıyla anılan İ. İ. Paşa değişti. **İktidar** mevkiinin değişmez **gediklisi** bilinen CHP, bir daha İktidara gelemez oldu. Hâlâ **«Ana Muhalefet Partisi»** nişanını, bir emeklinin son teselli madalyası gibi göğsünde taşımaktan kurtulamadı.

4 — İkinci Kalpazanlık: DP Tekerlenişi

1958 yılı : Savaş sonu yapılan I. Para kalplaştırmasından tam 12 yıl henüz geçmişti. Demokrat Parti ve Devlet-Hükûmet-Parlamento başındakiler, Recep Peker'lerin «Değişmez Şef» lerin, Tekparti Cumhuriyet Halk Partisi'lerin 8-10 yıl önce başına gelenleri unuttular. **Halk** için ansızın, **Parababaları** için eni konu hazırlanılarak, Teammüden (düşüne taşına) cinayet işlercesine: **«Türk Parasının Değeri»** paldır küldür ikinci kez düşürüldü.

Bu cinayetin ardından 2 yıl geçmedi: Yalnız Devlet Başkanı C. Bayar, Hükûmet Başbakanı A. Menderes tepesi aşağı Yassıadaya düşmekle kalmadılar. Türkiye Cumhuriyet Tarihinde ilk defa : **Modern Parababaları** (Finans-Kapitalistler) ile **Antika Parababaları** (Tefeci-Bezirgânlar)ın en **şartsız kayıtsız iktidar andlaşmasını** gerçekleştiren **Demirkırat** Partisi de, bir daha adını ağzına alanın suç işlemiş sayılacağı kertede Cehenneme gönderildi.

Bâri, ondan sonra gelen Politikacılar olaylardan bir ibret dersi çıkardılar mı? **Para** kalpazanlığının önünde sonunda en seçkin **Politika** kuklalarının başını yediği anlaşıldı mı?.. Ne gezer!

5 — Üçüncü Kalpazanlık : AP Tekerlenişi

1970 yılı : 2. Para kalplaştırmasından, gene tam 12 yıl sonra, ve gene her gün **«Türk Parası düşürülmiyecektir»** yaygarası koparılırken yâni **Halk**'tan saklanarak, ama Parababaları için teammüden cinayet işlenirce 3. ncü kez **«Türk Parasının Değeri»** alaşağı edildi. Parababalarının perde ardında gizli gizli işledikleri bu **Ekonomi Cinayetini** halka unutturmak için birdenbire azgınlaştırılan **Siyasi Cinayetler** bir yıldır inanılmaz kertede resmen kışkırtılıp desteklendi.

Ancak bir öküzün basmıyacağı **çürük para** köprüsüne bütün yağlı göbeği ile baştan kara itilen bir semiz kurban daha, **«Demirel Hükûmeti»** kılığında sürüldü. Parababalığının kanlı mihrabı o ense kulak yerinde ne oldum delisini de yumuşak yanından okşıyarak yuttu. İleride kullanacağı başka ünlü kurbanlarını Menderes'in idâm sehpasında asılı cesedi ile ürkütememek için Demirel kadife eldivenli yumrukla ve **Parlementarizm** yârenlikleri ortasında saf dışı edildi.

Antika kasaba Parababalığının (Tefeci-Bezirgân Hacıağalığın) çocuğu **A. Menderes** asıldı. Modern Parababalığının (Finans - Kapital Kodamanlığının) adamı **C. Bayar** «kuyudan çıkarıldı.» **Antika** kasaba Parababalığının Hacıağa çocuğu S. Demirel, **Modern** Parababalığı (Finans-Kapital) ile daha «ailece» kaynaşmayı becerdiği için asılmadı. Değişen pek az şey var. Eski **kralcılık** Beyleri: **«Kral öldü, yaşasın Kral»** derlerdi. Şimdi **Antika** Parababası Adnan Bey yahut Sülüman Bey öldü; yaşasın **Modern Parababalığı** deniyor. Parababası çıfıtlığının **«Günah Tekesi»** Demirel kesiliyor. (Yahut Damızlığa çekiliyor). Bütün **Parababalığı nın** günahları gömülüyor.

Değeri düşük birkaç **bin** lira basan iki zavallı : hemen **Kalpazan** diye yakapaça mahkûm ediliyor. Türk Parasını **«Devalüe»** etmek (değerinden düşürmek) nedir? Milyarlarca **Kalp** para çıkarmaktır. Neden o resmî kalpazanlığı yapanlar enselenmiyorlar? Çünkü **Silâh** ellerinde ve **Halkı** aldatabiliyorlar. Halk niçin **aldatılabiliyor?** Çünkü: Parababalarının **Zılgıdı** altında Halk [illegible]yavrusu gibi dağınık, **örgütsüzdür.**

Burjuva Demokratik Çorbası

Dr. HİKMET KIVILCIMLI
Sosyalist Sayı: 4 (11) 29.12.1970

Burjuva Demokrasisi'nin en son tanımlanışı: **«Bulanık suda balık avlamak»** tır. Balıkları ne denli köreltip oltaya, ağa düşürtmek istersen, suyu o denli bulandıracaksın. Yurttaşı ne denli şaşkına çevirip alıklaştırabilirsen, o denli balıklaştırabilirsin. Türkiye'nin en son olayları ve bu olaylar önünde Siyasî Bezirgân Partilerinin tepkileri gözönüne geldikçe, efendilerimizin neye «Demokrasi» dedikleri biraz daha açığa çıkıyor.

Türkiye'de **Kriz** var; ona **Bunalım** dedik Ne bunalımı? Kerli ferli Politik Parti Lider ve Sözcülerinin en dramatik görünenleri bir bunalım patlangıcı önüne gelindiğini, sel baskınına uğramış köylüler gibi avazları çıktığı kadar bağırıyorlar. Bunalımın nedenine gelince, iki kutup oluyorlar. ;

Demokrasi Çorbacısı: Hacivat - Muhalefet :

MUHALEFET grubu, klise korosu gibi inceli kalınlı seslerle hep bir ağızdan bir şişman adamı parmakla gösteriyorlar :

«— Bütün suç onda. O Demirel olmasa ne bunalım kalacak, ne bir şey!»

En baş Muhalefet Gazetesi her gün, her yazısında o temayı işler :

«Demirel Yönetiminin bilgisiz ve beceriksiz tutumu yüzünden...» (Ulus, 13.12.1970, **Bunalım vb.**)

«Demirel'in her ne pahasına olursa olsun İktidarda kalabilmek isteği yüzünden...» (Ulus, 14.12.1970, **Gerçekçilik**).

Düşünün, 35 milyon insanı tek bir **Şişman Kişi** bunaltıyor!.. Doğru ise aşkolsun herife. Şişman Kişi bir Dev olmadığına göre, söylendiği kadar **«bilgisiz ve beceriksiz»** nasıl olur? Adam insanüstü bir dâhi olmalı. Muhalefet, Demirel'i zemmederken göklere çıkarmış, tanrılaştırmış olduğunu farketmiyor mu?

Demokrasi Çorbacısı: Karagöz - İktidar :

İKTİDAR da Muhalefetten aşağı kalmıyor. Şişman **Kişi** de, kendisini olağanüstü **«becerikli ve bilgili»** bir Devlet Kaptanı buluyor. Muhalefet ona, **«Bunalımı sen yaptın»** mı diyor? O da **Kişi** olarak bunalımı yokedebileceğine inanıyor. Ancak, tam tiryaki bir Şirket bezirgânı içgüdüsü ile: **«Bize ait olmayan faturalar bize ödetilmek isteniyor!»** diyor AP Temsilcilerine.

Suç hep **Anayasa** ve Kanunların. Bunalımın hakkından :

«Nasıl gelelim? Özerk müesseseler, özerk Radyo, özerk Üniversite, en geniş basın hürriyeti, en geniş siyasî Parti ve Dernek hürriyeti, en geniş gösteri hürriyeti...»

Lânet olsun o «Özerk... Hürriyet» lerin topuna. Onlar olmasın, bak nasıl Şişman Kişi bunalımın da, her şeyin de **«Hakkından gelir»** di.

Demokrasi Perdesinin Viran Edilişi :

Muhalefet, Demirel'i ters yönden onaylıyor :

«Basiretli bir Devlet Adamı, en kötü kanunlarla da olsa ülkeyi selâmete götürür» taşını atıyor (**Ulus, 14.12.1970, Başyazı**). Yâni, Şişman **Kişi** nasıl kirlettiyse, öyle temizleyebilirdi.

İktidar, Muhalefete yol gösteriyor :

«İngiliz Demokrasisinde muhalefetin adı: Majeste Kraliçenin sadık muhalefetidir. Neye sâdık? Devlete sâdık!» «Herkes aklını başına toplasın!»

«Majeste» Demirel'in **«Sadık Muhalefeti»** olmalı ki, bunalım kaçırılsın...

Aldı «Basiretli Devlet Adamı» İ. İ. Paşa sazı eline, bakalım ne söyledi :

«Yeni vazife günleri, sınanmış Devlet Adamlarının elinde, temiz ellerinde başarıya ulaşabilir. Bu vazife işçileri Halk Partisindedir.» (Çorlu İlçe Kongresine Mesaj)

Bunalımlar Şahı demir el susar mı?

«Madem ki bu çatının altına gelmişiz. (Çatı: Finans - Kapital'in **Kubbealtı**'dır.) **Madem ki muayyen bir Hedefin Sahibiyiz.** (Hedef: **«Inhisar'ı Duhan Devlet'i Aliyye»**: Yüce Devlet Tütün Tekeli). **Hiç olmazsa o hedefe gelen zararlarda, gelebilecek zararlarda hep beraber aynı acıyı duyarak, aynı reaksiyonu göstererek gitmemiz bir mecburiyettir.»** (AP Temsilcilerini Kapayış)

Kayıkçı Dövüşü :

Ve Karagözle Hacivat'ın **Kişi** Kahramanlıkları cilveleşmesi «bu minvâl üzere» sürüp gider. Politikamızın o bitmez tükenmez **Kişicil** kayıkçı dövüşü bize Koca Türkiye'nin çalışkan yığınları sırtında oynatılan kasap oyunu Bunalımı anlatır mı? Hayır.

Türkiye'de niçin kademeli füzeler gibi her gün bir bunalım bitmeden ötekisi patlak veriyor. Politika Orta oyuncularına sorarsanız; hep falan veya filân Hacıvat'ın, yahut Karagöz'ün, veya Tatsız Tuzsuz Delibekir'in kimi **«basiretli»,** kimi **«basiretsiz»** kişiliğinden. Kişiler isteseler, yahut becerseler ne bunalım kalır, ne tartışı...

Oysa bütün o bireycil Politika Hacıcavcavlarının ve Kuklalarının görünmez iplerini çeken gizli el, onları söyleten ses, hep tâ gerilerdeki **Sosyal Sınıf** çıkarları ve eğilimlerdir. Yoksa ne haddine o Perdede harıl harıl oynayan zavallı Deve Derisinen biçimlendirilip boyanmış hayâllerin koca bir ülkeyi bunalıma batırmak, yahut bunalımdan çıkarmak? Lâkin bütün maksat o kayıkçı dövüşü ile, Sosyal Sınıf ilişki ve çelişkileri üzerine Demokratik duman perdesi saçmaktır.

TÜRKİYE'NİN DÜZENİ

Dr. Hikmet KIVILCIMLI

Aldanılarak «DOĞU» denilen, bilimsel adıyla **«PREKAPİTALİZM»** çağrılacak Toplum tipi, temelde TEFECİ-BEZİRGAN sermaye ekonomisidir. Tefeci-Bezirgan üretim yordamının tabanı üzerine kök saimış antika medeniyetler serisi bizim köprümüz üstünden geçmiştir. Yedibin yıl «tekerrür» etmişçesine, bata çıka yürüye gelmiştir. Her tekrarlanışında spiral (halezon) çizen salyangoz kımıltılarıyla dünyamıza yayılmıştır. Bu sümüklü böceğin en son ve aslına en uygun evi Türkiye'dir.

Aldanılarak «BATI» denilen, bilimsel adıyla «KAPİTALİZM» diye çağrılan toplum tipi, temelinde KAPİTALİST sermaye ekonomisidir. Kapitalist üretim yordamının tabanı üzerine kök salmış modern medeniyet, İngiltere'den Fransa'ya Almanya'dan Balkanlara doğru inerek üstümüze gelmiştir. Kapitalizm bizim prekapitalist sümüklü böceğimizi yedikçe: «— oh! ne güzel Batılılaşıyoruz» diye sevinmişiz. Kapitalizmi sümüklü böceğin kabuğu içinde yerleştirdikçe modernleştiğimizle öğünmüşüz. Hele sümüklü böceğin boynuzları üstüne şapkayı geçirince, en son sistem beyinle düşünüp davrandığımıza inanarak kabımıza sığmışız.

Şimdiki gerçek durumumuz bu. Bu duruma göre, Türkiye'nin tarihsel kaçınılmazlığı ekonomik ve sosyal yapısını etkilemiştir: Tefeci-bezirgan kanburu üstüne, getirmiş Kapitalist kanburu eklemiştir.

TÜRKİYE'DE TARİHİN İŞİ NE?

«Canım, şimdi, Türkiye'nin binbir pratik çıkmazı önümüzde yatıp dururken, öyle yedibin yıllık tarihten genellemelere saplanmanın sırası mı?» denilecek. Bu düşünüş, bizde «teori» adlı gücün en iyi dileklerle dahi, ne ağlanacak yoksulluklara uğratıldığını bir yol daha ıspatlamaktan başka anlam taşımaz.

İngiltere'yi, Fransa'yı, İtalya'yı, Almanya'yı bırakalım. Dünkü Osmanlı topluluğundan kopuşmuş Yunanistan'ı, Romanya'yı, Yuğoslavya'yı, Bulgaristan'ı da bir dem unutalım. Niçin Uzakdoğu'nun tavanına tünemiş Japonya 20 yılda en ileri kapitalist ülke oluverdi de bizim Yakın Doğu ve Akdeniz medeniyetlerinin zorlu mirascısı Türkiye 250 yıldır her «Batılılaşmak» istedikçe habire battı? 44 yıldır şapkasına dek «Avrupalılaşma» örneğini ülküleştiren Cumhuriyet çâğında her gün en «İLERİ» geçinen Siyaset Partileri ve Liderleri Antika çağın kalıntılarına dört elle sarılmadıkça ayakta duramıyacaklarına kanmışlar?

Çünkü Türkiye Bâbil çağından beri, yıkıla dikile hep o yediveren Tefeci-Bezirgan ekonomi ve toplumunun «adanmış toprağı» olmuştur. Dün ve bugün Türkiye'mizin hangi özel konusundan yola çıkarsak çıkalım, az derinliğine araştırmaya girdik miydi, kaçınılmazca elimize geçecek en şaşmaz kördüğüm Marx'ın işaret ettiği o ekonomi ve toplum kuralına bağlı kalır. İster «sağ» olalım, ister «sol»: Ne ekonomik, ne sosyal, ne politik, bilimcil, ahlakçıl, ne filozofçıl, dincil, güzel şanatçıl hiçbir konumuz yoktur ve olamaz ki, her çıkmaza varır varmaz, o kuralla baştankâra toslaşmıyabilsin.

TEFECİ-BEZİRGANLIK İLE KAPİTALİZMİN UYUŞMAZLIĞI

Prekapitalist ekonomi ve toplum ilişkileri de, Kapitalist ekonomi ve Toplum ilişkileri de hep «KAPİTAL» (SERMAYE) sözcüğüne bağlı görünürlerse de, Tarihinin akışına bakılırsa bu iki sistem, biri önden, ötekisi arkadan gelerek birbirini izlemiş olmakla kalmazlar, birbirleriyle kıyasıya güreşmiş, birbirlerini alt etmiş, yerinde yok etmiş iki insan düzenidirler.

Yeryüzünün tüm haritası üzerinde, insanlık tarihinin bütünü ile akışını gözönüne getirebilirsek, o iki düzenin karşılıklı gelişimini ve savaşını daha iyi ve açıkça kavrarız. Kapital eserinin III. cildinde Karl Marx'ın bir kaç sözle belirttiği bir ekonomi kuralı vardır: Nerede (hangi ülkede, ne zaman Tefeci-Bezirgan prekapitalist ekonomi AŞIRI gelişime uğramışsa, orada modern adını alabilecek kapitalist ekonomi imkânsız kalmıştır.

Ekonomide: «Sağlam para, çürük parayı kovar» denir. Toplum tarihinde bunun tersi de çok olmuştur. Kapitalizm elbet Tefeci-Bezirganlıktan daha sağlam bir üretim yordamıdır. Öyleyken, hemen hemen 7 bin yıl, çürük Tefeci-Bezirgan düzeni, Kapitalizmin yaşamasına değil, doğmasına dahi yer verdirtmemiştir. (*) Her çağda ölüp ölüp dirilen tarih ortadadır. Tüm Yakın ve Uzak Doğu bölgeleri en aşırı Tefeci-Bezirgan ekonomi temeline dayanmış medeniyetlere sahne oldukları için, kapitalizme ulaşamadılar. Tefeci-Bezirgân ekonomi temeline dayanmış medeniyetler en az verimli tarla olduğu için İngiltere, yeryüzünün ilk kapitalist ülkesi olabildi.

20 inci yüzyıla gelinceye değin, Tarih içinde Tefeci-Bezirgânlığın aşırıca geliştiği her yerde Kapitalizmin bir türlü gelişemediği kadar canlı bir olayı Marx-Engels'ten başka hemen hemen herkes atladı. Ama bu gerçeği çürütmiye, «doğru saygısı» besliyen hiç kimse kalkışmaz. «DOĞU» adıyla anılan «Yarı-Sömürge» evrenleri (Osmanlı, Acem, Çin kıtaları) : en büyük Tefeci - Bezirgan medeniyet artıkları idiler. Genel olarak Yakın ve Uzakdoğu ülkelerinin, özel olarak Türkiyemizin kapitalizme bunca geç kalışları, yukarıda belirtilen ekonomi ve toplum kuralının hem en «şahane» hem en «iğrenç» belgesini verdi. Bu topraklarda — bütün öteki etkenler bir yana —Tefeci - Bezirgan ekonominin azgınlığı, kesin olarak kapitalizme yer bırakmadı.

TÜRKİYE'NİN "MUCİZESİ" ÇELİŞKİLERİ UZLAŞTIRMA

20 inci yüzyıl Türkiyesi, hiç bir «mucize» gösteremediyse bile, Prekapitalizm ile Kapitalizm arasındaki o yaman tarihsel uzlaşmazlığı uzlaştırmak «mucize» sini ne yazık ki gösterdi. Ve bir milleti, bütün evrensel siyaset iktisat bunalımları ve altüstlükleri ortasında iliklerine dek dondurup uyuşturmayı becerdi. Öylesine ki, Sivas Kongresi'nde topla tüfekle kovaladığımız Emperyalizmi davul zurnayla, düğün bayram ederek memlekete sokabildik.

Bu kabuğu kaldıralım. Altında yatan sebepler: «Türkiye'de Teşkilatçı yok», «Fikir adamı yok» ve ilh. gibi en pisipisine küçükburjuva ukalâlıklarının ciddi ciddi pozlarla yapıldığı maskaralık «ideolojisi» ile mi açıklanabilir? Hayır.

Türkiye Cumhuriyet ilânından 6 yıl önce, Mustafa Kemal Paşa Veliaht Mehmet Vahidettin Efendinin «Yâver hassı» gibi yanında Almanya gezisine çıktığı yıllarda (1913 yılı) «Murahaba Kanunu» ilân edilmişti. Bu kanuna göre en yüksek faiz yüzde 9'u geçmiyecekti. Tam 50 yıl, Cumhuriyetin ilânından 44 yıl sonra ne görüyoruz?..

Bırakalım Anadolu körfezini, İstanbul'un göbeğinde, Milletvekillerinin dokunulmazlıkları şöyle dursun, Genel Kurmay Başkanlarının, Başbakanların, Cumhurbaşkanlarının yan bakılmazlığından kat kat üstün (ve kitapta değil basbayağı hayatta) değinilmez dokunulmazlıklar taşıyan bir «Banka Müdürleri kilik» biçiminde inanılmaz bir finans- kapital konspirasyonu egemendir. O sayede, faiz derler, komisyon derler, harç derler, pul derler, derler oğlu derler. Bankalar verdikleri para için, sırasında yüzde 40, 60, 100 ve ilh. a dek yükselen kâr sağlarlar. Tefeciliğin daniskasını doğrudan veya «Emlâkçı» kanalıyla rahat rahat yapabilirler. Kitabına uydururlar. Ve kitap, Tefeciliği «şiddetle yasak» eden 1333 (1917) kanunu aynı rahatlıkla rafta uyur. Köylünün, esnafın tefeciye ödediği, faiz yüzde 100 den aşağıya, Allah göstermesin inmez, yüzde 1.000 den yukarıya her zaman çıkar.

Ve sonra herkes şaşakalır: Neden Türkiye Batılı genliğe kavuşamamıştır? Neden Başbakan Sovyetlerle alışveriş yapmıya gidince Adana'ya 5.000 Amerikan askerî indirilmek kabalığı gösterilir? Neden 12 Amerikan üssü ile 22 Amerikan şirketi toprağımızı babasının evi sayar, evinde yapamadığı sömürü ile çiğner? Neden Kapitalist Fransa'sında bir De Gaulle, memleketindeki Nato kuvvetlerine pılıyı pırtıyı toplatırken, Türkiye'de siyasilere işkenceciliğiyle ün yaparak polislikten Bakanlığa yükselen bir kişi Türkiye gazetelerinde her şeyi yalanlarken, Amerikan Gazeteleri, özellikle o Bakanın hudutlarımıza Füze savar perde gerilmesi için teklif yaptığını yazar?

Türkiye'de tefeciliğin yüksek faiz vurması ile, Millî Savunma Bakanının Türkiye'yi büsbütün çıkılmaz tehlikeli üs durumuna gönüllüce sokması arasında ne ilişki vardır?.. Sırası geldikçe bu ilişkinin binbir telini gözönüne getirebiliriz. Şimdilik, yalnız basit tarihsel gerçeği alalım.

Bildiğimiz Antika Tarihte, Tefeci-Bezirgân Sermayenin kurduğu medeniyetlerin hepsi de, anadan doğma (modern deyimi ile) Kozmopolit'tirler : ne sınırları, ne ulusları bellidir. Kapitalist Medeniyeti ise, nerede doğdu işe orada, hemen ekonomi top ateşinin ulaştığı yerlere dek uzanan toprakları kesince sınırlandırır ve o sınır içindeki yığınlarını (ırk, dil, din ve ilh. farklarına bakmaksızın) kapitalist sömürünün millet potasında eritmiye bakar, onun için, kapitalizm anadan doğma Milliyetçi, ve Vatancı (yurtsever) bir düzendir.

Tefeci-bezirgân için, başında iktidar olarak Firavun veya Johnson, Hitler veya Mahatma Gandi olmuş, bunun zerrece önemi yoktur. Yeter ki vurguna dokunanları varolan iktidar yola getirsin... Yola getirmezse, Tefeci için karada ölüm yoktur. Sermayesini yüklendiği gibi, kendisi yola düşer. En yüksek vurgun bulduğu yeri «vatan» sayar. Türkiye'deki kapıkullarına «hangi partiden» oldukları sorulunca, büyük bir mârifet işlerce: «Ekmek Partisindenim» karşılığını verirler. Bu, o eski Tefeci-Bezirgân eğiliminin beyinsizlik alışkanlığıdır.

Kapitalist ileri bir üretim sağladığı toprağa ve insanlarına göbekbağı ile bağlıdır. Vatan içindeki Milletin sosyal, politik, kültürel ilişkileri üzerine dayanıp yaşamak zorundadır. Kapitalist Ekonomisi nasıl Piyasa ve Borsa kanunları ile işlerse, ülkenin üstyapı ilişkileri de (hiç değilse serbest rekabet çağında) burjuva demokrasisi ve Hürriyeti düzeniyle yürütülmelidir. Kapitalist, kızınca, korvanını kaldırıp diyar diyar göçmeyi kolayca göze alamaz. Yurt sınırları içinde bağladığı millete, kendisi de dilediği yönü verebilmek için bağımlı kalmak zorundadır.

İmdi, Türkiye'nin Ekonomi ve politikasına Tefeci ve Bezirgan Hacıağalar egemen olunca, onların antika havalarıyla, seçim meçim deyip, «sandıktan çıkardıkları» sözcüleri ister istemez, kendileri gibi «Kaalu belâ!» denberi KOZMOPOLİT olacaklardır. Modern Kapitalizm çağında yaşadıklarını hesaplıyarak, sözde ve görünüşte herkesten çok milliyetçilik ve yurtseverlik uğruna kelle uçuracaklardır, iş'de ve içte : fitili Amerikalı'nın sigarasını bekliyen atom bombası üzerine tümüyle Türk milletini ve Türkiye'yi oturtmakta, ne milliyetçiliğe, ne vatanperverliğe aykırı bir yan görmiyecektir. Hatta örneğin, Batıda az çok dürüst bir kapitalizmin yetiştirmesi olan De Gaulle, Amerikan üslerini Fransa dışı edince ağızları açık kalacaktır.

Ey Türkyie'nin Türkleri ve solların Sağları ve Solları!.. Yukarıda söylenenleri ne Doğunun, ne Batının kitapçıklarında okumadığınız için kınamayın, «Kendi omuzlarımız üstündeki» kafacıklarımızı kullanmaktan korkmıyalım.

Belirtilen ana çelişki ile sonuçları : filan Bakan, Kabine veya Partiden önce ülkenin SOSYAL YAPISINA bağlıdır. Böyle bir Sosyal Yapı içinde kıvrandığımız, «Ortanın Solu»nca da artık istenen yapı değişikliğinden dahi iyi anlaşılıyor. Sosyal yapı değişikli istiyen insanlar, harekete üç beş ısmarlama klişe «solluk» larla yetinmezler. Cihan ve insanlık gelişiminde belirli ilişkisi bakımından, kendi toplumunun biçimi ve özü işlenmedikçe «Teori» den konuşulamaz.

«Devrimci, Teorisiz, devrimci Hareket olamaz» gerçeğini, bizde de hecelemiyen kalmadı. Ama, ne teorinin hareketi, ne hareketin torisi üzerinde henüz kimse çalma çırpma tekerlemelerle saklanbaç oyunu oynamaktan başka türlüsüne katlanamıyor. «Sosyalizmin bilimi» deyince: Bilimsel Sosyalizmin ana kitapları dışında (mutlak Türk olmaması şartıyla) Her sosyalistten çevrili düşünceler yetmez. «Türkiye'nin kendi öz koşulları» deyince: kırk yıldır yapılanları değil, basılmış yazılanları bile sansür ederek unutturmaktan başka «üstad» geçinmenin yolu kalmamış sayılamaz.

Türkiye'de 2 TİP kurt teori düşmanlığı uluyor. Eski kurtlar (kendi demogojilerini var etmek için): **«Teori adamı yok»** (Fikir adamı yok) diyorlar. Yeni Kurtlar : (kendi yokluklarını maskelemek için): **«Teori yok»** (Düşünceyi biz yapacağız) diyorlar. İkisi de aynı kapıya çıkıyor: **HARAKETİ köksüzleştirmek.** Hiç değilse, dünü bilmeyen yeni kuşakları Kerametin kendilerinde olduğuna inandıracaklarını umuyorlar. Aldanıyorlar. Türkiye'de Teorinin kendisi de adamı da vardır. Hareketin kökü, gövdesi ve meyvası da...

Bütün Türkiye'nin solcuları birleşiniz!

(*) Bu olayın ayrıntılı gelişimlerini «Tarih-Devrim-Sosyalizm» ve «İlkel Sosyalizmden Kapitalizme, Birinci Geçiş: İngiltere» adlı kitaplarında teorik bakımdan özetlemeye çalıştık. Aldıran olmadı. Yalnız bir kaç «yetkili —Solcu»nun konuyu kötülemek için, arkadan ve «karda gezip izini belli etmeksizin» kaşkarika fısıltısı kulaklara çalınmakla kaldı. Bu bizde teori yoksulluğunu azdıran pratik tabansızlığın onulmaz belgesiydi.

Ne var ki, bütün «Yetkililerin» aldırmadığı olay, azıcık sıkıştırılsalar hepsinin; «onda bilinmeyecek ne var?» deyiverecekleri kertede üstünden atlanılmaz bir sosyal gerçekliktir.

TÜRK SOLU 17 KASIM 1967

BUNALIM ZİRVEDE

Bazı bakteri türleri vardır. İçinde yaşadıkları ortamı değiştirirler; ancak değişikliğe uğrattıkları maddeler bizzat o bakterilerin ölümüne sebep olur.

Finans-Kapital mikropları da şimdi aynı duruma düşmüş kara kara düşünüyorlar. Tıpkı o mikroplar gibi Türkiye'yi emperyalistlere peşkeş çektiler; gün bugündür deyip vurgunlarına vurgun, kârlarına kâr, zulümlerine zulüm kattılar. Elli yıldır bu böyle gidiyor. Ama elli yılın birikimi şimdi geldi dayandı... ve biriktirdikleri zehirler kendilerini tehdit etmeye başladı. Bakmayın Demirel'lerin, Erbakan'ların **«Yeniden Büyük Türkiye» «Ağır Sanayi Hamlesi» «Trilyonları telaffuza alışmak»** parolalarına, gözbağcılıklarına, Onlar halkın gözünü bağlamak için televizyon ekranlarında, radyo mikrofonlarında, gazete sayfalarında yapılan hokkabazlıklardır. Yoksa onlarda, bizzat temsilcisi oldukları parababalarının ve o parababalarının güdümündeki Türkiye ekonomisinin nasıl bir çıkmazın içinde bulunduğunu biliyorlar. Öyle ki bu finans-kapital temsilcilerinden kimisi iktidarı **«iğneli fıçı»**ya benzetirken kimisi de **«bitli yorgan»**a benzetiyordu. İktidar, finans- kapitalin has partileri için ateşten gömlek haline gelmişti. İşte bu aşamada düzene karşı hoşnutsuzluğu her geçen gün artan halk kitlelerini de peşine takan vahşî burjuvazinin temsilcisi, CHP, finans-kapital adına **«kestaneleri ateşten çıkarmak»** iddiasına hız verdi. Finans-kapital hem yıpranmasınlar diye kendi partilerini yedekte tutacak hem de bunalımın faturasını halka ödetme işini vahşî burjuvazinin temsilcisine yaptırarak bu sevimsiz işin sorumluluğundan sıyrılıverecekti.

Bütün propaganda olanaklarını harekete geçiren finans-kapital yeni bir **«umut»** arayan çilekeş halkımıza yeni bir **«adam»** sundu. Bu yeni **«adam»** halkın tüm dertlerini çözecek, üst insan gibi tanıtıldı. Halk işsizlik ve pahalılık cehenneminde yanıyor, finans-kapitalin gizli-açık besleme köpekleri de halka karşı zulümlerini artırıyordu. İşte halk sarıldığı bu yeni **«adamdan»** bu dertlerine çözüm bekliyordu. Halbuki bu halk ne **«adamlar»** ne **«umutlar»** görmüştü. Öyleyse niye **«adam»** dan umut bekliyordu hâlâ? Çünkü finans-kapital elli yıldır halkı elinden geldiği ölçüde örgütsüz bırakmaya çalışmış ve örgütsüz bıraktığı halkı kafadan gayri müsellah hale getirebilmişti. Bu duruma getirilmiş halk, finans-kapitalin **«dertlerinin sebebi filan beceriksiz kişidir»** martavalına kanıveriyordu. Doğal olarak dertlerin sebebi **«filan beceriksiz kişi»** olunca yeni ortaya sürülen **«feşmekân becerikli kişi»** halkın **«umudu»** olup çıkıyordu. Ama bu **«umut»** kişiler genellikle bunalım dönemlerinde sivriltiliyordu.

Türkiye 50 yıllık tarihinde üç büyük bunalım yaşadı. Her bunalım döneminde **«beceriksiz kişi»** gitti yerine **«becerikli kişi»** geldi. Buna rağmen ne işsizlik ne pahalılık ortadan kalktı ne de işsizlik ve zulmün katmerlenmesi demek olan bunalımlar. Öyleyse, eğri oturup doğru konuşalım:

«BUNALIMIN SINIF TEMELİ : Türkiye'de aralıksız bunalım-kriz patlamaları nedendir? Şu veya bu becerikli veya beceriksiz kişi yönetiminden değildir...... Bunalımın temel nedeni, artık herkesin «bozuk düzen» **dediği: Finans-kapital Tekelciliği ile Tefeci-bezirgân vurgunculuğudur. Yani Türkiye'ye tahakküm eden modern ve antika iki sınıf; tekelci ve vurguncu imtiyazlarını sistemleştirmişlerdir. Bu** sistem **sürüp gittikçe, 2 tahakkümcü sosyal sınıf içinden şu veya bu kişiyi yahut aileyi parmağa dolayıp yapılan tahrikat ve propagandaların anlamı nedir?**

O iki tekelci ve vurguncu sınıfı zemzemle kusursuz melaikeler gibi korumak istiyorlar. Onların egemen oldukları sisteme, bireycil tekel ve vurgun bozuk düzenine kondurtmamak için şu veya bu kişiyi... hepsi hesabına kurban edip soygunu kıyamete kadar sürdürmektir... İsrail Oğulları toplantıları ortasına bir teke koyarlar. Ve o yıl içinde yedikleri bütün herzeleri, işledikleri tüm günahları o tekenin yaptığını söylerler. En sonunda bütün günahları yükledikleri tekeyi keserler. Tanrıya iletilen bu kurban İsrail Oğulları'nı tertemiz etmeye yarar.

Türkiye, Ortadoğu gelenekleri ile ikide bir egemen politikada işlenmiş bütün suçlar için öyle bir günah **çıkarma tekesi bulmakta pek ustadır. DP çağının günah tekesi: Menderes oldu. Astık kurtulduk. Menderes'i Menderes yapan ve oynatan (finans-kapital tefeci-bezirgân) sınıfları anadan doğma suçsuz,** «pür'ü pak» **sayıldılar. Tekel ve vurgun eskisinden daha görülmedik ölçülerde aldı yürüdü.» (Sosyalist; Bunalım Patlıyor. Dr. H.K.)**

Aradan on sene geçti, geçmedi düzen yine **«darboğaza»** girdi. Vaktiyle binbir tantana **«açık»** seçim, **«gizli»** dolaplarla başbakanlığa oturtulan **«kişi»** Demirel; finans-kapital'in 10 yıldır işlediği haltların tek suçlusu olarak günah tekesi seçildi.

«Görünürde: Bütün siyasi partiler, görünmezde: bütün finans-kapitalistler ve tefeci-bezirgânlar o İsrail Tekesi törenini kutluyorlar. Delik deşik olmuş, batan Tekelci ve vurguncu gemilerini bir oy daha kurtarmak **için safra atıyorlar. Bütün suçu Demirel'e yükleyip, onu** kurban **etmekle göz boyuyorlar.» (Keza)**

Geldik bugünkü bunalıma. Yine karşımızda tek suçlu; günah tekesi: kişi Ecevit. Şimdi sağlı sollu herkes Ecevit kişinin beceriksizliğinden dem vuruyor. Bu gelen sağdan:

«Bu devalüasyon varlıklı kişileri daha zengin yapacaktır, vurguncuların işine yarayacaktır, orta sınıf ve fakir halkı bir kez daha Ecevit'in sayesinde haksızca ezecektir. Bize de sadece bir gerçeği iyice öğretecektir. O da bundan sonra seçeceğimiz kişilerin yeteneklerini, siyaset kadro kurma olanaklarını bilmeden peşlerine takılmamak olacaktır.» (Günaydın 14.6.1979, Necati Zincirkıran).

Bu gelen de «sol»dan:

«Ancak, doğru ve berrak dünya tahliline sahip olmayan Ecevit hükümeti, buna dayalı doğru ve cesur siyasetler tespit edemedi. Dengeciliği temel tutum olarak benimsedi. Dolayısıyla, hiçbir sorunun üzerine kararlı bir biçimde gidemedi.» (TİKP Bilim Kurulu Raporu s. 48).

Buraya almaya gerek görmediğimiz sağdan Demirel'in soldan burjuva sosyalistlerinin Ecevit'e yönelik her günkü mırıldanmalarını da hatırlarsak; görürüz ki işlenen tek konu **«SUÇLU ECEVİT'tir»** masalıdır. Bu işin bayraktarlığını yapan da **«Hükümet gider bunalım biter»** parolasını atan finans-kapital partisi AP'dir. Dün aynı parolayı CHP atıyordu: **«MC gider bunalım biter»**. Ama bitmedi. Demek suçlu şu veya bu kişi değil. Fakat kişiler hep mi suçsuz.

«Elbet onlar İsrail'in tekesi kadar «masum yaratık» **değildirler. Ama Demirel'leri atandığı şirketin başından çekip alarak AP'nin ve hükümetin başına dikiveren Yerli-yabancı finans-kapitalistler zümresi, bütün günahlarını kukla Demirel'i kurban etmekle bağışlatabilir mi?»**

Olaylardan şu ya da bu bireyi sorumlu tutanlar o bireye: **«dünya tarihinde daha önce görülmemiş bir kişisel inisiyatif gücü vermekle onu küçülteceğine büyülttüğünün farkına varmıyor».** (K. Marks 18. Brumeire) Öte yandan tarihi materyalizmin vülger kavranışıyla kişileri masum yaratık kabul edip; şartları ya da başka bir deyimle **«tarihi gelişimin doğal sonucu»** sakızını çiğneyenler ise önerdikleri tarihi yapının **«farkına varılmayan bir biçimde kahramanı için tarihi bir mazerete dönüşüyor».** (Keza) olmasını göremezler.

Son 30 yılda üç büyük bunalım ve üç **«büyük»** kişi: MENDERES - DEMİREL ve ECEVİT. İkinci Emperyalist evren savaşı sonunda bunalıma düşen Türkiye sözde bunalımdan kurtulmak için Amerikan emperyalizmine yeni-sömürge edilişini devalüasyon yaparak kutladı. Ama bu kutlamanın ardından **«CHP'nin ortalığı zılgıtla yıldırmış başbakanı Recep Peker kabinesi tekerlendi. Ancak bu basit bir kabine yuvarlanması olmadı. Tekparti çağının da ölüm çanını çaldı.»** Kendisini devletçiliğimiz zümrelerinin vasiliğinden kurtulacak kadar palazlanmış gören finans-kapital şartsız kayıtsız iktidara kuruldu ve MENDERES adam, halkın **«umudu»** olarak başbakan oldu. O günlerde **«görülmemiş kalkınma»** çığlıklarıyla finans-kapital ve tefeci-bezirgan sınıfları gerçekten de **«görülmemiş vurgun»**larla karunlaştılar. Öte yanda halk ezildikçe ezildi. Sadece halk mı? Devletçiliğimiz zümreleri de beslendikleri devlet sermayesinin Menderes tarafından sistemli bir şekilde finans-kapitale aktarıldığını, dolayısıyla hayat damarlarının kurutulduğunu hissediyorlardı. Nihayet yükselen bunalım yine o zamanda İMF'nin isteğiyle 958 Develüasyonunu doğurdu. Bir sene sonra da Türkiye resmen maretoryom ilân ediliverdi. Bütün bunların üstüne bir de Menderes'in Moskova'ya gitme ihtimali eklenince, zaten kendi durumunun bozulmasını hazmedemeyip **«devleti kurtarmak»** sevdasıyla kaynaşan devletçilik zümreleri, bilhassa ordu gençliği ile sivil gençlik gizli açık kışkırtmalarla Menderes hükümeti üzerine sevkedildi. Sonuç 27 Mayıs.

«Antika kasaba parababalığının (tefeci-bezirgan Hacıağalığın) çocuğu A. Menderes asıldı. Modern parababalığının (finans-kapital Kodamanlığının) adamı C. Bayar «Kuyudan çıkarıldı.» (Dr. H.K. Kalpazanlar ekonomisi).

Finans-kapital vurgunu ile tefeci-bezirgan çapulu bir kere daha memleketi **«dar boğaza»** soktu. Sene 1970. **IMF** yine sahnede. Ve istekleri değişmiş değil. Devalüasyon, KİT açıklarının kapatılması, taban fiatının düşük tutulması, işçi ücretlerinin dondurulması ve **«anarşinin»** kökünün kurutulması. Demirel kişinin **«Türk parası düşürülmeyecektir»** yaygarasıyla halkın gözü boyanırken 1970 yılında bir gece halk için ansızın ama parababaları için gizliden gizliye hazırlanarak **«teammüden cinayet işlenirce 3. kez «Türk parasının değeri» alaşağı edildi.»** Bu sefer develüasyon ardından daha bir yıl geçmeden artık görevini tamamalamış görünen Demirel tekerlendi. **«Artık kasaba parababalığının Hacıağa çocuğu S. Demirel, Modern parababalığı (finans-kapital) ile daha «ailece» kaynaşmayı becerdiği için asılmadı.»** S. Demirel niye düşürüldü **«Bay Vehbi'ye göre: «Toplum içine düştüğü** bunalıma **parlamento çare bulamayınca ordu muhtırası»** verilmiştir. **«Bunalım»** nedir? B. Vehbi: **«işçi-gençlik hareketlerine sağ-sol çatışmalarına»** boş veriyor. Onu asıl üzen şey Demirel'ci **«Ekonomik kararlardaki isabetsizlik»**dir. Bay Vehbi, asıl **«Hür teşebbüs nizamının yıkılacağından korktuğunu söylemiştir.»**

İşte bugünkü bunalımda elimizde tutacağımız arriane ipliği Bay Vehbiyi asıl korkutan **«hür teşebbüs nizamının yıkılma»** ihtimalidir.

Bay Vehbi şimdi de TUSİAD kılığıyla çıkıyor karşımıza. Korkusu yine aynı: **«Bu hükümet hür teşebbüs nizamını yıkacak.»** Nasıl olur bu? Kendi seçtikleri hükümetler hür teşebbüs nizamını nasıl yıkarlar? Hür teşebbüs erbabına bakarsanız: Hükümetler hep **«özel sektöre üvey evlât, devlet sektörüne öz evlât muamelesi yapıyor.»** Eh bu da giderek hür teşebbüs nizamının yıkılmasına kadar varabilir!... Atılan birinci taş bu: Özel teşebbüs yok edilmek isteniyor! Kahrolsun devlet sektörü!... Gelelim ikinci taşa :

«Ülkemizde yabancı sermayenin sömürdüğü temel saplantısından hareket edildiği ve geçmişte yabancı sermayenin hatalı yanları sivriltildiği için yabancı sermaye ile işbirliği çok güçleşmişdir. Oysa biz sadece yabancı sermayenin kaynaklarına muhtaç değiliz. Bunun yanında... tecrübe ve organizasyon güçlerine... pazarlama safhasındaki kuvvetlerine ihtiyacımız var. Herşeye rağmen ülkemizdeki sanayi henüz çok gençtir. Eğer bu genç sanayi, yabancı sermaye ile hesabını yaparak işbirliğine girerse, hem üretimini hem de ihracatını iki-üç misline çıkarabilir... Bugün, yabancılara «geliniz ortaklık kuralım bu işleri büyütelim» **diyebilecek hem tesislerimiz, hem de müteşebbislerimiz var. Yetişmiş yönetici kadrolarımız ve uzman elemanlarımız da aktifimizde... Ancak sadece... yasaları değiştirerek bu işi başaracağımızı sanmak hatalıdır. Çünkü esas olan uygulamadır. Yılların biriktirdiği** «yabancı sermaye kötüdür» **zihniyetini bir günde kaldıramayız... Yani zamana da ihtiyacımız var. Dışarıdaki ve içerideki yabancı sermaye sahiplerini ürküttüğümüzün bilincine varmış olmamız gerekir.» (Milliyet 25-6-1979 Sabancı'nın demeci).**

İşte dün bay Vehbi'nin bugün bay Sabancı'nın attığı taşlar bu iki kuşu vurmaya yöneliktir. Birinci kuş devletçiliğimiz zümreleridir. Atılan taş dün şöyleydi:

«Bugün tatbik edilen sistemde ŞİRKETLERDEN alınan vergiler % 71'e çıkabilmektedir. ŞİRKETLERİN en büyük ortağı DEVLET'tir. Kazancın 3 te ikisinden fazlası Devlete, 3 te biri SERMAYE'ye kalmaktadır.» Demirel, artan hayat pahalılığından şikâyetçi olan ve yapılan devalüasyonla ellerine geçen para kuşa dönen devletçiliğimiz zümrelerine personel kanunu **«yem borusunu»** çaldı. Bunun içinde yeni vergi yasaları çıkarmaya girişti. Bu demekti ki, işçi sınıfından çıkarılan artık-değerin bir kısmı hoşnutsuzluğu artan devletçiliğimiz zümrelerine sus payı olarak verilecek. İşte Vehbiyi asıl üzen bu artık-değerin bir kısmının devletçiliğimiz zümrelerine verilmesi tehlikesiydi. Bunun önü alınmalıydı. Nitekim: **«KİT'ler zarar ediyor», «Devlet hür teşebbüs nizamını öldürüyor»** çığlıkları yeri göğü kapladı. Bu suçlama karşısında devletçiliğimiz zümreleri ne ya-

pacağını bilmez duruma düştü. Oysa asıl soygun yapan parababaları idi. Öte yandan devletçiliğimiz zümrelerinin halkın önüne çıkacak yüzleri de yoktu. Çünkü halk hergünkü yaşayışıyla pahalı devlet mekanizmasını etinde kemiğinde duyuyordu. Halk parababalarını göremediği için 50 yıldır ensesinde boza pişiren pahalı devletçiliğimizi suçlu buluyordu. Ne yapılmalıydı? Küçük burjuva devletçi zümrelerimiz asıl soyguncuyu halka göstermek için hummalı bir faaliyet içindeydi. Finans-kapitalle kaynaşan devletçiliğin zümreleri ise bu **«radikalleri»** bıyık altından gülerek izliyorlardı. Toplumda uluslararası finans-kapitalin kopardığı toz-duman altında uygun anı bekliyorlardı.

Öte yandan atılan ikinci taş: **«Devleti ortak pazar torbasına atmak»** idi. Bay Vehbi şöyle diyordu:

«Ortak pazar karşısında sanayimizin ayakta durabilmesi için hızlı çalışmalar yapılmasını ve ayakta durabilecek SANAYİİN TESPİT olunarak gerekli tedbirlerin alınmasını istemiştir.»

Ortak pazar nedir? Milli gümrüklerin kaldırılması, Milli paraların bir tek **«Avrupa parasına»** dönerek yok olması. Tek sözle Türkiye devletinin ve vatanının batılı emperyalist devletleri ve vatanlarıyla harman edilişidir... Büyük oyun bu. Büyük oyun: Milli kurtuluş savaşı ile Milli bağımsız bir devlet ülküsü 40 yıldır sürümlenmiş Türkiye'yi dün savaştığı emperyalistlerin torbasına kesinlikle sokmaktır.»

Elbet bu iş kolay yapılamazdı. Önce bir toz duman **«anarşi»** bulutuyla ortalığı gözgözü görmez duruma getireceksin, sonra suçluluk psikosu içine attığın küçükburjuva devletçiliğimiz zümrelerini kışkırtacaksın. Sonra da uygun an kollayıp başlarına **«paşaları»** geçirip kayıkçı dövüşüyle halkın antipatisini toplamış parlamentoya muhtırayı dayayıp günah tekesi Demirel'i alaşağı edeceksin. Böylece **«kuvvetli ve inandırıcı»** hükümetler eliyle vatan satıcılığına, vurgunculuğa devam edeceksin. Anarşinin kökünü kazımak bahanesiyle de halkı gık diyemez duruma getireceksin. Bu arada başı bağlanıp zararsızlaştırılan küçükburjuva radikallerini de paşa olsun er olsun komünizm damgasıyla emekliye ayırdın mı, ortalık güllük gülistanlık oluverir. Böylece dikensiz gül bahçesinde hiç rahatsız edilmeden vurguna vurgun katabilirsin. Hatta tarihinde ilk defa 2 milyar dolar gibi döviz stoku da yapabilirsin. Ama parababalarının vurgun düzenine dağ olsa dayanmaz. Ve hiç çıkılmayan **«dar boğaza»** yine girilir. Ne yapacaktır? Şartlar 12 mart döneminden pek farklı değildir. Yine **«işçi-işveren diyaloğu»** kopuktur. Yine vahşi burjuva yok olduklarını görmektedirler. **«orta sınıf yok oluyor»** çığlığı bizzat MHP'den ve TÜSİAD'dan gelmektedir. Yine devletçiliğimiz zümreleri hoşnutsuzdurlar. Yine **«anarşi»** ortalığı kaplamıştır. Finans-kapital hoşnutsuz devletçiliğimiz zümrelerini de yedeğine almış olan Vahşi burjuvazinin temsilcisi CHP ile pazarlığa oturur. Sonuç 11'ler harekatı ve CHP hükümeti. Vahşi burjuvazi memnundur: Devlet olanaklarıyla palazlanabileceğini düşünür. Devletçiliğimiz zümreleri memnundur. Kuruyan hayat damarlarının tekrar açılacağını ummaktadır. Öte yandan finans-kapital de memnundur: Kendi partileriyle yapamıyacağı vurgunu ve vatanı toptan satma işini vahşi burjuvalara ve devletçiliğimiz zümrelerine yaptırabilecektir. Ama evdeki hesap bir türlü çarşıya uymaz. Vahşi burjuvazi palazlanmak bir yana, son iki yılda adeta yıldırım hızıyla yok olduğunu görür. Devletçiliğimiz zümreleri hem umduğunu bulamamış, hem de yine **«kamuoyunun»** tek suçlu sensin yaygarasıyla serseme dönmüştür. İşin garibi bu sefer devletçiliğimiz zümreleri kendilerini gerçekten **«yönetici»** saymaktalar ve suçlama karşısında bu sanılarıyla eziklik duymaktadırlar.

Bu traji-komik filmin şimdiye kadar seyrettiğimiz bölümlerinin senaryosunu şöyle bir gözden geçirelim:

Ecevit hükümeti kurulur kurulmaz **«enkaz devraldık»** balonunu uçurdu. Enkazı kaldırmak için yapılacak iki iş İMF ile anlaşmak ve **«anarşinin kökünü kazımak»** idi. İMF ile anlaşmanın görünürdeki gerekçesi **«döviz»** bulmaktı. Vahşi burjuvazi gayet samimi olarak döviz bulununca herşeyin düzeleceğini sanıyordu. Anarşiye gelince. Anarşinin sebebi : İktisadi durumun bozuk olması değil miydi? Döviz bulunca iktisadi durum düzelecek ve anarşide şıp diye kesiliverecekti. Öyleyse ilk iş döviz bulmak olmalıydı. Döviz nerede? Bütün parmaklar İMF'yi gösteriyordu. Hemen kollar sıvandı ve İMF ile pazarlığa oturuldu. Uzun pazarlıklardan sonra İMF ile anlaşıldı ve efendice **«niyet mektubu»** verildi. 1978 martında bu niyet mektubu ile Ecevit hükümeti neye **«niyet»** etmişti? Develüasyon yapmak, KİT'lerin açığını kapatmak, işçi ücretlerini dondurmak. Ve bunları da yaptı. Ama beklenen **«yeşil ışık»** yanmadı. Hoppala! Bu da nesi oluyordu? Aldı mı hükümeti bir kaygı. Vahşi burjuvazi bu mızıkçılık karşısında iyice sinirlendi. Ecevit'in ağzından «bizi duvara sıkıştırmak istiyorlar. Duvarın arkasına geçebiliriz. Hem bunun için duvarı yıkmamıza gerek yok, duvardaki kapıyı aralamamız yeter» blöfünü savurdu. Hayret İMF tınmadı bile. Bunun üzerine vahşi burjuva yine Ecevit'in ağzından **«ekonomik Kurtuluş Savaşı»** parolasını sıktı. İMF yine tınmadı. Bir de bunun üstüne parababaları **«6 lar deklarasyonunu»** patlatınca Vahşi burjuvazinin ödü koptu. Öte yandan ekonomi çığrından çıkmış, Türkiye dört nala koşan enflasyon, işsizlik, yoklar ülkesi haline gelmişti. Bunalım hızla tepe noktasına doğru yükseliyordu. Parababaları Kahramanmaraş katliamı ile vahşi burjuvaziye faşizmin ucunu gösterince hükümet neye uğradığını şaşırdı. İki ucu boklu değneği neresinden tutacağını bilmez duruma düştü. Demirel de **«hükümeti silkeleme»** işine hız verince, ne yapalım başa gelen çekilir mantığıyla İMF'nin kapısını çaldı. Ve meşhur Paris görüşmeleri başladı. Bir yanda gizlilik içinde bu görüşmeler sürerken, öte yandan Türkiye'de her şey karışıverdi.

İşadamları, toplantı üstüne toplantılar düzenleyip gazete ilânlarıyla hükümeti suçlarken, parlamento içinde de karşılıklı transferler aldı yürüdü. Parababalarının deyimiyde **«meclis iş göremez»** hale düştü. Halbuki meclis bal gibi iş görüyordu. Meclisin gördüğü İŞ kayıkçı dövüşleri ile halkı tiksindirip ne olacaksa olsun dedirtmek işiydi. Yapılan İŞ'ler ve bunların finans-kapital tarafından propagandasının sureti-haktan görünerek yapılması sadece bu amaca hizmet içindi: **«5 haziran 1977 seçimlerinden bu yana 25 ayda Millet meclisinde meclis aritmetiğini değiştirici 31 «vaka» meydana gelmiştir. Vakalardan «şimdiye kadar» en çok zararı AP görürken, rekor dört vaka ile Adıyaman milletvekili Ramazan Yıldırım'a aittir.»** Sonra da haber kimin ne zaman kimden ayrılıp kime gittiğini sıralayarak devam ediyor. Bu arada yine gazetelerde 10 milyonluk transferlerden, ağırlığınca altın tekliflerinden vs. ler üstüne sayfalar dolusu yazılar yayınlanıyor. Bu **«vakalar»** neyi gösterir bize? 1 — Bunalımın zirveye çıktığını, dolayısıyla finans-kapitalin iyice çürüdüğünü. 2 — Parlementer düzeni filan boşverelim gördüğümüz gibi bize yaramıyor anlayışının pekiştirilmek istendiğini.

Bütün bunlar ise uluslararası finans-kapital başkentlerinde tezgâhlanıyor. Bu mizanseni tamamlamak için de bazen **«bölücülük»** yaygaralarıyla yer gök inletiliyor; bazende anarşi odaklarının köküne inme operasyonları kabartılandırılıyordu. İstenen neydi? Çok basit: **«Türkiye İMF ile anlaşsın ve hazırlanacak istikrar programını kabul etsin.»** Yerli yabancı parababalarının tek isteği buydu. Bunun birbirini tamamlayan iki anlamı vardı: 1 — Nasıl olursa olsun bir yolu bulunsun ve Türkiye halkı gık diyemez duruma düşürülsün. Bunun için kitle katliamları yapmak gerekiyorsa yapılsın. 2 — Türkiye emperyalistlere kesin olarak toptan satılmayı kabul etsin.

Parababaları Ecevit'i hükümete getirirken ikili bir amaç güdüyorlardı. Birinci olasılığa göre Ecevit bunları yapardı. Hükümet bu yönde iyice sıkıştırıldı: Metin Toker bu konuda Ecevit'e kime benzemesi gerektiğini yeterince açık bir biçimde gösterdi :

«Sosyal-demokrasinin... ırzına geçilmeden de... bir sosyal-demokratın pek âlâ çok şey yapabileceğini anlamış, görmüş bir sosyal-demokratla... tartışmasını yapmış yeni bir Bülent Ecevit, Dünyanın ufkunu «Alman modeli» ile genişletmiş bir CHP genel başkanı.» Bunun içinde yapması gereken ilk iş küçükburjuva devletçi zümrelerin tasfiye edilmesiydi. Bunu da şu satırlarla ifade ediyordu:

«Tecrübesi ve devlet anlayışı, yapıcı yönetici hüviyeti hiç olmayan, işlere dar açıdan bakan, yabancı sermayeyi mutlaka kapitalüasyon gibi gören; çeşitli devlet sektörlerinde, planlamada kilit mevkilere getirilmiş sol deformasyonlu, çiçeği burnunda yeni memurlarımız, asistanlarımız, doçentlerimiz, beyin takımının sulflörü olan bu klik hizaya getirilecek midir? Yoksa onları oralara getirmenin hatası farkedilerek geldikleri yerlere geri gönderileceklermidir?» (Hürriyet. 30.4.1978)

Bir kere daha görünürdeki yöneticiler finans-kapital tarafından işte böyle suçlanıyordu. Kendilerini gerçekten de toplumu yönetiyor sanan garib küçükburjuvalar 1,5 yıllık **«yöneticilik»** serüveninin ardından tam bir moral çöküntü içine düşmüşlerdi. Ama Ecevit kendisine gösterilen bu yola girmedi daha doğrusu giremedi. Parababaları için hiç önemli değildi bu. Çünkü bir yandan Ecevit'in bu yolda sıkıştırılması meyvasını vermese öte yandan sanki bunalımi yaratan kendileri değilmiş gibi parababaları bunalım suçlusu olarak devletçiliğimiz zümrelerini suçlamaya devam edecekti. Bunun için gerekli iki şart **«anarşinin»** sürmesi ve **«ivedi yardımın»** gelmemesi idi. Parababaları için anarşinin sürdürülmesi çocuk oyuncağıydı. Maşallah komandolar ne güne duruyorlar? İvedi yardımın musluğu ise kendi ellerindeydi. Hatta Alman başbakanının ağzıyla : **«Schmit Müezzinoğluna siz bunları bir kenara bırakın. Ya bu deveyi güder, ya bu diyardan gidersiniz. Bir an önce bu iş kesilsin artık.»** diyorlardı.

Ama gel gör ki Ecevit bu **«deveyi»** bir türlü doğru dürüst güdemiyordu. Olsun! ne çıkar? Parababalarının gönlünde de Ecevit'in bu **«deveyi»** gütmesi değil; bu diyardan gitmesi yatıyordu. Zira onların «deveyi» güdecek kendi has adamları vardı. Ama bir yere kadar muhtaçtılar şu Ecevit'e. O yerde Ecevit'in işçi sınıfını reformist hayallerle tutsak etmesi ve devletçiliğimiz zümrelerinin küçükburjuva radikal kesimin canından bezdirip elini kolunu bağladığı yerdi. Her ne kadar parababaları OYAK, MOYAK ayaklarıyla orduya sus payı atmayı denemişlerse de ordunun o kahrolsun devrimci geleneğini ortadan kaldıramamışlardı. Tek korktukları bu devrimci geleneğin bir gecede parababaları iktidarını devirip işçi sınıfına yönelmeleri ihtimaliydi. II MC döneminde buna uygun ortam da vardı. Demirel birinciden aldığı dersle bu sefer daha erken çekildi. Ve devletçiliğimiz zümreleri bu seferde sivil görünümle, parlementer yollarla **«iktidara»** geldiler. Umutluydular. Hatta safça bir umuttu bu. İMF'ye niyet mektubu verip onların dediğini yaptıktan sonra «paralar» gelecek ve onlarda işleri yoluna koyacaklardı. Hatta saf saf şöyle düşünüyorlardı:

«İMF ile anlaşma imzalamak herşeyden önce develüasyon demekti. Her önemli develüasyonun ardında mutlaka büyük bir dış kredi verilirdi. Bu, bugüne kadar hiçbir zaman şaşmamış kurallardan biriydi.» Ama gel gör ki bu kural şaştı. Tabii Ecevit'te dahil devletçiliğimiz zümreleri de şaştı. Hatta Ecevit Van Lennep'e bu şaşkınlığın belgesi diyebileceğimiz şu mektubu gönderiyordu:

«1978 de İMF ile anlaşmadan önce önlemlerimizi almış ve bunlar fon tarafından memnunlukla karşılandıktan sonra anlaşma imzalanmıştı. Ancak, krediler açılmadı. Bu şekilde önlemler hedeflerine ulaşamadığı gibi zaman zaman enflasyonu kırbaçlayıcı etken oldu... İMF geçen sonbaharda yeniden bir develüasyon istedi ve bunu da Demokles'in kılıcı gibi devamlı başımızın üzerinde sallandırdı. Kendilerine bu defa kredi güvencesi olmadan develüasyon yapamıyacağımızı, diğer önlemleri ise zaten kendi kendimize uygulamaya koyacağımızı bildirdik. Orta vadeli bir istikrar programı hazırlanması kavramını da Türkiye kabul edemez.» (Milliyet M.A. Brand. 7-6-79)

Vahşi burjuvaların bu şaşkınlıklarını en güzel anlatan şey de şu aşağıdaki diyalog olsa gerek :

«Ecevit haberi aldığı zaman şaşmıştı.

— Bu adamlar bir parça dahi siyasi veya sosyal koşul nedir bilmiyorlarmı ?

— Efendim ısrar ediyorlar ve aksi durumda üçüncü dilim krediyi vermiyeceklerini söylüyorlar.

— Türkiye'nin bugün kredi sıkışıklığından üretiminin durduğunun farkında değiller mi? Biz üzerimize düşeni yaptık. Onlar yapmadılar ve kredi musluklarını açmadılar. Satacak malı olmayan bir ülkeden yeni bir develüasyan nasıl istiyebiliyorlar?» (Milliyet. M. Ali Birant)

Uluslararası finans-kapitalin böylesi ayak oyunları ile iyice açmaza düşen vahşi burjuvazi yukarıda da dediğimiz gibi üç beş gün esip savurduktan sonra yine İMF'nin kapısına dayanırken küçükburjuva devletçiliğimiz zümreleri de sınıfsal karakterini bir kere daha sergilediler. Onlar aslanlar gibi birden coşarlar, dağları devirebileceklerini sanırlar ama azıcık sıkıyı gördüler mi kolları kanatları kırılıverir. Onların bu niteliklerini iyi bilen finans-kapital de alaycı bir dille şöyle der:

«Ankara'da önemli bir olumsuz göstergede bürokrasideki umutsuzluk ve kırgınlık olmaktadır. Büyük bir bölümü CHP hükümeti tarafından işbaşına getirilen ekonomik ve sosyal konularla ilgili yetkili makamlarda oturan bürokrat kadroların büyük bir bezginlik ve kırgınlık içinde oldukları, en azından başbakanın arada bir belirttiği «ekonomik kurtuluş savaşını» göğüsleyip sürükleyecek sevk ve heyecandan yoksun bulundukları açıkça görülmektedir. Son bir buçuk yılın acı deneyleri büyük ideal ve amaçlarla işbaşına gelen bürokrat kadroların kendi kabuklarına çekilmesine neden olmuştur.» (Milliyet 14 haziran 1979)

Böylece iş gelip iyice olgunlaşan meyvayı toplamaya kalıyordu. İşçi sınıfının başı gangster sendikacılar ve reformistler tarafından bağlanmıştı. 1 Mayıs olayı bunun en güzel örneği idi. Vahşi burjuvazi Paris görüşmelerine katılıp yeni bir niyet mektubu imzalamakla kendi idam fermanını ve vatanın toptan emperyalizme satılışını kabul etmekten başka

(Devamı 13. Sayfada)

TEK ÇIKAR YOL NEDİR?

«Türkiye tarihinin en ağır bunalımını yaşıyor». Bu cümleyi artık söylemeyen yok. Bunalım kimsenin inkar edemeyeceği kadar kendini hissettiriyor. 6 ay - 1 sene önce «Bunalım var mı yok mu» tartışması yapılıyordu. Bunalımın zirveye ulaşması bu tartışmaya son verdi. Aynı «İşçi sınıfı öncü mü değil mi» tartışmasına 15 - 16 Haziran'ın son vermesi gibi. Tartışma daha üst bir düzeye sıçradı. Egemen sınıf önce bunalımın var olduğunu kabullenmiyordu. Çünkü bunalımın varlığının kabulü, sebebi üzerinde bir tartışmayı gündeme getirecekti. Tartışmanın bu platforma sıçraması ise kaçınılmaz olarak mevcut düzenin tartışılmasını kışkırtacaktı. Şimdi ise o nokta aşıldı, bunalımın sebebi tartışılıyor. Neden Finans-Kapital bu tartışmaya aktif bir şekilde katılıyor, ve hatta neden daha da ileri giderek: «Türkiye, doğal kaynaklarıyla, büyük iş gücü ve sanayi potansiyeliyle, enflasyonu yenebilecek bütün imkanlara sahiptir.» (TÜSİAD ilânları) diyor? Pes doğrusu denebilir mi? Yıllardır Amerikasız yaşanamayacağına kanıtlar sürenler acep niye böyle derler, neden herkesten çok «yerli» kesilirler? Çünkü vatandaş Amerikasız yaşamak zorunda olduğunu, kendine yetmek zorunda olduğunu anlamaktadır. Finans-Kapital vatandaşın bu durumunu görmezlikten gelerek, kitleleri kafadan silâhsızlandırabilir mi?

Finans-Kapital, bunalımın varlığını kabul etmediği takdirde bu tartışmada kolaylıkla yenik düşeceğini anlamıştır. Her vatandaş enflasyon oranını, işsizlik oranını dış ticaret açığını, borçları, döviz kıtlığını, vs. ele alarak bunalımı rahatlıkla ortaya koyabilirdi. Bir yılda yüzde yüz artan pahalılık varken ve bunu ne kadar gizlemeye çalışırsa çalışsın bizzat kendi içindeki tartışmalarda açığa çıkartmak durumundayken bunalımı yok olduğu iddiasıyla her halde hiç kimse ikna edilemezdi. Aynen 1970'lerde olduğu gibi : «gerek muazzam **'köy üretmenleri yığını'** (tarım mahsülleri), gerek **büyük şehir burjuvalarının** durumu)kısa vadeli ödemeler dengesi): **«ŞİMDİYE KADAR»** sinsice bunalım yaparken, artık **«raslanılandan DAHA KRİTİK»** bir aşamaya girmiştir. Türk milletinden Bakan Beyefendi Hazretlerinin «DIHK'i HİPOKRATİ»si ile gizlenen sinsi **ekonomik** KRİZ, Londra Rasathanesinden ayan beyan görünmektedir. (Dr. H. Kıvılcımlı, Deccal Kapımızı Nasıl Çalıyor? s. 136-137)

Evet Finans-Kapital bunalımın var olduğunu kabullenmezse bu şartlarda yenik düşecekti, ama var olduğunu kabullendiğinde de kendisinin, kendi düzeninin tartışma gündemine gireceğinden korkmaktaydı. İşte bu tezatlı durum nedeniyle Finans-Kapital bunalımın olmadığında direndi. Ve yine bu tezatlı durum nedeniyle bunalımın sebebini tartışıyor. Yani yeni durumda üstünlüğü ele geçirmeye çalışıyor. Bunalımın varlığını kabullenmek durumundaydı, kabullenmezse millet içinde tecrit olacak, düzeni tehlikeye girecekti. Verdiği ilânlarda bunu açıkça ifade eder: «Enflasyon yüzünden, tehdit altında olan sadece ülkemizin refahı değildir. Aynı zamanda bizi refaha hürriyet içinde götürecek tek yol olan, hürriyetçi, demokratik, parlamenter rejimdir.» «Zorlayıcı, önleyici önlemlerle üretim artmaz. Olsa olsa ekonomik yapı çarpılır. **Giderek rejim değişir.»** Rejim gibi vatandaşın anlayamayacağı dili tercüme edersek altından demokrasi değil parababalarının diktatörlüğü çıkar. Demek rejim, yani diktatörlükleri tehlikede imiş! İşte Finans-Kapitalin asıl korkusu da bu. Ve ekonomik krizi ciddiye almak, ciddiye almak için de öncelikle kabullenmek zorunda olması buradan gelir. «Finans-Kapital de Marksizmin o çetin kuralını istemeden uyguluyor. Ekonomi krizini gideremedikçe, üst yapıda gençlik ve halk krizlerini (yani devrimci krizi y.n.) önleyemeyeceğini iç güdüyle seziyor.» (Dr. H. Kıvılcımlı, Deccal Kapımızı Nasıl Çalıyor? S. 137)

Ekonomik kriz devrimci bir krizi kışkırtmaktadır. Finans-Kapital'in onu görmezlikten gelmesi devrimi ciddiye almaması olurdu. Devrimin kendisini ciddiye almayanları ise ansızın bastıracağını yüzyılın deneyiyle çok iyi bilir. Ekonomik krizi kabullenmenin arkasındaki sosyal gelişim budur. Böyle bir sosyal gelişimi atlarsak Finans-Kapital'in ekonomi krizini bu denli ciddiye alması yanıltıcı yorumlara yol açar. Bu durumun düzeni tehdit eden bir sosyal gelişime yol açacak kadar bunalımın zirveye yükselmesinin ürünü olduğunu göremezsek Türkiye'nin ekonomi ve sınıf ilişkilerini hiç bilmiyoruz demektir. Ekonomik krizi «Ekonomik kriz» olarak ciddiye alan ilerici kapitalizm 20. yüzyılla zıddına dönüştü. Serbest rekabetin yerini tekelcilik aldı. Serbest rekabet çağında sanayici kapitalizm için ekonomik kriz üretimin azalmasına yol açıp kârını tehlikeye düşürdüğünden herkesten önce krizi kendisi ilân ederdi Tekelcilik, gerçek hür teşebbüsçü kapitalizmin zıddıydı.

Bizim osmanlı tefeci bezirgan ekonomisi de ilerici kapitalizmle değil onun ölüm çağı olan gerici kapitalizmle, emperyalizmle rezonans buldu. Tefeci-Bezirgan zümremizin serbest rekabetçi kapitalizmle değil de Batılı Finans-Kapitalle buluşması karakteri gereği oldu. Üretimle ilgisi olmayan bir zümrenin girişkin-sanayici kapitalizmi benimsemesi mümkün olabilir miydi? Batılı finans-kapital'in türettiği yerli finans-kapital de bu nedenle tefeci-bezirgandan aşağı kalırmıydı. O da üretimle ilgisi nedeniyle değil, yani bıçağının hakkına müteşebbisliği ile değil uluslararası finanskapital ajanlığıyla egemen sınıf olmuştu. O nedenle üretime ilgisi ya da ilgisizliği tefeci-bezirgandan farklı sayılmaz dersek yanlış olmaz.

«İnsanların muhtaç oldukları maddeler üretilir mi, yoksa tüketilir mi? Tefecilerle bezirgânlara bu vız gelirdi. Onlar, üretim şöyle dursun, tüketim işini bile: Para (FAİZ veya KÂR) sağlamak için gözönünde tutuyorlardı.

«Üretim tüketimi karşılar mı? Tüketim üretime denk gelir mi? Tefeci-Bezirgan böyle şeyleri akıldan geçirmeyi budalalık sayardı. Üretimle tüketimi ayarlamak ne gezer? Bu ayar ne denli bozulursa tefeci-bezirgan o denli çok para kazanırdı. Tüketim ne denli çok ve üretim ne denli az olursa: Tefeci ve bezirgana o kadar çok yağlı kazanç kapıları açılırdı. İşte bu güne değin Türkiyemizin trajedisi bu ekonomik kaynaktan çıkar.» (Dr. H. Kıvılcımlı, Üretim Nedir?, S. 14 - 15)

«Bu şartlar altında tefeci-bezirgan sınıfı : yapılan üretimi istediği kadar sömürsün, o üretimin ne biçimiyle ne yordamıyla ilgilenmez. Hatta işaret ettiğimiz gibi, üretim ve tüketim buhranlarından hoşlanır. Bir üretimin olup olmayışına aldırmaz.» (a.g.e. S. 17)

Finans-Kapital, bunalım reddedilemez bir duruma gelip te «bunalım var mı yok mu» tartışmasında yenik düşeceğini anlayınca bunalımın sebepleri tartışmasını kabullenmeyi kendi çıkarlarına daha uygun buldu. Dün bunalımı inkar etmezse egemenliğinin tehlikeye gireceğini görüyordu, bugün ise inkar ederse... Fark denirse hepsi bu.

Burjuvazi 20. yüzyılla birlikte savaşı Marksizm toprağında kabullenmeseydi düzeninin tehlikeye gireceğini anlamıştı, herkesten çok «Marksist» görünmeyi ar değil kâr bildi. Finans-Kapital de bunalım yokluğundan ısrar etmenin düzeni tehlikeye soktuğunu görünce herkesten çok bunalımdan rahatsız görünmeyi daha kârlı buldu. Mademki herkes bunalımdan şikayet ediyordu, neden finans-kapital «hayır bunalım yok» desindi. Bir adam ayan beyan cinayet işlemiş ve bütün delilleriyle yakalanarak katil olduğu açığa çıkmışken biri kalkar da ısrarla bu adamın katil olmadığını söylerse herkes o adamın suç ortağı olduğundan şüphelenmez miydi? Finans-Kapitali o adam kadar enayi sanmak onu tanımamaktır.

Şimdi savaş bu yeni platformda sürecek. Ve bu yeni platformda yani bunalımın sebepleri-çözüm yolları üzerine tartışmada burjuva-küçük burjuva sosyalizmlerinin de aynı finans-kapital gibi burjuva iktisat teorilerine dayanarak düşünüp davrandıkları açığa vurularak verilecektir.

Finans-kapitalin bu yeni platformdaki demagojisi; bunalımın belirtilerini, bunalımın sebepleri olarak göstermesidir. TÜSİAD ilânlarında enflasyon, devletin fazla para basması, döviz kızlığı, dış ticaret açığı, KİT'nin açık vermesi bunalımın sebepleri olarak gösterilir. Böylelikle finans-kapital yine sınıf egemenliğini tartışma dışı bırakmaktadır. Egemen sınıf sözcüleri bu konuda hepsi aynıdırlar. Ayrılıkları bunalımın sebebi olarak enflasyonu veya devlet adamlarının basiretsizliğini ya da döviz kıtlığını göstermelerinden ibarettir. Bunalımın gerçek sebeplerinin bir tahliline girişebilmek için TÜSİAD'ın sebep olarak gösterdiği bunalımın görünümlerini ele alalım :

Bunalımın görünümleri (semptomlar, belirtiler)

1 — Enflasyon: Hayat pahalılığını ifade eder. Bir diğer deyişle paranın değerinin düşmesidir.

«Cumhuriyet kurulmadan önce, Türkiye'de Amerikan parası Dolar 90 kuruştu. Yani, bizim liramızdan Amerikan lirası 10 kuruş eksikti.» (Dr. H. Kıvılcımlı, İPSD İzmir Konuşmasından)

«Bu 90 kuruş, 1931 yılında bir **DEVALÜASYON** yapıldı: 131 kuruşa çıkarıldı. Yani Dolar, durduğu yerde, 90 dan 131'e çıktı. Böylece % 46 resmen Dolara bir paye verildi. 1946 yılında tekrar bir devalüasyon dediğimiz, yani Türk parasının değerinden düşürme yapıldı. 280 kuruşa çıkarıldı Dolar. 4 Ağustos 1958 günü 900 kuruşa çıkarıldı Dolar. 10 Ağustos 1970 günü 1500 kuruşa çıkarıldı Dolar.» (a.g.e.'den)

1978 yılında 25 liraya son Haziran devalüasyonu ile *birlikte de* 45 liraya *çıkarıldı* 1 Amerikan *Doları*. Yani 60 yıl içinde % 4700 kat bir değer kaybetmiş Türk Lirası. Bir diğer değişle her yıl % 80'e varan bir değer kaybına uğramış. Her yıl 100 TL.'dan 80 TL.'sı cebimizden aşırılmış.

Fiyat artışları bakımından ise TÜSİAD ilânlarında yer alan bir grafiğe göre: 1960 senesi 100 TL. olan bir malın fiyatı 1975'de 500 TL. 1978'de 1000 TL. olmuştur. 18 senede 10 misli fiyat artışı. Yine aynı ilânlarda: «Ancak sağlıklı ekonomilerde % 10'u aşmayan enflasyon, bizde, son dönemlerde gemi azıya almış ve tümüyle kontrolden çıkarak, şimdilerde % 60'ı aşmıştır.» deniyor.

Demekki bir yıldaki fiyat artışı % 60. Sadece Mayıs ayında en zaruri besin maddelerinin fiyatları % 9.3 artmış. Son zamlarla birlikte fiyat artışının % 100'e çıktığını söylersek yanlış olmaz.

2 — Dış Ticaret Açığı: Dış ülkelerden ithalatın ihracat karşısındaki durumunun bir sonucu olarak ortaya çıkar. 1973'de 769 Milyon Dolar olan dış ticaret açığı, 1976'da 3 Milyar 168 Milyona, 1977'de de 4 Milyar 43 Milyon Dolara yükselmiştir.

3 — İşsizlik: TÜSİAD ilânlarına göre: «İşsiz sayısının geçen yıl 2 milyon 240 bin kişi olduğu ifade edilen ülkemizde, çalışabilir her 100 kişiden 14'ü işsizdir.»

Pahalı devlet cihazının ve üretim kıtlığının gereği olan işsizliği emen, aslında gizli işsizliğin de bir ifadesi olan memur ve asker ordusu bir yana bırakılırsa; demek ki her 100 kişiden 14'ü işsiz. İşsizlik geçen yıla göre % 20 artmış. Geçen yıl büyük fabrikalardan % 40'ı metal iş kolunda olmak üzere atılan işçi sayısı 37.000.

4 — Sanayide düşük kapasite: (İstanbul Sanayi Odası Raporuna göre: «1977 yılı sonlarında sanayide ortalama kapasite kullanım oranı % 55 olmuş, sınayi üretim ise % 32 düşmüştür.»), yatırımların durması, döviz kıtlığı bunalımın diğer görünümleridir.

Tabii sadece ekonomideki göstergeleriyle sınırlı değildir bunalım. Üst yapıda siyasal ve sosyal yapı bakımından da kendini hissettirir. Burjuva partileri arasındaki kayıkçı dövüşlerinin «sertleşmesi», parlamento rezaletlerinin ayyuka çıkması (Mebus pazarları vs. gibi) buna örneklerdir. Son yıllarda sadece politik değil, diğer cinayetler de artmıştır. İçki tüketimi, hırsızlık ve benzeri olaylarda da bir artış mevcuttur.

Bunalımın nedenleri: Egemen sınıf bunalımın belirtilerini sebepleri gibi gösterir. «Bugünkü ekonomik bunalımın başlıca sebepleri arasında enflasyon yatmaktadır.»... «Günümüzdeki bunalımın kaynağında, öncelikle gelenek haline gelmiş bir politik savurganlık yatıyor.» (TÜSİAD ilânları)

Bunalımın sebebi enflasyondur, politik savurganlıktır, devletin fazla para basmasıdır, TÜSİAD'a göre.

«... Bir defa: «BANKNOTLARA DAYANMA» (Bütün muhalefetin haykırdığı: «ENFLASYON», paranın züyuflaması) bir çok felaketlerin sebebidir. Ama kendisi, iktisat münasebetleri içinde temel sebep değildir. NETİCE'dir. Bir çıkmaza çaredir.» (Dr. H. Kıvılcımlı, Siyasetimiz, S. 11)

Bunalım ekonominin hasta olduğuna işarettir. Her hastalık gibi onunda bir sebebi vardır. Gripal bir enfeksiyon hastalığı düşünülürse bunun sebebi mikrobun virilansının (hastalık yapma özelliğinin) yüksek olması ve vücut direncinin zayıf olmasıdır. Hastalığın sebebi budur. Hasta ateşlenir, kırgınlığı olur, terler, vs. Hastalık kendisini bu gibi görünümlerle, daha doğrusu tıp deyimiyle semptomlarla açığa vurur. Hastalığın sebebi ne ateştir, ne terlemedir, ne de kırgınlıktır. Hastalığın sebebi vücutta bir enfeksiyon odağının ortaya çıkmasıdır. Hastalığın semptomları, o sebebin yol açtığı sonuçlardır. Ama onlar da bir kere ortaya çıktıktan sonra olduğu gibi kalmazlar. Hastalık üzerine etkide bulunurlar. Yüksek ateş hastanın havale geçirmesine, hatta ölümüne sebep olabilir. Hekimlikte ateşin hemen sebebi araştırılır. Çünkü durup dururken kimse ateşlenmez. Sebebi bulunur ki, yani hastalık teşhisedilir ki tedavi edilebilsin.

Finans-Kapitalistler hastalığın sonucunu sebebi gibi gösteriyorlar. Bunu yaparken de aynen yüksek ateşin hastanın havale geçirmesine sebep olmasında olduğu gibi, hastalığın sonuçlarının hastalık üzerinde etkide bulunabileceği gibi bir gerçeklikten yararlanıyorlar. Ufku günlük problemlere hapsolmuş bir vatandaş, bunalımın sonuçlarıyla yani pahalılıkla, işsizlikle, açlıkla karşılaştığı için, yani bunların arkasındaki parababaları egemenliğini göremediği için, pahalılığın, işsizliğin, vs.'nin bunalıma yol açtığına inanmaya hazırdır. İş aramaktan bunalmış bir vatandaşa «Bunalımın sebebi işsizliktir» dendiğinde bunu sınıf bilincine kavuşmamışsa benimsemeye hazırdır. İşte parababaları bunu istismar ediyor. Onun güçlü yanı da budur. Kitleleri kafadan silâhsızlandırmasıdır. Böylelikle parababaları kendi egemenliklerini tartışma dışında tutmak isterler.

O halde enflasyon, işsizlik, dış ticaret açığı, vs. gibi sonuçların hangi sebepler nedeniyle ortaya çıktığını göstermek gerekir. Bunların hangi zincirleme sebep-sonuç ilişkileriyle mevcut düzenden, finans kapital-tefeci bezirgan egemenliğinden kaynaklandığını ortaya koymak gerekir.

BİRİNCİ OLGU: **Enflasyonun nedenleri**

Enflasyonla ilgili burjuva teorisine göre ücret artışlarının enflasyona yol açtığı söylenir. Oysa ki ücret artışları enflasyona yol açmaz. Tam tersine deyim yerindeyse enflasyon ücret artışlarına yol açar. İşçi geliriyle alım kabiliyeti arasındaki dengesizlik, alım kabiliyetinin düşmesi nedeniyle işçiler hayat pahalılığı karşısında durumlarını korumak için ücret kavgasına girişirler. Ülkemiz açısından örnek verilirse iki yılda bir sendikalar aracılığıyla yapılan toplu sözleşmelerle bu kavga yürütülür. Son iki yılda hayat pahalılığı % 150'ye yakın bir artış göstermiştir. Bu durumda iki yıl önce 4.000 TL. alan bir işçi bugün ancak 10.000 TL. alıyorsa iki yıl önceki durumunda sayılabilir. İki yıl önceki durumunu koruyan işçi var mıdır? Öyle olduğunu varsayalım. İki yıl boyunca ücret fiyatın yine gerisindedir.

Demekki Türkiye'de ücret artmamakta, rakam olarak artmaktadır ama gerçekte artmamaktadır. Bu bir demagojidir. Ama biz yine de arttığını var sayalım, yani gerçekte de arttığını var sayalım, enflasyon mu olur? Ücretin artması yaratılan değer ve o değerden sağlanılan gelirler toplamında bir değişime yol açmaz, o gelirler toplamından işçinin aldığı payı arttırır. Biliyoruz, işçinin yarattığı değerin asıl büyük bölümü artı-değer adi altında kapitaliste kâr olarak, para sahibine faiz olarak, mülk sahibine rant olarak gider. Küçük bölümü de işçiye ücret olarak ödenir.

Bir Tabloyla Gösterelim :

Görüldüğü gibi ücretler arttığında, diğer kâr-faiz-rant oranlarının sabit kaldığını var sayarsak yaratılan değer ve o değerden kaynaklanan gelirler toplamı değişmeyeceği için fiyatlar artmaz. Yalnız sanayici-tüccar-banker-rantiyer daha az kazanmış olur. İşte tam da sorun buradadır. Kapitalistler ve toprak sahipleri kendi kâr ve faiz oranlarını (artı-değerden aldıkları payı) azaltmamak için fiyatı arttırırlar. Yani enflasyonun sebebi ücret artışları değil kapitalist ve toprak sahiplerinin kârdan «zarar» etmeye razı olmamalarıdır.

İMF enflasyonun nedenini ücret artışlarına bağlar. Ve bizim gibi geri ülkelere ücretlerin dondurulmasını dayatır. «Toplumsal anlaşma» adı altında uygulamaya sokulur.

Bugün gerçek devrimci olmayan burjuva sosyalistleri de Türkiye'de ücretlerin artmadığını söyleyerek bunun enflasyona neden olamayacağını söylerler, İMF'nin ücretlerinin dondurulması isteğine bu şekilde karşı çıkarlar. Yani onlara göre ülkemizde ücretler artmış olsa bu enflasyonun nedeni olarak kabul edilebilir. Bu durumda Amerika ve diğer kapitalist ülkelerde ücretler artmış olsa demekki işçiler sorumlu tutulacak.

Bugün işçi ücretleri artmıyor. Ama artsa bile bu enflasyonun sebebi değildir. Yukarıda gösterdiğimiz gibi ücret artışları nedeniyle enflasyon olmaz. Kapitalistler ve toprak sahipleri kâr oranlarının azalmasına razı olmadıkları için fiyatları arttırırlar, enflasyon böylece ortaya çıkar.

Enflasyonun iki nedeni vardır: 1) Mallara göre para miktarının çok artması, 2) Paranın devir hızının yükselmesi (üretim artmadan paranın devri yükselirse para kitlesi artmışçasına etkide bulunur.) 2

Birinciyi inceliyelim: Para miktarı (para arzı) iç ve dış piyasada paramıza talep varsa artabilir, bu normal bir işleyiştir. Enflasyona sebep olmaz.

«Paramızın talebi olduğu gibi kalırken, ARZI çoğalırsa (yani iç-dış piyasa isteğinden fazla kâğıt para çıkarılırsa) o zaman paramızın pahası, kıymetinden aşağılara düşer.» (Dr. H. Kıvılcımlı, Siyasetimiz, S. 23)

«'Paramızın kıymeti' tartışma konusu olamaz. O bellidir. Bankada yatan altın veya altın değerli ecnebi paranın (dövizin) kıymeti ne ise, kâğıt paramızın kıymeti de odur. Paramızın fiyatında iç ve dış talepler rol oynar.» (Dr. H. Kıvılcımlı a.g.e., S. 24)

Paramızın iç talebine gelince: Bugün paramızın iç piyasa ihtiyacı açısından bir talebi var mıdır. İstanbul Sanayi Odası Raporuna göre: «Sınaî üretim 1977 yılı sonlarında % 32 düşmüş», daha da düşüyor. 1978 yılı % 40'ı metal iş kolunda olmak üzere 37.000 işçinin işten çıkartılması bu düşüşün ifadesinden başka nedir. Tarım üretiminin de düştüğünü biliyoruz. Demek banknotlarımızın artışı, üretim artmadığına göre iç piyasa talebinden ileri gelemez.

Devlet borçları (iç borçlar) nedeniyle paramızın iç talebinde bir artış olabilir. Devlet borçları hanesinde banka-şirketlerle, tefeci bezirganlarla memura, işçiye, diğer vatandaşlara olan borçlar da yer alır. Bugün neredeyse «Devlet babanın» borçlu olmadığı vatandaş kalmamıştır.

Paramızın dış talebine gelince;

Dış ticaret dengesi açısından 1973'de 769 milyon Dolar olan açık, 1977'de 4 milyar 43 milyon dolara yükselmiştir. Yani 4 yılda 5 kattan fazla artış var.

Dış devlet borçları ise; 1971'de 48 milyar 130 milyon TL. iken 1979'da 500 milyar TL.'nın üzerine çıktı. Borçlarda sekiz yılda on misli artış.

Üretim artmadığına göre, paramızın iç ve dış piyasa talebi artmadığına göre para arzı neden artıyormuş? Devlet masrafları nedeniyle. O halde mallara kıyasla para miktarı çok artıyor demektir, üretim artışı olmadan para artıyor demektir. Yani ortada normal bir para artışı değil, fazladan para basılması söz konusudur. Bu durumda ise enflasyon olur. Burada iki soru akla geliyor. 1 — Üretim neden artmaz? 2 — Devlet masrafları neden artar? İsterseniz ikincisinden başlayalım.

Devlet masrafları neden artar?

a) Uluslararası finans-kapitale bekçilik: Devlet masrafını ayyuka çıkarır. 500 bin kişilk ordu beslenir. NATO'nun Sosyalizme karşı bekçiliği «üs»lenilir. Üretimle ilgisi kesilen bu yarım milyon işçi-köylü yurttaş «hazır yiyici» durumuna düşürülür. Bunun anlamı vatan hizmetinden çok ister istemez emperyalizme hizmettir. Son U-2 olayıyla da ülkemiz sosyalizme karşı «rasathane»lik görevinde bir adım daha atmaya zorlanmaktadır. Diyebiliriz ki dünyanın hiçbir ülkesi emperyalizm için bu kadar yurttaşı «hazır kuvvet» tutmaz. Bütçenin % 20-25'ini götüren bu askerî harcamalar sadece ordu beslemekten ibaret değildir, binbir türlü Amerikan + Alman artığı silâha milyonlarca lira yatırılır. Askerî yardım adı altında çöplüğe atılacak silâhlar Türkiye'ye faizle verilir.

1976 yılı bütçesinde savunmaya 42 milyar TL. ayrılmıştır. 1977 yılı ise 52 milyar. Türkiye NATO ülkeleri içinde en yoksul olmasına rağmen en ağır askerî harcamalara katlanmaktadır. 1976 yılında Türkiye savunma için 2,8 milyar dolar harcamıştır. Tüm savunma harcamalarının 1968 yılı ulusal gelirine oranı % 9 dur. Bu oran tüm NATO üyesi ülkeler içinde en yüksek olanıdır. Türkiye'yi iki yoksul ülke izler. Yunanistan (% 7) ve Portekiz (% 6).

Geri Türkiye ulusal gelirin % 9'unu askerî harcamalara ayırırken, NATO'nun en zengin ülkeleri, askercil alanda Türkiye'ye oranla 2-3 misli daha az masraf yapmaktadır. Savunma harcamalarının Gayri Safi Ulusal Hasılaya oranı: İngiltere'de % 4,9; Fransa'da % 3,9; Hollanda'da % 3,6; Norveçte % 3,1; Danimarka ve Kanada'da % 2,2 dir.

Bir karşılaştırma imkanı sağlamak açısından söylemek gerekirse sağlık harcamalarının bütçe içindeki yeri 1966'da % 3 idi, 1978'de de aynen % 3 kalmıştır. Diğer yandan nispeten küçük ülkelerde dahi sağlık harcamalarının bütçe içindeki yeri; İsveç'te % 20,4; Suriye'de % 17; Seylan'da % 15,5; İsrail'de % 7'dir.

Emperyalizm kendi çıkarı gereği olan askerî gücü askerî harcamaları geri ülkelere yaptırarak el altında bulundurur.

b) Doğuya karşı silâhlandırma: Dışarıda sosyalizme karşı silâhlandırılan Türk ordusu içeride halka özellikle doğuya karşı silâhlandırılır. Sıkıyönetimler Batıda eksik olsa bile Doğuda diyebiliriz ki hiçbir vakit eksik olmaz. Şark evvel ezel sıkıyönetimle idare edilir. Şark nedeniyle Jandarma Genel Komutanlığı'nın bütçesi % 10'u bulur.

c) Polis kadrosu habire şişkinleştirilir. Vatan millet satıcılığı o kadar açıktır ki finans-kapital orduya da pek güvenmez. Kendisine daha sadık olabilecek polis kadrosunu durmaksızın arttırır. İçişleri Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü giderlerinin bütçe içindeki yeri 1978'de % 10'u bulur.

Bu durumda Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü giderlerinin bütçe içindeki yeri toplam olarak % 40'ı bulur.

d) Muazzam memurlar ordusu :

«Çok iyi hatırlıyoruz Ankara Hükûmeti, kurulduğu günlerde birkaç yüz kişiyle çekip çevirebiliyordu. Sonraları, 'dostları' **hoş** tutmak ve işsiz aydınları **boş** tutmamak için, alabildiğine genişletilen «**Kadro**»larla, daireler dolusu yüzbinlerce memur yığıldı kaldı. Hatta, Ankara isimli toz ve toprak kasabacığında, betondan köşklü bir «**memurlar payitahtı**» doğdu.

«Millî mücadele günleri 6 Bakanlığın merkez teşkilatını 132 tanecik memur idare ediyordu. «**Zafer kadrosu**» bu oldu. 1926 yılı Fethi Bey kabinesi 34 bin memur (şimdikinin «1953»ün: onda biri) kullandığı için Büyük Millet Meclisinde kıyametler koparıldıydı... Paşalar gürültüye pabuç bırakmadılar. Taakı zaferler şaşasına uyuldu. Muhalefetin başı bağlandı. Büyük Meclis koridorlarına kadar kurşun kan lekeleri sıçradı... Altı ay sonraki İsmet İnönü hükûmeti: 50 bin memura çıktı. Fakat, gene de, sadece 50 bin memurcukla, o ne faziletli imsak çağı imiş?!

1948'de yapılan bütün «**tasarruf**»lara rağmen sivil devlet kadroları toplamı 350 bin kişiyi buldu. «Unutmayalım ki bu toplam içinde ordu mensupları ve subaylar yoktur.» Bu sayıları Kuvai-Milliyeninkilerle kıyaslıyalım. En buhranlı iç ve dış **savaşlar** zamanında devlet hizmeti adıyla bir kişinin mükemmelen yaptığı işi **barış** ve sükûn günleri 10 ile 15 kişiye yüklüyorduk. Bir yumurtayı 10 ere taşıtıyorduk. Ta ki, kapı kulumuzun, sadık ücret kölelerimizin sayıları 10 misline çıksın ve memlekette diktatörlüğün aksine konuşabilecek olanlar gık diyemesinler?

Yirmi senede on misli, her yıl yarı yarıya çoğalan— memleketimizde bütün «**terakki**» rekorlarını kıran bu memurlar, melaikei kiram gibi, yalnız tanrı taalalarının ömrü afiyeti için zikrü tesbih ile geçiren, yemez içmez günah işlemez yaratıklar değillerdi. Kendilerini bolca beslemek, iyice barındırmak, güzelce giyindirip kuşandırmak: Hatta yerine göre Paris modasınca süsleyip, fraklı smokinli asri saksagan kıyafetleriyle balolarda dans ettirmek şampanya patlattırmak, törenlerde, geçit resimlerinde üst insan heybeti takındırmak; velhasıl hepsini çoluk çocukları, hizmetlileriyle birlikte yedirmek, içirmek, giydirmek, barındırmak, gezdirmek, eylendirmek hatta ayrı adalet usulleri, özel kanunlarla imtiyazlandırıp hayli böbürlendirmek lazımdı. Bütün o lüzumlar ise lafla olmaz, büyük para isterdi.

Millî Mücadele yıllarında memur maaşları, ilk bütçemizin % 3.6'sını tutuyordu. (% 4 bile değildi). Çünkü demir çarık, demir asa, sırf vatan için ve bütün milletle yanyana çalışılıyordu. Zafer kazanılıp ta, devlet halktan ayrılarak milletin üstüne yükselince, «devletlü» memur büyüklerinin satvetlerini gösterecek ziyafet sofraları ile memlekete tepeden bakacakları yüksek devlet haneleri şenlenmeliydi... 1920'de memurlar, devlet masraflarının % 8'ini yerlerken 1938'de % 16'sını eritir oldular. 1948'de Genel Katma, Özel idarelerle «**Kadro**»ları bütçenin tam % 40,5'ini kapladı. «**Kullanılmayan kadrolar**» (evet «**kadro**»ların böyleleri de varmış) ile beraber bütçenin % 50'si memur kadrolarına ancak yetişiyordu... Anca yetiyor, hatta bir hayli de yetmez hale geliyordu.» (Dr. H. Kıvılcımlı, «Kuvayı Milliyeciliğimiz 'Gerekçe Vatan Partisi' S. 13-14)

Memurlar ordusu, deyim yerindeyse çığ gibi büyümeye devam ediyor. Bizzat Maliye Bakanı Z. Müezzinoğlu açıklıyor: «1975'den bu yana üç yıl içinde kamunun kadrolarındaki artış 330 bin dolayındadır. Bunun 226 bini genel ve katma Bütçeli devlet daireleriyle, geri kalanı da Kamu İktisadî Teşebbüsleriyle ilgilidir.» (27 Ocak 1978 Milliyet) Üç yılda 300 bin memur alınmış.

Kırtasiyecilik ve ya bürokrasi budur. Yani Pahalı devlet cihazının bir ifadesi anlamına gelir. Parababalarının dilinde ise kırtasiyelicik bu anlamda kullanılmaz: «**Ekonomik alanda** (a.b.c.) tüm faaliyetler kırtasiyecilik duvarına çarparsa bir ülkenin potansiyeli değerlendirilebilir mi?» (TÜSİAD ilânlarından)

Kırtasiyecilik pahalı devlet cihazının bir ifadesiyken, yani üst yapıya ilişkin bir kavram iken, parababalarının dilinde «ekonomik alanda» yani alt yapıdaki bazı uygulamalara ilişkin olarak kullanılır. Ecevit 1978 yılında Almanya seyahati vesilesiyle Alman işverenlerinin Türkiye'deki bürokratik engellerden yakınmalarını dinlemiş ve şöyle demişti: «Bürokrasiden yalnız sizler değil ben de yakınıyorum.» Sanayi Bakanı Halûk Alp de işverenlere bürokratik engelleri kaldıracağını (yani kayıtsız şartsız Alman finans- kapitaline Türkiye'yi açık pazar yapacağını) ve bu konuda önlemler alındığını söyler. Bir Alman işverenin «Nedir bu önlemler? Bize somut bir örnek verin» demesi üzerine ise şu cevabı verir; «sorunuz çok zor: Biz bürokrasiyi ortadan kaldırmak için elden geleni yapacağız. Nitekim ilk icraatımız şöyle oldu. Bundan önce ihracat için 100 imzaya gerek vardı. Şimdi ise biz bu 100 imzadan 99'unu kaldırdık. Ve tek imzaya indirdik. Sanırım bu iyi bir başlangıçtır.»

İşte Alman finans-kapitali gibi Türk finans-kapitalinin de bürokratik engel dediği budur.

e) Finans-kapitalistlere doğrudan sübvansiyonlar; vergi iadeleri, teşvik primleri, vs.

Vergi diye ensesine basılan her yoksul yurttaş zenginlerin vergi vermediğinden yakınır. Ancak işin aslına bakılırsa parababaları vergi de verse, kendileri vermiş olmaz. Çünkü verginin kaynağına inersek artı-değerden aldıkları payın içinde yeraldığını görürüz. Parababaları vergi de verse gerçekte emekçiler vermiş olur. Yani tüm vergileri emekçiler verir. Bizde finans-kapital tefeci-bezirgan egemenliği öyle vurguncudur ki, artı-değerden son derece cüzi bir bölümü bile, üstelik te kendi devletine vermez. (Bu konuda Kıvılcım Dergisi 2. sayıda yer alan Devlet Bütçesi ve Emekçiler bölümüne bakılabilir)

Devlete finans-kapitalin zarar etmemesi için elinden gelen yaptırtılır. Sübvansiyonlar, teşvik pirimleri, vergi iadeleri, yatırım indirimleri bu anlamda finans-kapitalin kârdan zarar etmemesini ya da daha fazla kâr etmesini kollar.

Bir örnek verelim :

«200 bin ton buğdayımız ihraç edilecek. Üç büyük yabancı firma (dreyfüs, Continental ve Burger); karşımıza, Türkiye'deki üç yerli ajanlarını: (Dümeks, Birtaş ve Genel İhracat) şirketlerini çıkarıyorlar. Şirketler bu malı ofisten tonu 94 ve 96 dolara alıp, İspanya'ya 90,5 buçuk dolara satıyorlar... Yanlış söylemiyoruz: Şirketler 90'a alıp 96'ya satmamışlardır. Tamamiyle tersine: 96'ya alıp 90'a satmışlardır! Dostlar alışverişte görsün diye mi? Çünkü, 900 bin dolar —bizim resmî para ile 2,5 milyon lira— zarar etmişlerdir. Eyvah, battı bezirganlar mı diyeceksiniz?

«Merak etmeyin. Bir esnaf, bir küçük tüccar veya sanayici yahut köylü ve ilahır zarar etti mi : herkes, şayet alay etmezse, uzaktan seyirci kalır. Hele devlet baba: hemen iflas masasına oturup, kaybedenlerin mirasını dağıtmaya bakar. Ama o, küçük balıklar için öyledir. Hesap milyonları geçti mi, iş değişir. Netekim, burada hükûmet baba hemen gayrete geldi. Üç yabancı kodaman şirketle üç yerli acentasının zararlarını kapatmak için, kendilerine

dört milyon 700 bin dolarlık dış ticaret imtiyazı bağışladı.» (Dr. H. Kıvılcımlı, «Kuvayı Milliyeciliğimiz, Gerekçe, Vatan Partisi» S. 23 - 24)

1977 yılında banka-şirketlere 35 milyar TL. vergi iadesi verildiğini söylersek «devlet babanın» finans-kapital hesabına nasıl çalıştırıldığı ve durumun korkunçluğu daha da kolay anlaşılabilir.

f) Kamu İktisadî Teşekküllerinin tekellere ucuza satması, onlardan pahalıya alması. Finans-Kapitalistler KİT ürünlerine İMF'nin direktifleri doğrultusunda zam isterler. Kendileri KİT ürünlerini ucuza almaktadırlar. Finans-kapitalistlerin de önemli ölçüde hisselere sahip oldukları Kamu İktisadî Teşekkülleri zarar ettiğinde finans-kapitalistlerin «zararı» devlet tarafından ödenerek karşılanır. Personelin ücret ve maaşları devlet tarafından karşılanan bu teşekküller, finans-kapitalistler için yağlı bir kâr kaynağıdır. Kamu İktisadî Teşekkülerinin ürünlerine zam yapılmasını, TÜSİAD ilânlarının söylediklerinin aksisine yani devlet masraflarını azaltacağı için değil, kendi kâr oranlarını arttıracağı için isterler. Bu ürünleri kendileri nasıl olsa daha ucuza alacaklardır.

Bütün burada sıralanan devlet masrafları karşılanamazsa para basılır, para miktarı artar. Üretim artmadığı için de enflasyon olur. Bir iki uyanık vatandaş para basarsa adı kalpazan olur da devlet para bastığında «emisyon hacmi genişletildi» denir. Oysa arada birinin resmî diğerinin gayri resmî olmasından gayrı bir fark yoktur.

İşte böyle bütçe açıkları para basmakla «kapatılır». 1977 yılı bütçe açığı 25 milyar TL.'dır. Aynı yıl içinde ise yıl başında 52 milyar 61 milyon TL. olan tedavüldeki banknot miktarı yıl sonunda 77 milyar 888 milyon TL.'ye çıkartılmıştır. Yani 25 milyar TL. para basılmıştır. «Sınayi» üretimin bu süre zarfında düştüğünü de bizzat İ.S.O.'nın raporundan bir örnekle göstermiştik. Bu kadar para basılınca ve üretim de artmayınca fiyatlar artar ve enflasyon olur.

Bütçenin bütün bu yapısının nedeni nedir? Bir diğer deyişle pahalı devlet cihazının (militer-bürokratik) hergün daha da pahalılaştığının bir ifadesi olan bu yapı neden böyledir?

Pahalı devlet cihazına halkın ihtiyacı olmadığı açık olduğuna göre, finans-kapital ve tefeci bezirgan zümrelerin ekonomi ve politikaya egemen olmasından. Finans-kapital ve tefeci bezirgan zümreleri pahalı devlet cihâzı olmaksızın egemenliklerini sürdüremezler. Alt sınıfların düzeni değiştirme eğilimlerini devlet cihazı olmaksızın püskürtemezler.

Finans-kapital ve Tefeci-bezirgan zümreleri ekonomi politikaya neden ve nasıl hakim oldular?

Normal kapitalizmin ekonomisi geniş-yeniden üretime (üretim için üretime) dayanır. Prekapitalizm ise basit yeniden üretim (tüketim için üretim) düzenidir. Normal bir kapitalizm dünyada prekapitalizmi inkâr ederek gelişebilmiştir. Ama, Türkiye'ye gelince iş değişir. Osmanlılık tefeci-bezirgan ekonomi düzeniydi. Üretimle zerrece ilgisi olmayan tefeci-bezirganlık normal-girişimci kapitalizme hiç sinyal vermedi. Ne zaman ki dünyada serbest rekabetçi kapitalizmin yerini tekelci kapitalizm aldı. Bizim tefeci-bezirgan da kendi vurgunluğu kadar tekelci olan Batılı finans-kapitali baş tacı etti.

Bu Batılı finans-kapital, tefeci-bezirgân kaynaşmasının yaratığı olan yerli finans-kapitalle, tefeci-bezirgân egemen zümreyi teşkil etti. Batıda finans-kapital pre-kapitalizmi inkar eden serbest rekabetçi kapitalizmin içinden fışkırırken bizde finans-kapital Batılı finans-kapitalle pre-kapitalizmin kaynaşmasından doğdu. Uluslararası finans-kapitale kullukta kusur etmeyişi buradan gelir. Kullukta kusur etmemek için de pahalı devlet cihazını «habis ur» gibi büyütmek zorundadır. O nedenle enflasyon nedeni olarak devlet masraflarını ortadan kaldırmak ancak ve ancak bugünkü ekonomi ve sınıf ilişkilerini değiştirmekle mümkün olur.

2 — Üretim neden artmaz: Piyasaya bolca para sürülür ve üretim de artmazsa fiyatlar artar, enflasyon olur demiştik. O halde üretim (tarımda ve sanayide) neden artmaz?

a) Tarımda: Egemen ekonomi tefeci-bezirgânlıktır. Bu durum ise tarımsal üretimin gelişmesini engeller.

Bugün köylerimizde durum nedir? Tek kelimeyle yoksul köylü açısından faciadır. Kredi üretmen köylüye değil, devlet eliyle (Ziraat Bankası) tefeci-bezirgâna verilir. Toprak, toprak ağalarında ya da ipoteklidir. Teknik ya yoktur ya da olanın muazzam bir israfı vardır. Tarım ürünlerine verilen fiyat olağanüstü düşüktür. Teşkilat (Kooperatif ve diğer birlikler) üretici ise engellenir. Ya da bezirgânlaştırılır.

Bu şartlar altında, **«tarımda makinalaşma»** aldatmaca olmaktan çıkarsa bile Batılı finans-kapitale borç ve faizle bağlanmaktan, tefeci-bezirgânı kanunlaştırmaktan başka bir yola çıkmaz. Örnek mi? Demokrat Parti'nin «Ziraî Kalkınma Hamlesi»nden daha iyisi bulunamaz:

«DP, memlekette **'Ziraî Kalkınma'** gibi en olumlu harekete girişiyordu : ancak bu iş bezirgân ve tefeci mekanizmasıyla uygulanınca nereye varıyordu?

«Memlekete, ala-rivayetin, 40 bin traktör girmiş. Doğru ise: 40 bin köyümüz var adeta her köye bir traktör. Bu muhteşem bir manzaradır. 40 bin traktör memleketimizi bir anda, Asyalı Orta Çağ'dan, Avrupalı son çağına geçirmeye yeter.

«Ancak bu muhteşem traktör hamlesine memleketçe ayrılan güç ve dikkat yeterli midir?

«Biz neticelere bakalım. Türkiye öteden beri —tıpkı fakir köylümüz gibi— zahiresi ile kendisini güç besliyen bir memleketti. Dünyaya buğday ihraç eden beşinci veya altıncı ülke oldu. (Not: Traktörlerden önce de buğday ihracatçısı olmuştuk. Traktörler geldikten sonra da buğday ithal etmeye başladık ya. Belki bir arızadır diyelim.)

«Buğday ihracatçılığımız nasıl oldu?

«Bildiğimiz gibi, ihracat demek, dünya pazarında rekabet demektir. Buğdayımızı yabancı memleket hatırımız için almaz; herkesten ucuz verirsek alır: Buğdayımızı herkesten ucuza satabilmek için, herkesten ucuza maletmemiz gerektir. Traktörle üretimin ucuza mal olması için birçok şartlar yerine gelmelidir: Evvela traktör ve öteki makinalar ucuza gelmelidir. Dünyada hayat seviyesi bizimki kadar düşük az memleket varken, Dünyada bizim kadar pahalı traktör ve makina alan başka bir memleket var mı bilmiyoruz. Traktörü altınla tartıp memleketimize soktuktan sonra bakımlı ve **tutumluca kullanmak** lazımdır. Bunun için de, memleket ölçüsünde sistemli teşkilat, bilinçli personel ister. Traktör bezirgânlarına yüklenen tamirhane mecburiyeti lafta kaldı. Köylerimiz, basında çıkan haberlere göre **'traktör mezarlığı'** haline girmeye başladı. Bu muharebesiz telefat, sürekli tamir masrafları ister. Dünyanın yetmiş yedi buçuk milletinin binbir çeşit aletini sırf **ticarî kâr** bakımından memlekete sokunca, **yedek parça anarşisi,** en tabii ihtiyaçları bile üç-beş misli arttırdı. Ve sonunda masraflar vurgun fiyatlarını gerektirdi. Hele Avrupa Birliği tuzağı ile tutturduğumuz serbest ticaret, **Liberasyon** felaketi, dış ticaret borcumuzu bir kaç milyara çıkarıp, döviz açığımızı iflas derecesine vardırınca, herşey gibi, binbir çeşit yedek parça ithalatını da kıstık. Böylece traktörle iş görmek, cidden her babayiğitin göze alamayacağı lüks haline girmedi mi? Başka ekonomik, sosyal ve siyasî sebepleri bir yana bırakalım; yalnız bu teknik sebepler bile buğdayı modern aletlerle üretimimizin maliyetini adamakıllı yükseltmeğe yetti. Köylüler: DP liderlerine, köyde 50 kuruşa mal edilen buğdayı CHP hükûmetinin 30 kuruşa satın aldığından şikayet etmişlerdi. İş, döndü dolaştı, traktör yolu ile aynı kapıyı çaldı. Köyde yüksek maliyetle pahalıya üretilen buğday Ofis kanalından ucuza alındı. Fakat, köyün maliyetine nispetle ucuz olan bu fiyat dahi, dünya buğday piyasaları için pahalı çıktı.» (Dr. H. Kıvılcımlı, «Kuvayı Milliyeciliğimiz, Gerekçe Vatan Partisi S. 20 - 21)

«Özetle :

«1 — **Hariçten traktör satın almak:** Birkaç bin hacı ağayı modern arazi sahibi yaptı mı? Bilmiyoruz. Fakat, memleketi (yabancılara) onlarca yılda güç ödenecek borç ve faizlerle bağladı.

«2 — **Harice buğday satmak:** Traktör sahiplerinden belki 4 bin, belki 400 ağayı karunlaştırdı ama, 20 milyon nüfûsumuzun ekmeğini tehlikeye düşürdü ve pahalılaştırdı.

«Yalnız, burada artık, hacıağalığın sınırı kodaman bezirganlığın sınırıyla karışıyor. Traktörlü hacıağalâr köyünde başlayan **yeni nizam** sırf köy ekonomisi bakımından hangi tecellilere varmaktadır? Asıl traktör ve buğday dampingi madalyasının ters tarafı burada görünür. Çorap söküğü haline girecek olan o binbir tecelliden şimdilik yalnız birkaçına kısaca işaret edelim.

«A — **Mantığın birinci haddi:** Türkiyemizin köyünde (1935 istatistiklerine göre) üretmen köylümüzün yüzde 97'si küçük fakir köylüdür. Bizim küçük köylümüzün çoğu evvel ezel, kendi tarlasında rızkını çıkaramadığı için, köy hacıağalarından veya kasaba tefeci ve bezirgânlarından buğday satın alarak geçinir. Onun için buğdayın iç pazarda pahalılanması, yalnız şehir halkını değil, bilhassa kuru ekmekle geçinen köylümüzün de yüz kişide 97 kişisini can evinden vurur. Orta köylü dediğimiz yüzde 2,3 köylümüzün de borçlarını arttırır.

«B — **Mantığın ikinci haddi:** İş o kadarla kalmaz. Millî bir plânla ve halk için halk eliyle köye girmeyen traktör, bugün tekmil kırlarımızda göze batan maddi bir faciaya kapı açar. Daha çok arazi sürmek zarureti köylülerin boş verimli topraklarını ve otlaklarını da tarlalaştırır. Bir taraftan toprağın dinlenme ve nadas imkanı azaldıkça kuvveti düşer; diğer taraftan ekilmemiş yerlerde küçük ekincilerin az çok otlatabildikleri 5 - 10 davarı, 2 - 3 ineği de aç kalır. Köylümüz şimdiden: 'Bize paslı demirleri bıraktılar. Hayvanlarımız gitti.' diyor. Zâten nüfusumuza nispetle az olan hayvan ürünümüz kıtlağa uğrar. Şehirlerimize, bir kilo etin 5 liraya patlaması bir tesadüf değildir. (Meğer ne faziletli imsak çağı imiş! y.n.) Tek taraflı ve üstün-körü zirat politikamızın zehirli meyvasıdır. Bu şehır halkı için hayat pahasıdır. Amma fakir köylü için **nefes borularının tıkanması** demektir.

«C — **Mantıki netice:** Traktörlü büyük üretim, karasapanlı ekinciliği rekabetiyle ezer. Sanayide olduğu gibi ziraatte de büyük balık küçük balığı yutar. Hele küçük ekinci pahalı zahire ve tohum tedariki yüzünden ağır borca girer ve ekmeğine katık, sırtına urba veren malını, davarını kaybederse, büsbütün daha kolay bir lokma haline girer. O zaman toprağını satmaktan veya bırakmaktan başka çare kalmaz. Bugün şahidi olduğumuz : köylerden şehirlere işsiz insan akını artar. Bir kelime ile : köyün binde üç kişisi lehine, binde 997 kişisi tedirgin olur. Ve eski tefeci hacıağalar sadece modern büyük arazi sahibi haline gelirler.

«Kodaman şehir bezirgânlığı ile taşra hacıağalığının el birliği ve açık menfaat birliği buraya kadar söylediklerimizden kolayca çıkarılabilir. Traktör ve zıraî aletlerin tedarikinde yabancı firmaların Türkiye'deki acentası olan bezirgânlar bir temsilcilik, ithalatçılık ve satıcılık tekeli altında getirdikleri malları, Ziraat Bankası'ndan aldıkları peşin para ile satarak sırça saraylar kurdular. Hacıağalar ceplerinden pek az bir para çıkarmakla, ucuzca ele geçirdikleri toprakları pahalı bir karşılık göstererek, en modern üretim aletlerini ellerine geçirdiler. Köy ekonomisine eskisinden daha kuvvetle hakim oldular.

«Bu işin birinci safhası idi. Burada anarşik ve pahalı bir ithalat çokluğu dış ticaret dengemizi bozuyor, döviz açığımızı arttırıyor ve paramızın kıymetini düşürüyordu. Köy ekonomisinde plânsız gelişmek, insan yerine aletleri geçirince, köyler ıssızlaşıyor, şehire akın edenler, işsizler ordumuzu kabartıyor, bu işsizlerin iş bulma rekabeti yüzünden şehirde çalışanların ücreti düşüyor, hayat şartları ağırlaşıyordu. Demek şehirde ve köyde nüfuzumuzun en çok binde 5'i kadar bir yekûn tutan büyük bezirgân ve hacıağalar dışında herkes, köylüler, esnaflar-işçiler, aydınlar ziraatin makinalaşması yüzünden bir tehlikeye girmiş bulunuyorlardı» (Dr. H. Kıvılcımlı «Kuvayı Milliyeciliğimiz, Gerekçe Vatan Partisi» S. 21 - 22 - 23)

Tefeci-Bezirgânlık nedeniyle asıl üretici olan küçük üretmencikler küçük sermayelerini birleştirip, yardım alarak modern üretime geçemez. Tefeci bezirgânlık modern üretimi engeller. Toprağın gücü harcanır. Tarım üretimi artmaz.

b) Sanayide :

«İşsizliği bir numaralı düşman ilân etmek, hayat pahalılığını karantinaya almak ortadan kaldırmaya yetmez. Her iki afetin kökü : sanayileşme tempomuzun yavaşlığında gizlenir. Müzmin üretim kıtlığı : işsizliği, işsizlik : çalışanların kazanç düşüklüğünü peşinden sürükler. O zaman, işsizlikle pahalılık birbirini doğuran mel'un çember (fasit daire) halinde vatandaşların boyunlarına asılmış lanet halkası olur.» (Vatan Partisi Programı'ndan)

Bütün partiler «Sanayileşme»den, «ağır sanayi»den dem vurur. Dillerden düşmeyen laf «ağır sanayi»dir. O halde neden kurulmaz. Tek kelimeyle uluslararası finans-kapital istemediğinden. Yerli finans-kapital zaten yabancı başıyla düşünüp davranmayı «ar değil kâr» bilmiştir. Son Paris görüşmeleri sırasında Dünya Bankası tarafından şöyle dendi: «Türkiye Batının teknoloji yoğun pahalı makinalarıyla batı sanayii ile rekabete girişmiştir. (Girişemeyeceğini bizden iyi bilirler ama öyle göstermekte yararları var. y.n.) Bu yanlıştır. Türkiye daha basit teknoloji ile emek-yoğun üretime yönelmelidir. Söz gelişi balık ağı, gömlek, peynir gibi...» (M. Ali Birant, Milliyet)

Bu sözler yeni midir? 30 yıl önce de farklı söylenmemişti, ama finans-kapitalistlerimiz uluslararası finans-kapitale kullukta kusur etmediler.

«Bütçe vesilesiyle Maliye Vekilinin özetlediği icraat, tam DP hükûmetlerinin iktisat plânıdır: 1 — «KARA YOLLARI VE LİMANLAR», 2 — «ŞEKER MENSUCAT VE ÇİMENTO GİBİ SANAYİİ...» 41 bin ecnebi traktörü köylerimize saçılıp kendi mukadderatı ile başbaşa bırakıldıktan sonra, ULAŞTIRMA VE HAFİF SANAYİE önem verilmiş... Bu da bir **«plân»** değil midir?

«Biz başka bir **«plân»** daha hatırlıyoruz: CHP zamanı, İnönü'den «ÇİFTE PARTİ» kurulacağı vaadini aldığını yazan Amerikalı Thornburg'un plânı basınımızda «BİR TALİH» gibi (şimdiki İMF anlaşmasında olduğu gibi. y.n.) alkışlanmıştır. O plân diyordu ki: Türkiye'ye ağır sanayii lükstür. Karabük «BEYİNSİZLİĞİN ŞAHESERİDİR» siz Türkler YOLLAR açın. Satacağımız makinalar için TAMİRHANELER kurun. İcabında çimento, şeker gibi HAFİF SANAYİE de yer verebilirsiniz... Bu plâna uyulursa memlekete Amerikan Doları ve rahatlık yağacaktı. (Şimdi de İMF anlaşması sayesinde yağacak! y.n.)

«Yollar, limanlar açıldı : ama oralarda ECNEBİ TEKERLEKLER yürüdü. (Bazen de Karaköy'ün Domuz pasajı gibi tıkandı kaldı.)» (Dr. H. Kıvılcımlı, Siyasetimiz, S. 34 - 35)

«AĞIR SANAYİMİZ yok. Öteki teşebbüsler yılda % 49 çoğalırken, tek Karabükümüz bile % 14'den fazla artmamış. Ağır sanayie ÜÇ BUÇUKTAN BİRDEN az önem veriyoruz. Makina yapamıyoruz. Daha fecii var: Krupp dünyanın silâh tezgahıdır. Bizim Karabük'ü onarmaya geldi. Biz yedek parçaları ecnebiden getirirken, Krupp'un vatanı olan Almanya'ya silâh yapıyoruz. Alman sanayii ise, silâh yapmayı daha az kârlı bulduğu için bize bırakıyor!» (a.g.e. S. 35)

Demekki o zaman da DP ağır sanayi lafını ağzından düşürmüyordu. Ama o gün de bugün de laf olmaktan

öte geçemedi, geçemiyor. Neden?

«ANCAK AĞIR SANAYİ: BİR SİSTEM'dir; basit bir MAKİNA-KİMYA faaliyeti değildir. GENELLİKLE: Türkiye'de iktisadî siyasî her türlü ortaçağ kalıntılarının tasfiyesini ister. ÖZELLİKLE: İş gücünün demokrasi haklarını kesintisiz gerçekleştirmeyi ister. Yoksa, en modern makina kısır kalabilir : şimdiye kadarki Karabük ile traktörlerin başına gelenler meydanda.» (a.g.e. S. 35-36)

Ağır sanayi ucuz devlet ve toprak reformundan ayrılamaz. Pahalı devlet cihazının tasfiye edilmesine, kırda derebey artıklarının yok edilmesine ve şuurlu ticarete dayanmayan bir ağır sanayi plânı aldatmaca olmaktan öteye geçemez. Bu talepler bütünlüğünün gerçekleşmesi ise ancak finans-kapital-tefeci-bezirgân egemenliğine son vermekle mümkün olur. Tarımda, sanayide üretimi arttırmak ancak ve ancak bugünkü mülkiyet ilişkilerini, sınıf konumlarını kökünden değiştirmekle olabilir.

Sonuç: Enflasyonun nedenini araştırdık, altından devlet masraflarının olağanüstü fazlalığı ve üretim kıtlığı çıktı. Bu ise finans-kapital tefeci-bezirgân egemenliği nedeniyle böyle oluyor.

İKİNCİ OLGU: **Dış Ticaret Açığının Nedenleri**

Tarım geri kalınca, sanayi de modern tekniğe dayanmayınca yabancı ülkelere ihraç edilecek kadar ucuz ve bol mal üretilemez. Emperyalist metropollerin direktiflerine uygun ekonomi politika sonucu olarak sanayi ve tarım ithalata dayalı kalır. **Anarşik ve pahalı ithalat çokluğu :**

Ulaştırmada: Demir ve deniz yolu yerine kara yoluna ağırlık verilir. Yolcu taşımasında 1950'de % 49,9 karayolu, % 42,0 demiryolu % 7,5 deniz yolu kullanılırken 1975'de % 93,3 karayolu % 5,4 demiryolu % 0,3 denizyolu ve % 1 havayolu kullanılmaktadır.

Demir yollarıyla gerçekleştirilen yük ve yolcu taşımaları oranı da her yıl bir önceki yıla göre giderek azalmaktadır.

Karayolu taşımacılığının bir gereği olarak petrol, otomontaj ve yedek parça ithalatı ise habire artmaktadır. Hemen hemen 5 milyar dolarlık ithalatın yarısı petrole gidiyor: «Bu yıl ıthal etmemiz gereken petrol için yaklaşık 2 milyar dolara ihtiyacımız var.» (TÜSİAD ilânlarından)

Bu şartlar altında kömüre ve elektriğe dayalı ucuz taşımacılık gerekirken bu yapılmaz. Neden? Emperyalizme bağlılıktan. Dünya Bankası şimdi bile demiryollarının kapanmasını kredi şartı olarak öne sürüyor.

Sanayide: Ağır sanayi kurulunca montajcılık nedeniyle gelişen yedek parça ithalatı gerekmez.

Enerjide: Kömür ve su gücüne dnayalı santral gerekir. Neden Fuel-oil'e dayanılıyor? «Carter» petrol bunalımı nedeniyle diğer enerji maddelerinin kullanılmasına ilişkin kompleks bir plân hazırladıklarını açıklarken biz ise ithalatımızın yarısını petrole yatırıyoruz.

Tarımda: Gübre ve traktör ithalatına dayanıldı. Gübreyi kendi fabrikamızda üretip, traktörü de kendimiz yapabiliriz. Vatan Partisi'nin önerdiği Sanayi plânı gerçekleştiğinde ülkemizde bazı istisnalar dışında bir ithalata gerek kalmaz.

Tarımda, sanayide, enerjide, ulaştırmada ithalata dayanmaktan kurtuluruz.

Anarşik ve pahalı ithalat çokluğu dış ticaret dengemizi bozmakta, döviz açığımızı arttırmakta ve paramızın kıymetini düşürmektedir. İthalatı anarşik ve pahalı duruma düşüren kimdir? Finans-kapital — tefeci-bezirgân egemenliği. O halde bu egemenliğe son vermek gerekir.

(Anarşik ve ucuz) ihracat azlığı :

Geri teknikle üretim: Modern tekniğe dayanmayan bir üretimle hangi malı ucuza mal edebiliriz. Ucuza mal edemeyince kim alır.

Ucuza mal edemediğimiz halde ucuza satma: Tarım ürünlerinin fiyatı hep düşük tutulur. Kendi halkımıza pahalıya satarken dışarıya ucuza satarız. Arada birkaç bezirgân vurgunu vurur.

İhracatın iç talebin büyüklüğü nedeniyle az olduğu söyleniyor. Öyle midir?: Birincisi «İç talep» büyük değildir. Ya da parababalarının lüksü ve devlet masrafları nedeniyle büyüktür. İkincisi, ihracatın azlığı iç talebin yüksek olmasından değildir. İhracatı mümkün kılan üretim bolluğudur. Üretim bol olursa iç talebi de karşılar dışarıya da ihraç edilir. Bu ise tarımda, sanayide modern tekniğe dayanmakla mümkün olur. Modern tekniği gerçekten modernce kullanabilmek ise finans-kapital, tefeci-bezirgân egemenliğini tasfiye etmeyi gerekli kılar.

Ürünlerin işlenmeden ihracı: Çoğu ürün biraz bile işlence ve böylece ihrac edilse hem daha çok döviz gelir, hem yeni iş alanı açılır.

Ürünlerin değeri üzerinden satılmaması: Emperyalizme bağımlılık çerçevesinde başka türlüsü de mümkün değildir. Türkiye'nin 4-5 kalem ürününün —ki bunlar tarım ürünleridir.— talebi her zaman vardır. Ama buna rağmen alıcısı emperyalist ülkelere onların malları pahalılandığı halde bizimkiler ucuza satılır. Dört-beş kat zamla dahi bu ürünler Türkiye'ye şimdikinin dört-beş katı döviz sokar. Ama tersi yürürlüktedir. Yani yabancıya ucuz, halka pahalı satılır.

Bu «şuursuz ticaret»le elbette yürünmez :

«1950 yılı, millî gelirimiz sekiz kusur milyarken dış ticaretimizin tutarı 2,5 milyardır. Millî gelirimizin üçte birine yakın... Bu derece önemli dış ticaretimizin 27 yıllık gidişi ibretle doludur.

«Cumhuriyetin ilk üç yılı 4 yıllık I. Cihan Savaşı, 4 yıllık İstiklâl Savaşı yeni bitmiş. İktisaden en zayıf günlerimiz. Ona rağmen dış ticaretimiz henüz batakçı şuursuzluğuna düşmemiş. 1923-24-25 yıllarında ithalatımız ihracatımızdan 265 bin ton fazla, dış ticaret açığımız da ancak 144 bin lira. Harp ve kıtlıktan çıktığımız için dışarıdan fazla mal almışız, tabii fazla para vermişiz. 1926-27 yılları dişimizi sıkmış : iki yılda 195 bin ton fazla mal satmışız. Ona rağmen gene 101 bin lira açığımız olmuş. Derken dünya buhranı gelmiş. 149 bin ton fazla mal ithaline karşılık 151 bin lira ödemişiz.

«Bu üç basamakta ne görüyoruz?

«1 — İktisatça cılız olduğumuz zaman bile şuurlu dış ticaret güdülebilmiş.

2 — Ecnebi, yalnız buhranda iken bizimle eşit ticarete katlanmış.

3 — Dış ticarette dostluk şuur veya kuvvete dayanmazsa, zayıfı ezer.

«Nitekim, 1929 Cihan iktisat buhranından sonra dış ticaretimiz dünya dengelenmiş görülür. Ama, ne sayesinde? 'Kemer sıkmamız sayesinde'. İkinci Dünya Savaşına kadar ecnebiye iki misli malımızı yarı fiyatına peşkeş çekmişiz. 10 yılda ecnebiden 5 milyon 660 bin ton mal almış, ecnebiye tam 12 milyon 427 bin ton mal satmışız. Bütün bu mezbuhane çabamıza karşılık yılda 10 bin lira fazla bir para elimize geçmemiş. Böylece ecnebiler bizim sırtımızdan kendi krizlerini yatıştırmışlar. Fakat, II. Cihan Savaşı patlayınca, kendi dertlerine düşen ecnebiler, bizi soyma imkanı bulamıyorlar. Türkiye ile dünya arasında az çok namuslu alış verişe katlanıyorlar. 6 savaş yılında ecnebiye 2 milyon 34 bin ton mal satıyoruz. Ecnebiden 2 milyon 58 bin ton mal satın alıyoruz. Öyleyken 208 bin lira fazla para elimize geçiyor.

«II. Cihan Savaşı bitti. Tek parti çağının Değişmez Şef'i İnönü, 20. asır "Akıl Tröstü"nden öğüt aldı. Büyük petrol kumpanyalarının sözcüsü olup Basra körfezi'nde özel adası bulunan Thornburg'a tıpkı Amerika'da görüldüğü gibi **«Çift Parti»** kuracağına söz verdi. Açılan ECNEBİ DEMOKRASİSİ ile ECNEBİ BORÇLARI çağında Amerikan dolarının dümen suyuna girmiş bulunan dış ticaretimizin 14 yıllık bilançosu: 2 milyon ton fazla ecnebi malı ithal edebilmek için 3 milyar dış ticaret açığı vermek ve 20 milyar borç altına girmek oldu. (Dr. H. Kıvılcımlı Kuvayimilliyeciliğimiz S. 25 - 26)

«Ne yapalım, geri memleketiz, ilerilere haraç vermek önlenemez! denecek. Lakin yinede şuura kabul ettirilmesi güç. Şu halde hürriyetimize aykırı bir ticaret oyunu karşısında değilmiyiz? 13 Nisan 1959 günlü Vatan, Dünya ve Cumhuriyet gazetelerinde yayınlanan 1958 dış ticaret istatistikleri aynen şöyle özetlenebilir :

	Epu Ve Sterlin bölgesi	Dolar bölgesi	Anlaşmasız bölge	Anlaşmalı bölge	Demirperde gerisi
İhraç edilen (1000 ton)	996	415	80	18	79
Alınan para (Milyon TL.)	342	135	40	18	156

«Bu rakamlara göre beher ton Türk malı Avrupa iktisat bölgesine 342 liraya, Dolar bölgesine 322 liraya satılmış: 20 lira fark... Anlaşmalı memleketlere 500 liraya, anlaşmasız memleketlere 600 liraya satılmış: 150-250 fark... Demirperde gerisine de 1953 liraya gitmişti: 1500 lira fark... Rakamlarda bir yanlışlık yoksa, bir ton malımıza "Dostlar" 1, tarafsızlar 2 "Düşmanlar" 6 vermiş.

«Dolar ve sterlin bölgesine hep kıymetsiz mal sattığımız için mi böyle oluyor? Türkiye'nin, yılda 20 milyon liradan yukarı tutarlı ihracatı 6 kalem eşyadır. Bunlardan kıyaslama imkanı bulunan bir kaçını tipik örnek alarak Türk lirası hesabıyla karşılaştıralım.

	Demirperde berisine 1 kg. mı krş. a		**Demirperde gerisine 1 kg. mı krş. a**		**% Fark**	**Tn. TL.**
Manganez;	Fransaya'ya	7.6	Çekoslavakya'ya	12	62	44
Krom;	İngiltere'ye	5	Çeklere	13	160	80
Pamuk;	Belçika'ya	121	Sovyetlere	226	68	1050
Kuru üzüm;	Batı Almanya'ya	93 krş.	Çeklere	122	31	290
Antimüvan	Amerika'ya	29 »	Çeklere	65	180	360
Kayısı;	İngiltere'ye	203 »	Çeklere	328	61	1250
Fındık;	Amerika'ya	180 »	Bulgar'a	357	98	1770
Tütün;	İtalya'ya	380 »	Polonya'ya	557	45	1770

«İki dış ticaret bölgesi arasında kilo başına % 80 civarı fiyat farkı birisine (dostlara) hep kötü, ötekine hep iyi mal sattığımızla izah edilemez. Yoksa, Demirperde gerisinden hep pahalı mal aldığımız için mi oraya pahalı satıyoruz? Türkiye'nin dış ticaretinde 10 milyon liradan fazla ithalat yapılan 8 kalem eşya vardır. Bunlar içinde, en zaruri sayılan ve kıyaslama imkanı bulunan birkaçının bize kaça satıldığına işaret edelim :

	Demirperde berisinden		**D. perde gerisinden**		**% Fark**	**Tn. TL.**
Dizel motor;	B. Amerika'dan	K. 611 krş.	Sovyetler'den	447	36	1450
Benzin motoru;	B. Amerikadan	K. 408 »	D. Almanya'dan	380	7	280
Ekme makinesi;	B. Amerika'dan	K. 236 »	Sovyetler'den	65	262	1760
Elektrod;	B. Amerika'dan	K. 378 »	D. Almanya'dan	75	404	3030

«Ortalama "dostlar" bize % 150 fazla fiyatla mal satıyorlar. Yukarıki rakamlar, Türkiye Cumhuriyetin Başvekalet İstatislik Umum Müdürlüğü yayınlarından 1959 yılının ilk dokuz aylık dış ticaret istatistiklerinden alınmış sonuçlardır. Bir fikir edinmek için ortalama çıkarınca: Malımızın beher tonunu 851 lira daha pahalı satmak ve ecnebi malını ton başında 1738 lira daha ucuza almak imkanı beliriyor. Gene ortalama dış ticaretimizi % 115 lehimize çevirmek, bugünkü geri ülke durumumuz için bile ihtimal içine giriyor. Hiçbir önyargıyla bulmadığımız şu % 115 orantısı, yine doların dünya piyasasında % 100 pahalı oluşuyla paralel görünmüyor mu?» (Dr. H. Kıvılcımlı Kuvayimilliyeciliğimiz S. 27-28-29)

Anarşik ve pahalı ithalat çokluğu ve ucuz ihracat azlığı, yani «ŞUURSUZ TİCARET» dediğimiz budur.

Borçlar :

«Bir mavi hikâyeye göre Türkiye'nin iktisaden GÖRÜNMEZ KAPİTÜLASYON'lara katlanması dış yardım görmesi için zarurettir. Tarihimizi üstün körü okuyanlar da bilirlerki, Türkiye'nin "Düvel-i Muazzama"dan (Batılı Ulu Devletlerden) Dış "YARDIM" görmesi yeni değildir. Yüz yıl önce, kırım harbi üzerine koca Osmanlı İmparatorluğunu borca boğup yarı sömürgeleştiren mekanizma o zamanki **«Müttefiklerimiz»**in Türkiye'ye para yardımları oldu. Vaktiyle para almak hoşumuza gitmişti. Fakat, sonraki kuşaklar, borç boyunduruğundan kurtulabilmek için, ihtilâl üstüne ihtilâl yapmak zorunda kaldılar. Lozan Muahedesinden yıllarca sonralara kadar, borç belasını ödemekten, millî kalkınmaya vakit ve nakit bulamadık. Yani dış yardım, iktisadî sıkıntılarımızı azaltmamakla kalmadı, ayrıca iktisad-dışı baskıları da katmerleştirdi.

«1854-56 kırım savaşı sonrası ile, 1939-45 İkinci Cihan Savaşı sonrası arasında can sıkıcı paralelleri uzatmayalım. Bugünkü yardımları oldukları gibi gözden geçirelim. Dış yardım 2 türlü oluyor: 1) Askerî yardım, 2) İktisadî. yardım.

«A — ASKERÎ YARDIM: Pratik iktisatta denenmiş bir kaide var.

«Devletin her yaptığı 1 masraf, piyasada 2 misli pahalılık yaratıyor. Bu bakımdan askerî yardım. geri ülkelere yarar mı? Bu konuyu en çok tartışan ülke Birleşik Amerikadır. Tartışmaların sonucuna dair 2 Mart 1959 günü Dünya gazetesinde tercümesi yayınlanan ecnebi görüşü aynen şudur :

'Amerika'nın yabancı memleketlere yardım programını Rusya'nın gelişmemiş memleketlere yaptığı iktisadî yardıma göre ayarlamak için Eisenhover'in kurduğu uzman komitesi... raporunda bu öğüdü veriyor: İktisadî yardım azaltılsın, askerî yardım arttırılsın. Washinton uzmanlar komitesi, iktisadî yardım yerine askerî yardım istiyor... General ve bankerlerden kurulan bu komitenin üyeleri, Avrupayı, Ortadoğuyu, Uzak Doğuyu dolaştıktan sonra, Amerika'nın NATO devletlerine askerî yardımı artırmasını ve Amerika'nın mütefiki olmıyan memleketlerin iktisadî ihtiyaçlarını ikinci plâna atmasını istemişti.' " (Dr. H. Kıvılcımlı Kuvayimilliyeciliğimiz S. 30 - 31)

İktisatca askerî yardımın geri ülkeyi kısa yoldan çökerttiği dünyadaki bütün örnekleriyle görülebilir.

«B — İKTİSADÎ YARDIM: Gene önce, Batılı büyük devletlerin iktisadî yardımlardan neyi anladıklarını düşünelim. Onlar geri ülkeleri kendi seviyelerine ulaştırmayı mı istiyorlar? Bunu akıllarından bile geçirmiyorlar. Amerika'nın seçme politika uzmanı Walter Lippmann diyorki :

'Kaba taslak hesapla çelik gibi esas ağır sanayii nüfus başına aşağı yukarı 20 bin dolarlık bir yatırım gerektirmektedir. Daha hafif sanayi için ise, lüzumlu yatırım nüfus başına 6.000 dolar civarındadır.' ("Soğuk harb", Cumhuriyet 11 Ocak 1959)

«Bu hesapca, 25 milyonluk Türkiye, bugünkü batı seviyesine ulaşmak için, ağır sanayiide 500 milyar, hafif sanayiide 150 milyar dolar yatırmalıdır. (Resmî kurla 1350 ila 4500 milyar Türk Lirası!) Her yıl 7 milyarlık bütçemizin bütününü yalnız sanayiiye yatırsak, hafif sanayi kurmak için 192 yıl, ağır sanayi için 643 yıl bekliyeceğiz... Amerika'nın askerî yardımlarını da kendisinden izinsiz hep sanayiye aktarsak hafif sanayi için 900 yıl, ağır sanayii için ise Hazreti İsâ'nın doğum tarihinden uzun 1900 yıl bekliyeceğiz. Yok, Amerikan 'İktisadî' denilen yardımının hepsini (Amerika'yı atlatıp) sırf sanayiye yatırsak, ağır sanayi için 25.000 yıl, hafif sanayi için 84.000 yıl sabredeceğiz. Ki bu, artık medeniyetten önceki taş devirlerini geçen bir süre olacak...

«Gülünç görünmekle beraber Amerikan akıl ve metoduyla varılan nokta bu. En açık ve tok sözlü Amerikan akıl hocası bizi, böyle, kendisinden taş devri kadar uzakta görüyor!

«Amerikan'ın Türkiye'ye yapmak istediği 'İktisadî yardım'ın anlamı ne öyleyse? Bu sorunun karşılığını gene hep Türk basınında çıkmış biri siyaset öteki iş hayatına ait iki Amerikan ikrarından okuyabiliriz.

«a) 6.5.1956 günlü Cumhuriyet gazetesi yazıyor: 'Amerikan sanayicilerinin 1 numaralı sözcüsü Mr. Earl Büting Ankara'da temaslarını bitirdikten sonra şehrimize gelmiş ve dün (Amerikan iş adamları Propeller Kulübü)-ndeçok mühim bir konuşma yapmıştır. Demiştirki: **Amerika'nın Truman doktrini** yolu ile Türkiye ve Yunanistan'a iktisadî yardımlarındaki **gayelerden biri** de, bu memleketlerin yaşama standartlarını yükselterek **kendisine müstehlik müsteri sağlamaktır.'**

«b) 26 Nisan 1959 günü Amerikan AP ajansı dünyaya şu teli çekti: 'Amerika yaptığı iktisadî yardımdan faydalanıyor. 1958 yılında yardım görmüş memleketlerin **Amerika'dan almış oldukları malları yekûnunun artmış** olduğuna dikkati çeken raporlar kongreye tahkikat sonunda verilmiştir. Bu yardımların **işsizliği** bir dereceye kadar önliyeceğine işaret etmektedir.'

«Birbirini tamamlıyan iki havadise göre: 1) Amerika Türkiye'de 'Yaşama standardını yükletmek istiyor' ne yönde? 2) Kendisine **'Müstehlik müşteri'** edinmek, ve Amerika'da, **'İşsizliği önlemek' uğrunda!** Bu, Türkiye'de Amerikan otomobilleri, buzdolapları, naylonları ve ilh. satılsın, demektir." (a.g.e.'den S. 32 - 33)

«Bütün dünyada o çeşit yardımların birinci anlamı **'müstehlik müşteri'** avlamak ve ana vatana aşırı kâr sağlamak üzere sermaye ihraç etmektir. Dünya bankası 1946-1955 arası dokuz yılda kırk ülkeye 2386 milyon dolar yardımda bulundu. Bunun sanayiye giden bölüğü 227 milyon dolardır; **onda bir** Türkiye'de yardımın sanayiye ayrılan bölümü **150 de 1'e** yakındır (a.g.e.'den S. 33-34)

1950 lerde böyle. Bugün değişen birşey var mı?

ABD Paris görüşmelerinden önce İMF ile anlaşırsa 248 milyon dolar «Yardımda» bulunacağını açıkladı. ABD'nin 1970 yılında Türkiye'ye açtığı kongre tarafından onaylanmış kredi ve bu kredilerin şimdiye kadar açıklanmamış bulunan geri ödeme şartları şöyle :

«Askerî dış satış kredisi: 175 milyon dolar (5 yıl ödemesiz, 12 yıl vadeli % 9,5 faizli)

Ekonomik kalkınma kredisi	: 50 milyon dolar
Ekonomik yardım kredisi	: 100 milyon dolar
«1980 mali yılında ise :	
Askerî dış satış kredisi	: 200 milyon dolar
Askerî eğitim kredisi	: 2 milyon dolar
Askerî yardım kredisi	: 50 milyon dolar
Ekonomik yardım kredisi	: 98 milyon dolar
(25 Mayıs 1979, gazeteler)	

«Kalkınma» için verilecek kredi, 2 yılda 50 milyon dolar demekki.

«Yardım»ların faizlerini yılda 2-3 milyar dolar vererek ödüyoruz. Borcumuz son devalüasyonla birlikte 500 milyar TL.'nın üzerine çıktı. Her develüasyon, paramızın dolar karşısındaki değerini düşürdüğü için Amerika'ya olan borçlar ve faizleri durup dururken artıyor.

Yabancı sermaye: Giden (Transfer edilen) gelenden az, gelen de engeri tekniklisini getirir.

«Yabancı sermaye yasası çerçevesinde... Yalnızca 1977 yılında resmî yollardan tranfer ettikleri kâr 150 milyar dolara eşittir» (D. İçin Plân; S. 340)

Bütün bunlar neden böyledir? Açıkca görülebilirki, emperyalizme kayıtsız şartsız bağlılıktan. Dış ticaret de bugünkü ekonomi ve sınıf ilişkilerinden kaynaklanıyor.

ÜÇÜNCÜ OLGU: İşsizlik, ve diğer nedenlerinde aynı ekonomi ve sınıf ilişkilerinden kaynaklandığı artık kolaylıkla görülebilir.

Sonuç: Hastalığı iyi etmek için önce nedenlerini tespit etmek gerekiyordu. Bunu yaptık. Yani hastalığı teşhis ettik. Tedavisini nasıl yapacağız, hastalığı nasıl ortadan kaldıracağız.

1954 yılı Türkiye halkına hastalığı ortadan kaldıracak icraat plânı **Vatan Partisi Programı** adı altında sunulmuştur. 27 Mayıs 1960 sonrası günün problemleri de işlenerek sunulan Kuvayimilliyeciliğimiz broşürü o Vatan Partisi Programı'ndan başka birşey değildir. Burada özlü bir şekilde Vatan Partisinin işsizlik, pahalılığı, dış ticaret açığını nasıl önlüyeceği **bir kere daha ortaya** konur.

VATAN PARTİSİ İŞSİZLİK, ENFLASYONU,
DIŞ TİCARET AÇIĞINI NASIL ÖNLER :
"KENDİ KENDİMİZE YARDIM"

«Burada ecnebi sermaye düşmanlığı bahis konusu değildir. Siyasî müdahale, iktisadî imtiyaz istemiyen, ağır sanayi plânımız için tekniğin son sözünü ve geldiği ülkenin ücret, müddet, çalışma şartlarını getiren en az faizle 10 yıllık amortismanı yeterli bulan yabancı sermayeye Türkiye'den daha istikrarlı yatırım alanı bulunamaz. Dünyada bu saydığımız şartları yerine getirecek kadar namuslu ve rasyonel sermaye vardır.

«Ama, gözü kapalıca yabancı sermayeye, hemde DP usulleriyle bağlanırsak, ne sürekli, ne verimli, bir iktisat düzeni kuramayız.

Başıboş ecnebi sermayenin Türkiye'ye ve Türk sanayine yaptıklarını Menderes Diktatörlüğü açıkca gösterdi. Menderesin bayraktarlığını yapan bir gazete bile şunları yazmıştı :

«11 Mayıs 1959 Ekspres: 'Bugüne kadar 300-400 kadar yerli sermayeci ile röportaj yapmış ve etüd imkanı bulmuş bir kimse olarak ikaz etmek isterim... Yıllardır bizi mü-sait bir pazar olarak sömüren ve kökü dışarda olan yabancı menşeli sermaye ve sanayii tröstleri Türkiye'deki millî sanayi hareketlerini yakından takip etmekte ve bizi pazar olarak elden kaçırmamak için muhtelif kılıklarda karşımıza çıkmaktadırlar.'

«BİZİM KENDİ İŞİMİZİ GÖRECEK SERMAYEMİZ NEREDEN BULUNACAK?

1 — KÖYDE TOPRAK REFORMUNDAN,
2 — KENTTE ŞUURLU TİCARETTEN,
3 — SİYASETTE UCUZ DEVLETTEN. (Biz majüsküledik)

«Büyük ve geniş plânlarla projelere dayanması ve bütün aydınlar kadar, tekmil halk yığınlarınında teşkilatlı, şuurlu ve denetli teşebbüsü ile başarılması gereken: Ziraatte, Ticarette ve Devlette REFOM'lar, Türkiye'nin sanayi ve ilim ülkesi olması için aranacak sermaye ve şartları çarçabuk buldurur.

A — KÖYDE TOPRAK REFOMU: Köyümüzü asırlardan beri irticam yuvası durumuna sokan, gelmiş geçmiş bütün iktidarları zamanla mutlaka teslim alan, Menderes-Bayar ayarında soyguncuları bile kolayca putlaştırabilen kara güç derebeyi artığı, Osmanlı artığı büyük arazi sahipliğidir. Bunlar hem toprağımızı çorak ve boş, ziraatımızı geri, verimsiz bırakırlar, hem insanımızı işsiz, aç, tembel, cahil tutarlar. İrticamızın derin sosyal kökü ancak toprak reformuyla kazmabilir.

«Köylüye kuru toprak vermek toprak reformu değildir. Köylü toprağı tırnağı ile koparıp dişiyle yiyemez. Toprak CHP'nin çıkarıp hemen bozduğu Toprak kanunundaki usulü ile satılmaz şekilde verilirse bu: Osmanlı tımar, zeamet usulüne dönmek olur. DP demogojisiyle satılırsa: Köylü elinde avucundaki varını, yoğunu toprağa yatırdığı için, zamanla sermayesizlikten borçlanır ve çok defa toprağını tefeci ağalara ipotek edip yok pahasına elinden çıkartır. Her iki halde de köylü, ateşe basmışca, köyünü bırakıp kaçar. Hacıağa çiftlikleri büyür. Şehir varoşları gecekondularla dolar, sokaklarımızda işsizlikten geçilmez.

«Sahici toprak reformu için hepsi birden uygulanmak üzere en azından şu yollara girilir :

a) Köye hürriyet: **Muhtar, memur, jandarma, kanun, köydeş mebus konularında gerçek insan hakları tanınır.**

b) Köylüye teşkilat: **İstisnasız bütün köyleri ve köylüleri, inandırma ve faydalandırma yolu ile içine alan** Kooperatifler: **Bir yanda üretimi rasyonelleştirir, tüketimi ve krediyi geliştirir; köylüyü devlete olan borcunun 12 mislini tefeciye ödeme işkencesinden kurtarır; Kentliyi madrabazlara haraç ödeten pahalılıktan korur. Ayrıca her mesleğe, ihtisasa, sosyal duruma göre ziraat işçilerinden, topraksız köylüye kadar hür** Teşkilatlarda köye tanınan **maddi manevî kalkınma hakkı köylünün iradesiyle perçinlenip garantilenir.**

c) Köye uygarlık: **İnsan haklarını, şehirde temaşa edilen bir ekzotik süs olmaktan çıkarıp, kitaptan köy hayatına geçirmek üzere bindirilmiş (Mahkeme-Sıhhat-Kültür) Ekiplerini daima uyanık ve köylünün emrinde hazır tutmak ve ayrıca, her yıl tatil günleri 500 nüfuslu 8.000 köye üniversitelilerden 150 nüfuslu 16.000 köye liselilerden derlenmiş boğaz tokluğuna** ÜLKÜCÜ (ne yazıkki bu veciz ifade vatan-millet satıcılığına kalkan edildi, ediliyor. y.n.) KÜLTÜR ERLERİ ışık ve yardım götürüp dava **getirirler.**

d) Köye ilim ve verim: **Hububat ekinciliğimizin acıklı sonuçları göz önünde tutularak, iklim ve toprağımızı ele alan (Hayvan-Sebze-Orman-Sinaî Ziraat, Meyve, süs bitkileri ve ilh.) için** uzman ağları, **ayrı ayrı** istasyonlar, **tatbikat** enstitüleri ve üniversiteleri **kurulur. Her yıl yalnız haşarata yedirdiğimiz 2 milyarlık millî değerimiz sermayemize katılır.**

e) Tarım tekniği: **1941 yılı 1060 traktörle ziraî çevrelere 10 da 1 yardım yapılmıştı. Demek 10.000 traktörle bugün, ekilen arazide makinalı ziraat mümkündür, 40 bin traktörle : ecnebiden yiyecek, içecek ithal ediyoruz. Oysa, ekilebilir olduğu halde 5 te 4'ü boş durabilen topraklarımızın tümü 40.000 traktörle cennete çevrilebilir. Ama halk teşkilatsız, millet seferberliksiz, yurd plânsız kalınca 40 bin traktör: 200 ecnebi firmaya sürüm, bir o kadar yerli acenta bezirgâna kadilakla apartman, birkaç bin batakçı ağaya saltanat sağlayıp küçük ekincilerimizin nefes borularını tıkamış, halkı pahalılığa gömmüştür.**

f) Toprak dağıtım: **Ancak, enaz yukarıda saydığımız beş bölüm reformlarla hazırlanan zemine 14 milyon dönümlük boş devlet toprakları, vakit geçirip toprağı pahalatmadan, 6 ay içinde bedavadan** bindirilmiş mahkemeler **ve köylü teşekkülleri elile âdilâne dağıtılır. Devlet birşey kaybetmez. Bilâkis bu dağıtılan toprağın işlenmesiyle yılda en az 7 milyon ton hububatın yaratacağı vergi ile zenginleşir. En geç bir yıl içinde, aynı yoldan 5 te 4'ü işletilmeyen özel topraklar makul fiyat ve şartlarla satılırsa, hem 4700 ağa ile 518 beğin elindeki arazi 2,6 milyon köylü ailesi elindekinden 2,5 defa çok olmak gibi korkunç toplumsal dengesizlik giderilir, hem yılda en az 10 milyon ton hububat fazladan üretilerek millî kıtlığımız yok edilir.**

Toprak reformundan her yıl doğacak 2 ile 6 milyarlık değer artışı, kaldırımlar dolusu işsiz aydına iş, kırtasiyecilikle çürüyen fuzuli memura tok karın, yurttaş fazileti ve toplumsal ülkü sağlar; Üretmen köylüyü dağ başında kurda kuşa yedirtmemiş oluruz. Millî gelirimiz yarıdan fazla artar. Açılan iç pazarımız sanayimizi batı ile yıkılmadan karşılaşabilecek düzeye çıkar. İlh. ilh.

Osmanlı artığı mâdunluk duygusu: "Acep bu işe ecanip ne der?" kaygusuna saplanılmasın. Toprak reformu değil, (bizle ilgisi bulunmıyan) toprak mülkiyetinin kaldırılması bile hatta sosyalistçe bir tedbir değildir; tam modern batı anlamında bal gibi kapitalistce, derebeğliğe karışık olmıyan kapitalistçe bir zarurettir. Batı bizde o medeni cesareti görmediği sürece bizimle alay eder. (a.g.e. den S. 36-37-38-39)

«B — KENTTE ŞUURLU TİCARET: **Köydeki irticaa kentten teşkilat ve fikir götürüp, cihan irticağının desteğini sağlayan ve daima kaleyi içinden fetheden gizli kuvvet, ecnebi sermayesine ajanlık eden kapitülasyon artığı vurguncu bezirgânlıktır. Görünmez iktisat kanallarından kapitülasyonları filen devam ettirir. Milletimizin kanını kurutan vurgunculuk, ancak, iç ve dış ticarette reformlar yapmakla millî ticaret sathına çıkarılabilir.**

İç ticarette: **Hazıryiyici** reklâm **yerine, sermayeyi sanayie çekecek olan ticarî** teşkilat **ve yurtsever şuur, teşebbüs kabiliyeti ile beraber; vurgunculuk elinde kurbanlık koyun gibi elsiz, ayaksız bırakılmış halk yığınlarını içine alacak ve üretimde, tüketimde aktifleştirilecek modern** kooperatifleşme **şarttır... Bu uğurda Migros ve benzeri müesseseler, memleket ölçüsünde** bindirilmiş kooperatiflere çevrilmeli, **halk onlara** ortak ve denetleyici olarak katılmalı **ve bu kent teşekkülleri iş birliği yapmalıdırlar.**

Lotaryacı bankaların **hava oyunundan para kazanma kumarbazlığı durdurulmalıdır. Devlet bankaları, büyük senayi kollarına göre iş bölümü yapmalı.** Küçük üretime : **ham madde sağlamak, apre santralleri kurmak gibi teşkilatlarla modern tekniği, verimli bilgiyi benimsetmeli. Özel bankalar: Dörder yıllık** millî iktisat plânlarımıza **göre seçecekleri** üretim **branşlarında, istikrarlı destek sağlayarak en başta** senayiimize **sermaye yatırımına katılmalı.**

O zaman millî sermayemiz, **her köşebaşında üç beş bakkaliyenin sinek avcılığı ilę darmadağınık ve ziyan olmaktan kurtulur. Ekonomimiz caddeleri dolduran emlâkçıların faizciliğine kurban gitmekten uzak kalır.**

Dış ticarette: **Yukarıda belirttiğimiz rezil çenberi, boynumuza asılı lanet halkası olmaktan çıkarmak için,** malımızı değerile alanın **malını almalıyız.**

İkidebir, kasap satırile milletin sırtını kıyarcasına "dış ticaret rejimi" **çıkarma istikrarsızlığı, "tahsis" keyfî** idaresi, kaçakçı acentelikler **yoluna konursa, her yıl uğradığımız yüzmilyonlarca zarar ve açık para heba olmayıp ülkemize döviz ve sanayi getirir. Bu uğurda kötüye kullanmaların önlenmediği branşlar** devletleştirilir.

İşaret ettiğimiz gibi, yalnız dolar pahalılığı hegemonyası: 9 yılda 2 milyar 600 milyon dolarlık dış ticaretimizin yarısına yakın değeri tanınmaz hale getiriyor. Bu önlenince Amerikanın bize 9 yılda yaptığı 913 milyonluk sözde yardıma, "Gölge olma başka ihsan istemem" diyebiliriz. Bizi kuvvetli gören ecnebi sermaye **daha saygılı ve** rasyonel **davranır.**

C — SİYASETTE UCUZ DEVLET : (...)

Menderes-Bayar çetesinin soygunculuğu ne kişilerin kötülüğü, ne tesadüflerin bahtsızlığı ile izah edilebilir. Pahalı Devlet âfeti, uzun bir prosenin mahsulüdür. Bu âfetin kökü, halka dayanmamak ve güvenmemektedir. Demokrasi: HALK İÇİN HALK TARAFINDAN İDARE olduğu hâlde, bilhassa halktan kopuk aydınlarımızın hayalhanelerinde derebeyi artıklarının kolayca yaratmayı bildikleri panik, HALKA RAĞMEN DEVRİM safsatasını doğurmuştur. İrticaın kurnazca maskeleyip beslediği bu itiraf edilmemiş HALK DÜŞMANLIĞI pahalı Devleti yaratmıştır.

Gerçekten halkımız, "cahil" fakat "arif" tir. Bir avuç ülkücünün kendisi için çalıştığını hemen sezivermiş ve çapulculuğu felce uğratmıştır. Halkın böylesinden korkulmaz. Korkulmayan halka karşı pahalı Devlet çıkarılmaz. Halkımızın belini büken cahilliğinden çok TEŞKİLÂTSIZLIĞIDIR. Pahalı Devletten sıyrılmak için ilk şart kurulacak sahici halk teşkilâtları ile, bugün herbiri yok yere Devletin sırtına yüklenmiş binlerce hizmeti, kendiliğinden ve kolayca halkın kendisine gördürmektir. Böylece Devlet, özel görevlerinde daha serbest kalır. Hem işlerini demokratça verimli kılar, hem idare harçlarını haraç olmaktan çıkarıp asgariye indirir.

TEŞKİLÂTLI MİLLET, ucuz Devletin toplumsal özüdür.

Ondan sonra Devletin tektik ucuzlatma makanizmaları: PARA ENFLASYONU ile at başı giden MEMUR ENFLASYONU diyebileceğimiz acıklı duruma, milletçe, iyi düşünerek usulca, insaflıca bulunacak çareler olabilir. 8 yıl 20 misli, sahte değerde bütçe rakkamları şişirmek, hem halka, hem memura, hem Devlete ve ekonomimize kapanmaz yaralar açtı. Millî mücadele gibi, Batılı koca Devletlere karşı açılmış bir kahredici savaş : bütçemizin yüzde 3 ilâ 5'i kadar personel masrafile başarılmıştır. İlkin tek parti ve CHP'nin, sonra DP'nin boynunu kıran boyunduruk bu pahalı Devlettir, Lüks Devlettir. Devlet, dosta düşmana gösteriş için değil, halka hizmet için kurulmalıdır.

İktisadî İkinci Kuvvayi Milliyecilik seferberliği için, bir yanda: Tüketim borçlarile memur maaşlarını, millî gelirle dengeli ve paralel barem ölçülerine bağlamalı; ötede : sarf icap ve yetkileri gibi memurların terfi, azil, tâyin işleri tepeden inme, keyfî usul ve kişi etkilerine bırakılmayıp, memur sendikalarının objektif test ve ölçülü kararları ile yapılmalı.

Bu ilkelerle çalışacak Devlet organları, bütçenin masraf kısmında 100 milyonları tasarruf eder; Devlet iktisadî teşekküllerinde milyonları verimlendirir. Halka ucuzluk, emniyet getirir. Memura istikrar ve garanti sağlar. Hem Devlet millete ağır yük olmaktan çıkar, hem memurlar masabendlikten, keyfî muameleden ve anlaşılmamaktan kurtulurlar.

VI — EKONOMİK

Aktüalitemiz, günün konusu, nereden kalksak bütün yolların romaya çıktığı gibi EKONOMİK'e varıyor. Burada bütün genişliği ile ekonomi erüdisyonu (mütebahhirliği) deryalar gibi ekonomi bilgisi saçmayı yersiz buluyoruz. Bu incelemenin amacı en yakıcı pratiktir. Aktüalitenin aktüalitesi : ekonominin günümüze konu olan yanı üç noktada toplanabiliyor: a) Ağır sanayi. b) İnsan. c) Öncelik.

A — AĞIR SANAYİ : (Sanayileşerek işsizliği, pahalığı, tenbelliği gidermenin yolu.) :

Köyde toprak, Kentte ticaret, Siyasette ucuz devlet reformları sayesinde Türk milletinin yaratıp tutumladığı milyarlarla ne yapılacak?

Bizde eski bir lâf ünalmıştır: "Adama iş değil, işe adam bulmalı!" Kayırma derebeyliğimize karşı söylendiği için, mutlak hakikat gibi hayranlıkla tekrarlanan bu söz, toplum ölçüsünde tersine çevrilirse daha az doğru değildir. İşe adam bulmak kadar, adama iş bulmakta modern devletin başta gelen görevlerinden sayılır. Çünkü her keçinin kendi bacağından asıldığı Ortaçağ esnaflığı yeryüzünden kalkmak üzeredir. Çalışan keçiler artık teker teker değil, yüzü bini bir arada aynı çengele asılırlar. Bütün çalışma araçları belli yerlere ve ellere toplanırken, açıkta kalan yurddaşların geçim yollarını aramamak, sosyal adaletsizliğin en kahredicisi olur.

Gene bizde, hayat pahasından herkes yaka silkiyor. Hayat neden pahalıdır? Çünkü insan ucuzdur. İnsan neden ucuzdur? Çünkü işsiz çoktur. İşsizliğimiz neden çoktur? Çünkü çalışacak işimiz kıttır. Ve bu aynı iş kıtlığı olayından iki zıt sonucumuz çıkar : bir yanda İŞSİZLİK, öte yandan ağır işte AŞIRI ÇALIŞMAK. Her iki sonucun vardığı soysuzlaşma TENBELLİKTİR.

Onun için bizde tenbelliği de, pahalılığı da kaldırmak istiyorsak: Önce ağır işte aşırı çalışmayı, sonra işsizliği kaldırmalıyız. Her ikisi için baş vurulacak çare işin hacmini ve verimini arttıracak şekilde sanayileşmektir.

Sanayileşme genel bir söz. Türkiye'de Abdülhamid'in bile hürriyetçi geçindiği gibi, Menderes'e kadar herkes sanayileşmecidir. Fakat, bu amacı hayata geçirmek istendi mi sanayileşmenin insan ruhu gibi, teknik maddesi de unutuluverir. Bugün dünyada sanayici ülkeler, mutlaka ağır sanayi, makine yapan sanayi temeline dayanırlar.

Almanya'da ağır sanayi kömüre, Fransa'da demire dayandı. Türkiye her alanda zengindir. Yurdumuzda yalnız kömür demir değil kro'm, manganezden, bakıra, molibdene, hatta petrole, uranyuma kadar büyük sanayiin bütün unsurları yeraltımızı hazine yapmıştır. Biz hâlâ, hafif sanayici bile olamadık. Hükûmetlerimiz, ziraî ölke olduğumuzla öğünecek kadar zavallılığa katlanırlar. Daha dün uzakdoğunun balıkçı adası Japonyayı 50 yılda en kültürlü ve modern ülke yapan manivelânın makine sanayi olduğu düşünülmez. Yarım milyonluk çöl İsrail yurdu, kalabalık Arap ordularını püskürtme gücünü, bize kadar penisilin ve otomobil satabilecek ağır sanayiden aldığı halde, dikkatimizi olsun çekmiyor.

Bizde "İlim" peçesini takmış bir "ağır sanayi düşmanlığı" yayılmış bulunuyor. Maliyetin pahalı olacağından, uzman kıtlığına, pazar darlığına kadar bin bir bahane öne sürerler. O bahanelere kapılmamızın asıl sebebi ise: 1) Taşrada ve köylerde, küçük üretmenleri kolayca ağlarına düşürüp haraca kesen hacıağaların büyük istihsale dayanan modernleşmeyi çekememeleridir. 2) Merkez ve kentlerde vurguncu bezirgânların, ecnebi matahlarını satmakla karun olmıya alıştıklarından, yerli sanayii ağır sanayi temelinden olsun yoksul bırakmak istemelerindendir. 3) Yurt dışında, aşırı hayran kaldığımız ecnebi akıl ve sermayesine ister istemez aldanmamızdır. Ecnebi, cibilliyeti iktizası sermayesini, anavatanına aşırı kâr akıtmak için, yollar.

Sanayileşmek için millî bir plân kursak, ağır sanayi temeli bulunmadığı zaman, hafif sanayi için ancak ecnebinin müsaade ettiği makinelerle, çeşit ve iş yedek parçalar mahşerine düşerek sakatlanacağız. O yüzden savunmamız bile ecnebinin keyif ve niyetine bağlı kalacaktır. CHP, sanayileşmede, derebeği zihniyeti ve ecnebi sermaye nüfuzu ile Karabük karikatürüne çarpıldı. Bunun üzerine, ecnebi uzmanın tamirhane, asrî helâ ve çifte parti öğütlerini mâide-i Süleymaniye gibi karşıladı. DP aynı ecnebi uzmanın çizdiği plâna uyup, art arda 4 kabine programına : öncelik ziraata! parolasını soktu. Yiyeceğimiz ekmeği dışardan ithal ettik. Döndü, mezbuhane süreksiz, hafif sanayi vé imâr gösterilerine baştan kara gitti. Menderes çetesi 25 milyar hesapladığı yatırımın ancak beşte birini verimsiz sanayie yatırıp iflâs etti.

Oysa, 1954 bütçesinin 20 de biri ile, 50 milyonluk motor, 50 milyonluk tersane, 50 milyonluk oto-traktör, 50 milyonluk ziraî sanayi makineleri sanayii kurulurdu. 1955-59 arası 4 yılda bilinen 91 firmanın, en az 250 çeşit 41 bin 896 traktörünü ithal ettik : yarım milyara yakın döviz ödedik. Bu dövizle, adı geçen 4 kol ağır sanayiimizi 2-3 misli büyütmüş olurduk. Bu gün hiç bir yedek parça meselesi bulunmıyan 3-4 tip sahici Türk traktörü, Türk kamyonu, Türk otomobili, Türk motorlu gemileri işler, her yıl ithal zorunda kaldığımız 150 milyonluk makinenin, 75 milyonluk demir çeliğin, 50 milyonluk oto ve parçalarının en az yarısı yurdumuzda yapılırdı. 100 binlerce Türk işçisine ekmek çıkar idi. Bu gün kimya sanayii, atom pilleri, elektrik santralları, çimento, şeker, dokuma sanayimizi kendi kendimize kurma kapasitesine ulaşırdık. Dış ticaret ödeme blançomuz açik vermez, paramız altın değerine yaklaşırdı.

Zararın neresinden dönülse kârdır.

B — TEŞKİLÂTLI MİLLET: (Ekonomik insan : hür teşkilâtlı çalışma.) Bizde ekonomi, deyince insanı unutmak âdettir. Oysa, insanın bütün hayvanlardan maddi farkı EKONOMİK varlık oluşudur. İnsan ekonomisinde âlet, aygıt, avadanlık kadar plân da baş rolü oynar. Dokumacının örümcekten farkı, yalnız âletle çalışması değil o, kadar da ve belki ondan da önce kafasında yapacağı işi plânlaştırmasıdır.

Plân nedir? Bizde derebeği kafalılar, plânı esaret, plânsızlığı hürriyet sayarlar. Oysa gerçek hürriyet : gelişi güzel her istediğini yapmak değil, yapılması gerekeni aydınca kavramak ve istemeği bilmektir. Bu bakımdan plân: 1) Hürriyetin şuura çıkması, 2) Hürriyetin şekil almasıdır. Millî kalkınmada ağır sanayi, temeli üzerine sanayileşmek mi gerekiyor? Madem ki insanız, hem de 25 milyonluk bir toplum halindeyiz, 25 milyonumuzun da gerekeni şuurla başarmak üzere hürce teşkilâtlanması şarttır. Ancak o zaman millî bir şuurdan ve iktisadî bir plândan konu açabiliriz.

Plân düşmanı geçinen derebeğilerimizin bir türlü millî iktisat plânı kurmayışlarının iç sebebi, milletin şuurlu teşkilâtına ve hür plânlara katlanamayışlarından ileri geldi. Onlar bir yanda azınlığı teşkilâtlandırıp dolu dizgin tahakkümlerinde başıboş bırakırken, ötede millet çoğunluğunu şuursuz ve teşkilâtsız bırakmada bir "Hikmet'i idare" buldular. Tek parti çağında bir tek hürriyet vardı : alkışlama hürriyeti! Çokparti çağında bir tek teşkilât vardı : oy teşkilâtı. Tek parti çağında millet alkışçı köle idi; çok parti çağında milet "oy davarı" durumuna sokuldu. Dolayısile, ekonomimiz gibi kültürümüz de aksadı.

Gerçek millî kalkınma ve iktisadî kuruluş için ne kadar "seçme" ve üstün olursa olsun küçük bir azınlığın herşeyi yaparım sanması, pirenin deveyı sırtından hacılığa götürmiye kalkışmasına benzer. Millî uygarlık seferberliğimiz için, milletimizin bütünü ile teşkilâtlanması, yapılanı gereği gibi kavraması, denetli hür teşebbüse fiilen geçmesi şarttır. Kadim tarih bu alanda dilsiz bırakılmış en yaman tanıktır : halkın köle olduğu medeniyetler, ne yapmışlarsa, bir türlü art arda yıkılıp gömülmekten kurtulamamışlardır. En sonunda modern Batı uygarlığının olağanüstü sürekliliği ve yücelişi, halk yığınlarının köle olmayıp, teşkilâtlanabilmesi ve toplumsal devrimleri başarabilmesi yüzünden olmuştur.

Kadim toplumlarda hür insan : kendisini alıp satmaya yetkili bir efendisi bulunmıyan insandı. Bu gün hürriyetin bu dar ve kişisel anlamı yerine geniş toplumsal gerçeği geçmiştir. Modern hür insan : bir zümre veya sınıfın da dilediği gibi kullaştıramıyacağı insandır. Hukuk hürriyeti, toplumsal hürriyete dayanmıyorsa ölü düsturdür. Modern toplumda hürriyetten bahsedebilmek için, her alanda hürriyetlerin elle tutulur karşılıkları bulunmalıdır. Hürriyet maddesi billûrlaşmıştır. Seçim yapılması yetmez : yurttaşın kimi ve neyi seçtiğini iyice bilmesi (ŞUUR) ve seçmiye gücü yetmesi (TEŞKİLÂT) gerektir. Millet kayıtsız şartsız egemendir demek yetmez: Avukatını ve hekimini seçmesi kadar açıkça hâkimini ve idare Âmirini de SEÇMESİ (ŞUUR), ve seçtikten sonra da denetleyip yöneltmesi (TEŞKİLÂT) gerektir. Ancak o zaman mahkemelerin, hükûmetin İSTİKLÂL'i ve HOŞGÖRÜRLÜĞÜ kitaptan hayata geçer. Eğitim : muhtar ve demokratik ilim yapma, hakikat arama, kültür yüceltme, insan yaratma teşkilâtı olabilir. Spor kumara batmaz. Basın "efkârı umumiye" spekülatörlüğünü bırakıp prensip yayınına başlar. Partiler "oy davarı avcılığından" bıkıp, toplumsal sınıfı ve doktrini belli teşkilât şuuruna kavuşur. Ordu demokratik fen ve Kahramanlık okulu olur. Din müdahelesiz vicdan ülküsünü benimser.

Batıda insan yaşayışı niçin daha ileri, daha kültürlü? Çünkü modern batı insanı, o çeşit hürriyetleri, ŞUURA çıkarıp TEŞKİLÂTA bağladı. En basit örneği göz önüne getirelim: Batı üstünlüğü maddî manevî KEŞİF-İCAT yaratıcılığıdır. Batıda en büyük keşif MAKİNE dir. Makineleşmek, Batı işverenlerinin daha zeki yaradılışlarından mı ileri geldi? Hayır: Batıda işçiler teşkilâtlanma ve hak savaşı hürriyetini ele geçirince, işverenleri mutlak sömürme (en az ücretle en ağır işte en çok süreli çalıştırma) metodu yerine, kâr için daha mükemmel âlet ve makina keşfetmiye, yenilik ve icat aramıya zorladı. Geri, iptidaî Elimalâthaneleri bu yoldan Fabrikaya döndü.

Bizde, insan gücünün sınırsız sömürülüşü yüzünden bir zaman köye traktör giremedi : toprak ağası yarıcı çalıştırmayı daha ucuz ve kârlı buluyordu. Bu gün köyde traktörlerin üretimden ziyade eğlence ve taşıt aracı gibi kullanıldığından gocunuyoruz. Neden? Çünkü köy işsizleri traktörlerle yapılandan daha ucuz maliyetli ürün, verecek durumda bırakılmışlardır. Makineler şehirlerde bile insan emeğinin rekâbetine güç dayanıyor. O yüzden ecnebinin ıskartaya çıkardığı makineler bize yeni gibi sürülebiliyor. Fabrika işletmesi bile, vergi kaçakçılığı uğruna, yer yer parçalanıp, Tahtakalenin çıfıt çarşısına çevriliyor. Ve bir türlü modernleşemiyoruz.

Demek hür halk teşkilâtları, yalnız insanca davranış, sosyal adâlet, hatta o kadar şiddetle özlenen Ahlâk dengesi kurmakla kalmaz, yurdun Teknik ilerlemesi ile ekonomik kalkınmasını da kaçınılmazlaştırır. Makineleşmeyi duyulan bir ihtiyaç, keşif ve icadı millî zaruret durumuna getirir. Hür teşkilâtlı millet, belki bir avuç modası geçmiş derebeği bozuntusunun buyurma zevkini sınırlandırır, lâkin millet iradesini gerçekleştirdiği gibi, yurt ekonomisini de en sağlam, dayanıklı temeller üzerine oturtur.

Gerek iktisat, gerek toplum alanlarında bütün eksikliklerimizin özeti : İdarecilerimizin doğru davranmamış olmaları kadar ve belki ondan fazla milletimizin Teşkilâtsız bırakılmış bulunmasıdır.

C — ÖNCELİK KÜLTÜRE Mİ EKONOMİYE Mİ Verilmeli? : Tabiatta IŞIK ne ise cemiyette KÜLTÜR odur. Bu benzetişi ekonomi ile kültürün karşılıklı bağıntılarına uyguluyalım. Elektrik ampulü niçin yapılır? Elektrik ışığı almak için. Burada ampul ekonomiye, ışık kültüre karşılık düşebilir. Kültürsüz bir ekonomi elbet, ışık vermiyen ampule benzer. Lâkin, elektrik ampulü olmadan elektrik ışığı nasıl imkânsızsa, tıpkı öyle ekonomisiz bir kültür de tasavvur edilemez. Kültürle ekonomiyi birbirinden ayırmıya çalışmak, "yumurta mı tavuktan, tavuk mu yumurtadan çıkar" yollu meşhur skolâstik tartışma yavanlığına düşmektir. Elbet, kültür de ekonomiden çıkar, ekonomi de kültürden çıkar. Hangisinin önce geleceğini, —gökten inmiş vahiy nassı kaatı'ı— ile değil, yerine ve zamanına göre az çok değişir.

Ancak siyaset, insan şuurunun değil de, henüz maddî kör kuvvetlerin egemenlik sürdüğü toplumlara uygulanınca, kültürün ekonomiden sonra geldiği acı bir hakikattir. Böyle topluluklarda politika, ortada oynuyan KUKLA dır. Para o kuklayı oynatan tellerdir. Profesyonel politikacılarımız bu yüzden para oyunlarına pek kapılırlar. Ancak hiç unutulmıya gelmez : para tellerini tutup güden el ekonomidir. Sağlam ekonomide para telleri altındır, ve politika kuklaları o görünmez altın teller sayesinde rollerini başarı ile oynarlar. Ekonomi çürükse siyaset kuklalarını oynatan telleri pamuk ipliğinden, kâğıt olur. Artık vay o kuklaların ve idare ettikleri milletlerin başına!

En kabasından bir taze örnek verelim. İstanbul kambiyosuna göre külçe altın 1946 yılı 490 kuruştu. DP muha-

lefeti kıyametler kopardı. 1950 de altın 513 kuruş oldu: DP iktidara geldi. Bir de bakıyoruz 1954 yılı demokrasi kahramanları ansızın diktatörlüğe geçtiler. Neden?.. Başka bin bir sebep bir yana, altın 726 ya çıkmıştı. 8 yılda altın yarıdan fazla pahalanmış, Türk parası ve o parayla rızkını edinen Türkiye halkının nafakası yarı yarıya düşmüş sayılabilirdi. Bu maddî olayın Türkler üzerine yaptığı baskıya, ancak diktatörlüğün siyasî baskısı denk düşebilirdi.

Şimdi hangisi baskın çıkacak? DP nin siyasî, ahlâkî, ilmî, felsefî, idarî, hatta dinî etkileri mi, yoksa altın ibrenin gösterdiği ekonomi etkisi mi? 1960 şubatında altın 1710 kuruşa fırladı. (Türk parası % 349 düştü). Demek DP nin Türkiye ekonomisi üzerindeki 6 yıllık kasap oyunu, ondan önceki 4 yıllık CHP ve 4 yıllık DP baskılarına nispetle 7 misli şiddetle artış temposu gösteriyordu. (...)

(...) Demokrasimize yep yeni bir düzen verecek. Toplum zincirinin bütününü sürükliyecek olan hangi halkaya var gücüyle asılmalıdır?..

Hiç şaşmadan : Ekonomi halkasına. Toplum zincirimizin bütün öteki halkaları, hele maarif, kültür ve ilh. problemleri önemsenmiyecek veya geride mi bırakılacak? Asla. Hatta bilâkis : eğer kültürün sahiden ortamımızı aydınlatan büyük ışık olmasını istiyorsak, önceliği halkın ekonomik kalkınmasına vermeliyiz. Çünkü, maalesef, ekonomi gelişimine yaslanmıyan maarif ve kültür, ülkemizde boyuna, temelsiz yapının üst katları gibi tutunamamıştır.

Tersine, kültür ve maarif çiçeği, ne kadar güzel olursa olsun, kendi toprağında kökü yoksa, süslü vazoya konmuş nâdide güle benzer, ergeç solar, hatta çürür ve kokar. Bunu da bizim daha dünkü politikamızda bin bir örneğile görebiliriz. Batının ağır sanayie dayanan temellerini yurdumuzda gerçekleştiremedikçe, ticaretimiz vurguncu bezirgânlığa, bankacılığımız, Kanuni Süleyman çağındaki kadar "dolapçı" piyango ve hava oyunculuğuna döndü. İnönü "her köye bir okul" açmayı, köy ekonomisile bağdaştıramayınca, toprak reformsuz "İlk tahsil seferberliği" döndü dolaştı, okul masrafı için tek ineğini satmak istemiyen dul köylü kadınına jandarma falakası çekmiye kadar facialaştı. İnönü'nün de hor gördüğü "batakçı toprak ağaları"nın ekmeklerine yağ sürdü. CHP yi köylü oyları ile tepesi taklak getirmiye yaradı. Köye ışık götürme niyeti, maddesiz uygulanınca, köyü Menderes demagojisinin karanlığına gömdü. Yüzde yetmişimiz hâlâ okuma yazma bilmiyor. Bilenlerimiz de, ancak Şahmeranı anlayabiliyor. (...)

(...) Türkiyemizi yeryüzünün en kültürlü ülkesi yapmak istiyorsak dört elle sarılacağımız birinci halka ekonomi ve üretim düzenimizdir. (...)

V — POLİTİK

Saltanat çağında : Siyaset Sarayın tekelinde idi. Saray dışında siyaset yapmak: «Sözü ayağa düşürmek», sayılırdı. Bu kafa ile, Türkiye'de hürriyeti bile iki defa ilân eden kişi, en ünlü müstebidimiz Sultan Abdülhamit oldu. Onun için de Hürriyet, bizde hâlâ hürriyetten başka her şeydir.

Meşrutiyet çağında siyaset gene sarayla Bezirgânların (levanten sözcüğünde en iyi tarifini bulan Batıya bağlı ve hayran sözde tüccarların) tekeline geçti. Saray ağaları ile Kent bezirgânları dışında siyaset yapmak "sözü ayağa düşürmek" sayıldı. Bir tek iri Abdülhamid'in yerine bir çok Abdülhamid ufaklıkları geçti.

Cumhuriyet çağında: Birinci Kuvayimilliyecilik hayata "Halkçılık programı," ile gözlerini açtı. Fakat halkımız teşkilâtsız kaldığı için, teşkilâtlı, tecrübeli ve gelenekli derebeyi artıklarına karşı Cumhuriyet ve İstiklâlimizi koruyacak inkılâplar "Güzideler" (seçkinler) adlı kimselerin tekelinde yürütüldü. Halk için yapıldı, ama halk tarafından yapılmadığı için siyasî yüzeyden derinliklere inemedi. "Güzideler" dışında siyaset yapmak "Sözü ayağa düşürmek" sayıldı. CHP bu "güzide akidesi" ile halktan o derece korktu ki, en sonunda şef İnönü güya çokpartililiği ilân ederken bile: "sözü ayağı düşürmemek" şartını koştu. Kendi "güzide"si DP "sözü ayağa" öylesine düşürdü ki, yurdumuz en modern irtica ile silâhlanmış ortaçağ ağrılarının salgınına uğradı.

DP Faciasını hâlâ, hemen herkes "cahil halkın" siyasete karışması gibi görmeye eğiltiliyor. Türk milletine bundan büyük iftira olamaz. "Sözü ayağa düşürmek" sözcüğünün batılı anlamında medenî karşılığı DEMAGOJİ'dir. Demagoji: Küçük menfaat ve küçük meseleler öne sürerek, büyük menfaat ve yüce ülküleri örtbas etmek gevezeliğidir. Demagojiden kurtulmanın tek yolu, milletin bütününü siyasette söz ve iş sahibi etmektir. İster "seçkin", ister bıçkın olsun, azınlık siyaseti tekelinde tutup yığınlara maledemedikçe, er geç demagojiye düşer. Ortaçağ aşiret usulünde halkı sürü, başındakileri akıllı çoban yerine koymak olurdu. Millet idaresinde : gerçek demokrasiden, yani halkın bilfiil siyaseti gütmesinden başka çıkar yol yoktur. Onun için: 1) Siyaset, 2) Doktrin, 3) Parti konularında yanlış anlamaları kısaca açıklamadan edemiyeceğiz.

A — SİYASET: Yurdumuzu kasıp kavuran bir avuç derebeyi artığı, kendi hesaplarına çok güzel bir oyun bulmuşlardır: Siyaset düşmanlığı... Asker siyasetle uğraşmaz, memur siyasetle, uğraşmaz, genç uğraşmaz, ihtiyar uğraşamaz. Üniversite, hakim, öğretmen: Haşa! işçi, köylü, esnaf, fakir fukara: Ne hadlerine!.. Kim uğraşır Türkiye'de bu siyaset denilen kuşla? Yalnız cennetlik beylerimiz... Böylece, milet iradesi, bir koyun sürüsünü gütmek kadar kolay ve kârlı gelirli efendilerimize. Ancak gerçekte hiç bir millet sürü olamıyacağına göre, kanlı kansız siyasî facialar millet kaderini allak bullak eder dururdu.

En uzak ve en yakın tarihimizde o basma kalıp alışılmış "dürûg-ü maslahatâmiz"i boyuna yalanlayan en sık olaylardan biri de : askerle siyasetin en görmek istemeyen göze dahi batacak ilgisidir. Hemen hepimiz, askerlerin siyasetle uğraşmaması gerektiğinde Allah bir yemin etmiş görünürüz. Tarihimizde ise askerlerden daha velvelelice siyasetle uğraşan kimsemiz olmamıştır. (...)

Öyle iken en aklı başında geçinen aydınlarımız, bilim adına and içmiş koskoca profesörlerimiz bile, uluorta, hem de büyük ağırbaşlıkla : siyasetle uğraşmamak gibi düpedüz bir medenî intihar akidesini rahat lokum kadar tatlı tatlı yutmuş görünmeyi, en yüce Usun ermişlik kertesine varmak sayıyorlar. Neden?

Çünkü, bizde siyaset adı ile ortaya sürülen şey, çok defa bir avuç halk düşmanının kirli düzenbazlıkları olmuştur. Kirli çamaşırları milletten gizli yıkamanın kestirme yolu : aklı erecekleri, hele haksızlığa karşı gücü yetecekleri, en büyük millet meselelerinde, yâni siyasette kafadan gayrimüsellâh kılmaktır... (...)

Ortada gerçek fikir, sosyal prensip, açık ilmî doktrin bulunmayınca elbet, işçi, köylü, halk arasına sokulan sözüm ona "SİYASET" : aşiret kavgası çıkarır. Askerin, memurun, profesörün, aydının böyle aşiret kavgalarına katılmaları, yalnız külâh kapıcılığı ve kargaşalığı arttırmakla sonuçlanır. Zekânın benimseyebileceği insanca ölçülü açık düşünceler karşılaşamayınca, bilimli ve namuslu tartışmanın yerini, ister istemez cahilce, hatta hayvanca kör dövüşleri tutar.

Siyaset : bütün hayvanlar içinde yalnız insan içindir. Daha 2300 yıl önce, Aristotelesin insanı: (ZOON POLİTİKON) : (siyasî hayvan) diye tarif edişini tekrarlamaktan bıkmıyalım. İnsandan "SİYASET" özelliğini kaldırdığımız gün, geriye ne denlü süslersek süsliyelim, "HAYVAN" dan başka bir şey kalmıyacağını unutmıyalım. En derebeyice siyaset yasaklarına rağmen, hepimizin boyuna ve ister istemez, siyaset olaylarına katılmamız, insandan başka bir varlık olamayışımızdan ileri gelir. Mademki, insan doğduğumuz için bilerek, bilmiyerek SİYASÎ'yiz, "Siyasetle uğraşmam" diye, kendi kendimizi neden boşuna inkâra yeltenelim? Neden her şeyde yararlı bulduğumuz bilgi ve denemeyi siyasette kendimize çok görüp, en basit yurttaşlık meselelerimizin çözümünü kördüğüm, kördövüşü edelim? "Aşiret yırtınmaları ile uğraşmam" demek yerinde olabilir. Çünkü, 25 milyon nüfus içinde birkaç bin kişinin çıkarı uğruna çabalamak, hem çok küçük, hem çok iğrençtir. Bu küçüklük ve iğrençlik yalnız memurlara değil, insan olarak hiç bir Türke yaraştırılamaz. Ama, millet ölçüsünde EN GENİŞ, EN BÜYÜK DÂVÂ demek olan siyasetle uğraşmam demek, yalnız en ulu ulus görevinden kaçmak değil, o kutsal görevi bir avuç sersem aşiret yobazına bırakmakla bir çeşit vatana kıymak olur.

«Ben mesleğimde olgunlaşmak amacı ile siyasete vakit harcayamam» demek de yersizdir. Önce siyaset bir meslek değil, her meslekten insanın yurddaşlık borcudur. Sonra yurdumuzun hemen bütün aydınları memur, asker, öğretmendir. Belli başlı aydınlarımızı birer kulp takıp siyasetten uzak tutacaksak: Seçime, oya baş vurma komedyası ile kimi kandırıyoruz? Günlük ekmeğinin kölesi haline sokulmuş yurddaşlar çoğunluğu siyasetin inceliğini hangi ışık altında görecek : siyasî tuzaklardan nasıl sıyrılacaktır? Siyaset, ufak ufak, dağınık yurt görevlerinin bütün ile ahenkleşmelidir ve bütün meslekleri kaplar. Her meslek ilgisi, kendi alanındaki özelliği ve ışığı siyaset alanına taşımazsa, millet bütününe değil, kendi egoizmasına yarar. Tersine, siyasî anlamı kavramamış bir meslekte derinleşmek; uzmanlığı içine inildikçe yeryüzünün ışığından uzaklaştırıcı bir kör kuyuya çevirmek olur. Asıl siyasî terbiyesi bulunmayan insan, hem uzmanlıkta kör yoklamasından öteye geçemez, hem vatan için kaybolmuş sayılır. Nasıl, insan vücudünün bütünü ve hastalıkların hepsi hakkında tam bilgi ve deneme edinmedikçe insanın iyi bir kulak hekimi, kalp hekimi, akıl hekimi olması imkânsızca, tıpkı öyle, toplumun bütünü ve siyasî düzen ve düzensizliklerin hepsi hakkında tam bilgi ve deneme edinmeden bir meslekte uzman olmaya kalkmak, yarım kalmaktır. Bizim bütün alanlarımızda, hele aydınlarımızın uzmanlıklarında, olağanüstü istisnalar bir yana, kaide olarak daima yarım kalışlarının başlıca sebeplerinden biri de siyaset fobimizdir. Ata sözümüzle "Yarım hekim candan, yarım hoca dinden eder." (...)

(...) Her meslekten herkes, kendi kuyusuna gömülmesin; yurddaşlık görevi için yurt siyasetinde ayıkça rol alsın. Ancak o zaman iki buçuk teşkilâtlı avantürye, 25 milyon insanı koyun sürüsüne çeviremez. Ne istediğini bilen yurddaşlar önünde saygı ve namusu ile iş görmeye çabalar. Bu vatan ikide bir namussuzların oyuncağı oluyorca, bunda biraz da hepimizin siyasetten, yan çizişimiz rol oynamıştır. "Her millet lâyık olduğu idare şekline kavuşur" sözünün bir tek anlamı varsa o da, yurddaşları siyasî uyanıklığa ve siyasetle fiilen uğraşmaya çağırmasıdır. Yoksa, her millet, her zaman, en lâyık olmadığı oyunlara düşürülmüştür.

B — D O K T R İ N : Millet siyaseti: Toplum bölümlerimizin yurt ve dünya görüşlerini kendi açılarından, ayrı fikir sistemleri olarak ortaya koymaları ve sentezleştirmeleridir. Buna DOKTRİN siyaseti denir. Ancak, doktrin deyince, sağlı sollu, hep derebeyi artığı oluşumuzdan gelme bir sapıklığımız var. Bilgin ve hattâ otoriteliği "poz verme" sayanların doktrin sözünden çıkardıkları anlam: Batıda sonları "izm" le biten görüşlerin genel düsturlarını basma kalıp Türkçe'ye çevirip "Ve dahi, bununla amel oluna!" tekerlemesini savurmaktır. Buna doktrin değil, papağanlık denir.

CHP, bir ara "Devlet Sosyalizmi" etiketi bile takılmak istenen "Devlet Kapitalizmi" ile milletin başına pahalı devleti musallat edip iflâsa gitti. DP bir ara "Liberalizm" etiketi bile takılmak istenen şartsız, kayıtsız, tefeci, vurguncu hürriyeti ile milletin başına "Frankizm" diktatörlüğünü musallat edip, ihanete gitti. Bu iflâs gibi o ihanet de, hep kendi nazariyesi ve doktrini bulunmayan kafasız işgügarlığın, Batı mukallitliği ile kulaktan dolma klişelere özenmelerin yurdu tecrübe tahtasına çevirmesidir.

Doktrin hayattan doğar. Hayatın başlıca özelliği kitapta yazılmamış, yenilikler ve özelliklerle de dolu oluşudur. (...)

«En güç olan şey gerçeklerimize dikkat etmek ve fikre onu kaynak yapmaktır». "Batılı olmak, Batı düşüncesini savunmaktan güç. Batı düşüncesinden sıyrılarak, kendi düşüncemizin dertlerine inmektir. İğreti fikirden iğreti politikadan, iğreti ve sahte hayattan o zaman kurtulabiliriz". "Hürriyeti ne için istiyorduk? Düşünmek için değil mi? İşte hürriyet... Çıkını ile çözülmüş dertler yığın yığın... Hani düşünce? (Cahit Tanyol. "Hürriyet ve fikir yoksulluğu" Vatan 4 Temmuz 1960).

İlim ve Üniversitemizin doktrin değil, basit "düşünce" bakımından durumu bu kadar acıklıdır. Sebebi ile vakit kaybedilemez. Bu durum önünde tutulacak tek çıkar yol, bir kere daha halk çoğunluğumuzun adsız kaynaklarına hür akış vermek olabilir. (...)

C — P A R T İ : Şu, âlimimizin de, cahilimizin de hep şünce yokluğundan, doktrin çoraklığından yaka silktiği ülkemizde, siyasî aşiret kavgaları arasında, bir ses yükselmişti. Elbirliği ile boğulmak istenen bu ses, profesörlerimizi düşünmekten alıkoyan "gardiyan nezareti altında" bile "Batı düşüncesinden sıyrılarak", "gerçeklerimizi fikre kaynak etmiş" idi. Bundan, 27 Mayıs ikılâbından, 6 yıl önce "İKİNCİ KUVAYİ MİLLİYE SEFERBERLİĞİ'nin teorisini ve pratiğini fikirleştirmiş, doktrinleştirmişti. Kısaca diyordu ki: Şahsî nüfuz yerine, mutlak surette kanun yolu ile: a) Devleti milletten üstün değil, milleti devletten üstün tutmak ve antidemokratik kanunları ayıklamak, b) Müzmin işsizlik ile azgın hayat pahası kanser haline gelmiştir. Bunları köklerinden kazımak için, ikinci bir Kuvayi Milliye seferberliği gerektir. Bu iktisadî seferberliğimizi, ATOM dahil, en son sistem AĞIR SANAYİ temeline dayandırmak, a) Millî istihsal mücadelemizin para maddesini —ne sadakayla, ne zor ile,— ancak UCUZ DEVLET ve ŞUURLU TİCARET yolu ile sağlamak, b) Bu mübarek iktisadî Kuvayi Milliye seferberliğimizin güdücü ruhunu —başta işçi sınıfımız gelmek üzere,— cahil, âlim, köylü, şehirli... Bütün değer yaratan iyi niyetli vatandaşların, tamamiyle aşağıdan gelme ve tamamiyle serbest (Teşebbüs - Teşkilât - Kontrol) larında bulmak, ve bu emelle, bütün organlarda bilfiil müstahsilleri çoğunlukta görmek, yarımız olan KADINI ön safta bulmak, GENÇLİĞE sonsuz inanmak" gayedir.

Bu ses Vatan Partisi'nin Tüzük 2. maddesiydi. Düşünceye, hele Batıdan aktarılmamış bir düşünce olabileceğine inanmıyan çevremiz, insanca tepki değil, tekme savuracaktı. (...)

«1 — MUHTEVALI SİYASET: Vatan Partisi'ne göre siyaset boş bir zarf değildir. İktisadî ve içtimaî bir öz taşır. İktisat ile siyaset birbirlerinden ayrılamaz. İktisadî olay, siyasinin bir parçasıdır; siyasî olay birçok iktisadîlerin bütünüdür. Siyasî iktisadîyi çürütmez tamamlar. Siyasetin muhtevası, özü : yukarıdan beri anlattıklarımızdır. Siyasî bir parti öze dayanır: MÜPHEM ve UMUMİ bir takım lâkırdılarla kalırsa, onun hürriyet şekillerine dair söyledikleri, kendi kendisini veya başkalarını aldatmaya varır. Muhtevasız, önsüz, cansız POLİTİKA MUHAREBELERİ beyhudedir.

(Devamı 13. Sayfada)

Bunalım zirvede

(Baştarafı 5. Sayfada)

çıkar yol bulamamıştı. Devletçiliğimiz zümreleri büyük bir moral çöküntüsü içinde kendi kabuklarına çekilmişlerdi. Öyleyse finans-kapital açısından yapılacak iş önemli bir provakasyon tezgâhlayıp uygun anda birden bindirmekti. Ama buraya gelinceye kadar daha yapılacak epey iş vardı. Bir kere en önemlisi Paris anlaşmasıyla vatanın satılışını gözlerden gizlemek gerekirdi. Bunun için bir yandan **«anarşi»** tırmandırılırken öte yandan da hükümet gitti gidecek havası yaratılıyordu. Hemen hergün ya bir bakan ya bir milletvekili istifa ediveriyordu. Her istifa olayından sonra da reformistler hop oturup hop kalkıyorlar ve halka aman ses etmeyin hükümet giderse ne halt ederiz panikçiliğini yaymaya çalışıyorlardı. Böylece halk **«hükümet»** sorununa hapsediliyor ve el altından vatan satıcılığı işi gizli görüşmelerle yürütülüyordu. Öte yandan bir başka iş de bu birinci işin sonuçlarını yani yukarıda bahsettiğimiz **«vaka»** ları bu parlementer düzenin artık cılkı çıktı anlayışına dayanak yapacak propagandaya hız vermekti. Nitekim bir yerden «en iyisi yine parlementer düzendir ama bu «transferler» rejimi tehdit ediyor» havasını çalarken; öte yandan bu **«hava»** ya uymayan bir **«oyun»** oynuyorlar:

«Siyasal kargaşa, huzursuzluk birbirleriyle tutarlı olmayan aceleci, gerçekleri yeterince yansıtmayan kararlar her noktada sanayiin önüne engel getirir. Fakat genç demokrasimiz için yılları harcadık. Çok pahalı faturaları ödedik... Ancak bu demokrasinin yürümesi esnasında, siyasi partilerin... ekonomik meseleleri siyasal tercihleri bir yana bırakarak eğilmeleri mecburiyeti vardır. Politikacıların gelecek seçimler kadar gelecek nesilleri de gözeteceklerini umuyorum. Ama ummak başka bir işin gerçekleşmesi başka. Fakat bilmeliyiz ki, sadece gelecek seçimler düşünülürse, bu seçimlere VARMAK da zorlaşır... Biz, sadece istikrarlı, içinden tutarlı, güçlü, uzun dönem yaşayabilecek dışta ve içte saygınlığı arttıracak hükümetler arıyoruz. Bizim için bu hükümetlerin NİTELİĞİ önemlidir, adı ya da markası değildir. Bunu politikacılar düşünsün... Sermaye bir ürkek bir kuş gibidir... Çıt dedin mi pır diye gider... Sermaye istikrar ve güven arar.» (Milliyet. Sabancı'nın demeci)

Açıkça görülüyor ki finans-kapitalin sayım suyum yok demesi an meselesi haline gelmiştir. Hal böyle iken **«sosyalistlerimizin»** aman hükümet gidiyor diye işçi sınıfını uyutmaları affedilebilir mi? Kesinlikle hayır. Onlar asıl bu politikalarıyla faşizmi güçlendiriyorlar. Kaldı ki parababaları düzeni yıkılmadan şu hükümetin gidip bu hükümetin gelmesi neyi değiştirir. Hükümet değişikliği halk kitlelerinin düzen değişikliğini gündeme getirmelerini önlemek için yapılıyor. Nitekim şu sözler buna en güzel örnektir:

«Türkiye eğer bugün 18 ayda içine düşürüldüğü görülmemiş bir bunalımdan kurtulmak istiyorsa mutlaka yeni bir hükümet aramalıdır. Millet nezdinde sıfırı tüketen bu hükümet... Hür demokratik rejimimizin geleceği bakımından en büyük tehlikedir.» (Milliyet 25-6-79 Nuri Bayar)

Aynı anlamda bir başka örnek:

«Türkiye'nin bugünkü durumuna gelindi mi büyük koalisyon yapılır. Yapılmazsa kazan patlar. Onun içindir ki, başta cumhurbaşkanı demokrasiden yana sivil ve aydınlar, sağ duyulu vatandaş partilere bunu anlatmaya çalışıyorlar. Kazanın patlamasını bekleyenler de aksini. Demirel siz kimden yanasınız ki? » (Hürriyet Metin Toker)

Ortada herkezin patlamasından korktuğu bir **«kazan»** var. Bu kazan; Türkiye'nin yoksul halklarını işsizlik ve pahalılık cehenneminde kavuran, kaynatan, yakan, bir avuç para babasının şartsız kayıtsız egemenliğidir.

Parababaları kazanlarını (düzenlerini) korumak için bir yandan reformist burjuvaları (CHP'yi Ecevit'i) sibop olarak kulanıyorlar. Yoksul halkın yükselen istimini (devrimci tepkisini) böylece boşaltıp, amortize ediyor. Bir yandan da habire faşizmi kışkırtıp duruyor.

Türkiye'de iki parti var. Birisi Vatan Partisi, İkincisi diğerleri.

Vatan Partisi kazanın (parababalarının egemenliğinin) patlatılıp, halkın gerçek demokrasiyi kurmasını istiyor.

Diğerleri kazanın patlatılmasına karşılar. Bunların bir kısmı ise (reformist partiler CHP, TİP, TSİP, TKP) kazana dokunmuyorlar, altındaki ateşi biraz azaltalım diyorlar.

Bırakalım onları düştükleri çukurda debelenip dursunlar.

İşçiler, köylüler, gençler, YOKSUL HALK! Siz ne diyorsunuz?

Finans-Kapital Sosyalistleri

(Baştarafı 14. Sayfada)

maaşları bile ödenemez hale geldi.» Görüyormusunuz? İsminde "işçi" ve "köylü" lafları bulunan TİKP için işçinin köylünün neler çektiği önemli değil. O uluslararası finans kapitalin ve büyük memurların dertleriyle dertleniyor.

Bilim kurulu raporu bu önemli görevini yerine getirdikten sonra ülkenin kalkınması için şu şartları sıralıyor :

«1) Tarıma öncelik vermek»

«2) Sermaye yoğun teknoloji yerine emek yoğun teknolojiyi temel almak»

«3) Toprak reformu yapmak»

Bunların üçü de uluslararası finans kapital'in savunduğu görüşlerdir. Üçü de gelir dayanır emperyalizme açık pazar olmaya, iktidar yıkılmadan yapılacak toprak reformu ile de finans-kapital'e pazar açmaya ve kazanı patlatmamak için bir kısım işsizlere iş yaratmaya. Öyle ki isteyen her vatandaş bu görüşleri kimlerin savunduğunu günlük gazeteleri üstün körü okumakla öğrenebilir. İş bu noktaya geldikten sonra bu yazıyı şöyle bağlıyabiliriz.

"ECEVİT YAPAMADI BEN YAPARIM"

TİKP Bilim Kurulu raporu "ülkemizi buhrandan çıkarabilmenin yolu cesur ve kararlı siyasetlerden geçer" diyor ve Ecevit'in bu işi beceremediğini hikâye ediyor :

«Ecevit, MC'nin yıkıldığı ve partisinin iktidarı devraldığı günlerde itibarının zirvesindeydi... Kıbrıs'ta kısa sürede barışçı bir çözümün sağlanması ve içeride anarşi odaklarının kökünün kurutulması Ecevit'in itibarını büyük ölçüde artırabilecekti»

Finans kapital yazarları da "millet Ecevit'e açık bono vermişti ama Ecevit bunu kullanamadı" diyorlar. Yani "en başta geniş halk kitlelerinin desteğine sahip olan" Ecevit cesur ve kararlı bir siyaset izleseydi "halk sevdiği gülün dikenine katlanırdı" ama Ecevit bu fırsatı kaçırdı diyorlar. Oysa yapılacak iş çok basitti. 1) Kıbrıs sorunu çözmek İMF ile anlaşmak, U-2 lere ses çıkarmamak —ki bunlara biz emperyalizme kölece boyun eğmek diyebiliriz.—

2) İçerdeki anarşi odaklarının kökünü kurutmak, TİKP buna birde "sosyal emperyalist"lere karşı topyekûn yemez hale getirmek, halkın öncü güçlerini yani proletarya sosyalistlerini fizikman temizlemektir. Oysa Ecevit hükûmeti "doğru ve berrak dünya tahliline sahip" olamadı ve "buna dayalı doğru ve cesur siyasetler tespit edemedi. Dengesizliği temel tutum olarak benimsedi. Dolayısıyla, hiçbir sorunun üzerine kararlı bir şekilde gidemedi" Ama diyor rapor ben bu işi rahatlıkla başarabilirim. Ve arkasından neler yapacağını sıralamaya başlıyor.

«Bugün buhranın esas nedeni üretimdeki geriliktir. Sorunun çözümü üretimin artırılmasında yatmaktadır. (Alın size bir neden daha ve bu nedeni ortadan kaldıracak sihirli reçete. TÜSİAD da verdiği ilânlarda neden olarak üretimdeki geriliği gösteriyor ve yokluğu paylaşmak değil, bolluğu yaratmak istiyoruz parolasıyla üretimin artırılmasını "çıkış yolu" diye yutturmaya çalışıyor. Ama TİKP parababalarından bir adım daha ileri gidiyor. Üretimin nasıl artırılabileceğini gösteriyor. "Bu nedenle ise tarımdan başlamak gerekmektedir. Türkiye tarımında, üretici güçlerin geri kalışının başlıca nedeni, toprak ağalığına dayalı yarı-feodal üretim ilişkileri" dir. Öyleyse "Köylü kitlelerinin, işledikleri toprağın tapulu sahibi olmasından kaynaklanan bağımsız ve özgür iradeleri olmaksızın ekonomiye yeniden can verecek adımların atılması imkansızdır."

Devletin askerci ve kırtasiyeci olmasından hiç söz etmemek için bunalımın belirtisi ve sebebi olarak sayılan enflasyonun nedenlerine hiç girmezsen;

Modern teknik değil "emek yoğun sanayi" önerirsen;

Uluslararası finans-kapitalin başıyla düşünüp "önce tarım" parolasını atarsan;

Toprak reformunu bile halk örgütlerine bırakmazsan; istediğin kadar: "Toprak reformunun temel amacı, toprak ağalığını ve ortaçağ kalıntısı kurumları tasfiye etmek olmalıdır" de, sonuç döner dolaşır Uluslararası finans-kapitale pazar yaratmaya varır.

Bunun gibi sayılan diğer öneriler kredi meselesi, gübre sorunu, tarım makinaları sorunu hep gelir en başta iktidar sorunu atlandığı için bugünkü düzen veri olarak alındığı için yine aynı amaca finans-kapitale pazar yaratma amacına dayanır. Bunların dışında sayılan diğer reform önerileri de aynı akibetten kurtulamaz. Sayılan 8 öneri devlet, iktidar sorununu atlar. Halbuki ucuz devlet olmazsa hiçbiri olmaz. TİKP bunların yapılmasını ister. İşçilere ve köylülere bunlar yapılırsa kurtulabilirsin hayalini yayar.

Bütün bunları söyleyen; Halkı değil, egemen sınıfı çıkmazdan çıkartmaya çalışan TİKP, Finans-Kapital partisi değil de nedir?

Tek çıkar yol nedir?

(Baştarafı 12. Sayfada)

«2 — ŞEKİLLİ SİYASET: **Hangi konuyu siyasetçe ele alısak, ona dair elle tutulur, önü sonu belli, mânası açık, HELE SONRADAN TAHRİF EDİLEMEZ bir tarif yapılmalıdır. Meselâ modern siyaset (şahısların kaprisine değil) KANUNA dayanır. Kanunların başı** Anayasadır. **Anayasamızda hürriyetler nasıl tarif edilmelidir? Başka partiler buna dair yalnız umumî lâf ediyorlar. Halbuki Vatan Partisi bir yıldanberi ANAYASA PROJESİNİ Üniversitenin potasına atmış bulunuyor. Ortadaki teklifler açık: YASAMA YETKİSİ:** Millet vekillerinin 4 yıl istediklerini yapması **olmamalıdır. Vekâletname veren ASİL millet, kendi vekillerinin yanlışlarını ne zaman görürse, işe karışabilmelidir. (REFERANDUM). YÜRÜTME ve YARGILAMA yetkileri, mademki ulus adına millet adına kullanılır, doğrudan doğruya milletten VEKÂLETNAME almalıdır. Bu da hükûmet ve adalet organlarının dahi meclis gibi SEÇİMİ ile olur. O zaman, ne Meclis KANUN DİKTATÖRLÜĞÜ yapabilir, ne o kanunları tatbik eden İDARECİ ve HAKİMLERİN emniyetsizliği kalır.» (S. 35)**

1957 güzünde yayınlanabilen GEREKÇENİN ÖNSÖZÜ bir daha seslendi: "Birinci Kuvayi milliye seferi: Topluluğumuzu boğan iç ve dış tesirli TEFECİ-BEZİRGÂN kâbusuna karşı idi. İkinci Kuvayi Milliye seferi: Aynı kâbusa karşı TOPRAK REFORMU ve AĞIR SANAYİ temelleri üzerinde, modern halk teşebbüs, teşkilât ve kontrolu altında, iktisadî, içtimaî kalkınmamızı millete mal etmektir."

«Vatan Partisi'ne göre olayların kendiliğinden gelişmesile İKİNCİ KUVAYİMİLLİYE SEFERBERLİĞİMİZ, istesek de, istemesek de GÜNÜN MESELESİ'dir.» (S. 3). (a.g.e. S. 36-63)

Milletin en önde gelen meselesi olan işsizlik-pahalılık'tan kurtulabilmek için II. Kuvayimilliye seferberliği (Halk Kurtuluş Savaşı) vermek durumundayız. Bu ise siyasî iktidarı ele alma savaşından başka birşey değildir.

Bunalımdan geri dönülmezcesine çıkabilmek için Vatan Partisi Programını uygulamak şart. Vatan Partisi programını ise ancak **işçi-köylü iktidarı** uygulayabilir. O halde işçi-köylü iktidarı için Vatan Partisi'nde birleşelim!

Memleketin şu "kritik" şartlarında "kimse iktidara gelmeye pek de niyetli değildir, niyetli olamaz" deniyor.

Vatan Partisi bütün tekliflerini uygulayabilmek için iktidara gelmeye ve Ülkeyi - Halkı bu ağır bunalımdan kurtarmaya niyetli, kararlıdır.

Yol Yayınları

Dr. Hikmet Kıvılcımlı

TAKTİK ANA HALKASI: LEGALİTEYİ İSTİSMAR

FİATI : 30 TL.

İsteme Adresi : ODAK Basın Yayın Dağıtım Babıali Cad. Bey Han No. 29/202 Cağaloğlu İST.

Finans-Kapital Sosyalistleri kimlerdir ve halka karşı nasıl savaşırlar?

Bunalım dönemleri sınıf savaşının alabildiğine derinleşip keskinleştiği dönemlerdir. Kitlelerin hızla politize olduğu bu dönemlerde —günümüz Türkiye'sinde olduğu gibi— finans kapitalin en büyük önem vererek yapmaya çalıştığı tek şey : kendisini bir sis perdesiyle örtmek, böylece kendi varlığının tartışılmasını gündeme sokmamaktır. Bunun için reformizme ses çıkarmaz, hatta güçlendirmeye çalışır. Gazetelere bunun için "mağdur olmuş", "şikayetçi" pozlarda ilân verir. Ve bunun için "Komünist" partiler kurdurur.

«Bugün yeryüzünde finans kapital soyguncuları bir avuç oligarşidir. Finans-oligarşisinin oynadığı en büyük oyun: İşçi sınıfını kandırmak için, ne yapıp edip işçi sınıfından yana görünmek oyunudur. O nedenle, bütün dünyanın ileri, geri bütün kapitalist sınıfları başlıca çabalarını hep aynı noktada odaklaştırırlar. Her yerde çarçabuk sahneyi tutan "işçi" partileri yahut "sosyalist" partileri kurdururlar... Bu oyunun en korkunç yanı şudur. Gerçekten işçi sınıfı partisi olan bir teşkilatta sahte işçi sınıfı partisi olan bir teşkilatta aynı kitap üzerine —tıpkı vaktiyle müslüman ve münafığın, Kur'ân üzerinde yaptığı gibi— yemin edebilirler. Örneğin Amerika'nın en büyük sosyalizm düşmanı casus teşkilatı CİA, dünyanın ileri geri bütün ülkelerinde, her türlü gençlik ve işçi teşkilatlarının subaşlarını kesmiştir. O subaşlarında gerekirse Sosyalist, gerekince Marksist-Leninist, gerekince komünist, gerekince troçkist gerekince anarşist olan, fakir halkın eğilim ve özlemlerini dile getirebilecek her ad altında akla gelen en keskin çıkışlı teşkilatlar kurar.

Egemen sınıfların iktidar partileri, gizli açık devlet cihazları, polis ve casus teşkilatları, maskeli maskesiz kapitalist veya derebeği artığı dernek veya kurullar hep o işçi partisi veya komünist partisi kanallarına binbir maddi veya manevî yardım akıtırlar.

... Bunun tam tersi de olağandır. Sahneye çıkarılmış sahte işçi veya sosyalist partilerine karşı olmadık güçlükler icad edilir. Kalantor işveren veya ağa partileri, iktidarları veya sınıfları, parayla tutulmuş kişiler ve teşkilatlarla *sahte işçi partisini* görünüşte baskılara uğratırlar. Kanun adına kışkırtılmış resmî, gizli ve açık şahsiyetler veyahut şebekeler elaltından yapma saldırılara geçirtirilir. *Halk bu manzara önünde: Sahte işçi ve sosyalist partilerinin sahici* ve *namuslu* teşkilatlar olduklarına, daha kolayca kanar.

Tek sözle kapitalizm, sahte olmak şartıyla, çarçabuk ün kazandırılan ve göklere çıkarılan sosyalist ve işçi partilerini de, uzun süre "mağdur" "eziyet çekmiş", baskılara uğramış görünen sözde sosyalist işçi partilerini de, KENDİ SINIF EGEMENLİĞİNİ daha uzun ömürlü kılabilmek için kullanır." (Dr. H. Kıvılcımlı. Genel Olarak Sosyal Sınıflar ve Partiler : Sayfa: 46-48)

Acep bizde de finans-kapitalin kurduğu ve elaltından "binbir maddi ve manevî yardım" akıttığı; kimi zaman çarçabuk ün kazandırılıp göklere çıkarılan, kimi zaman da "eziyet" ve "baskılara" uğratılan "SOSYALİST" partileri varmıdır? Vardır. Hemde Marksist-Leninist ve hatta Maoist partiler vardır. Türkiye İşçi Köylü Partisi bu tür partilerden biridir. Vaktiyle bu oligarşi veletleri "CİA sosyalizmi nasıl yapılır?" yazısıyla teşhir edilmiştir. O zamanda pek çok zavallı, bu "sosyalistleri" halkçı güçler içinde görüyor ve gösteriyorlardı. O zamanın "Ak-Aydınlıkçı" beğleri, finans-kapital sosyalisti olma yolunda epey yol aldılar. Ve süreç içinde, kimi kafalar bunların nemenem sosyalist olduklarını anladı. Buna rağmen halkımızın önemli bir kesimi hâlâ bu finans-kapital beslemelerini solcu sayıyor.

İşçi ve Köylü kelimelerini yanyana getirerek finans-kapital savunuculuğunu "solcu" laflarla yapan TİKP geçtiğimiz ay; "EKONOMİDEKİ ÇIKMAZ ve ÇIKIŞ YOLU" isimli bir broşür yayınladı. Broşürü okuyan devrimci işçiler hemen şu yargıya varacaklardır: TİKP, finans-kapitalin "KOMÜNİST" partisidir.

Broşür, daha ismiyle, kullandığı kavramlar ile kendini ele vermektedir. Örneğin "Ekonomik çıkmaz" burjuva bir kategoridir. İşçi sınıfı için çıkmaz değildir ama finans kapital için çıkmazdır. Yani "ekonomideki çıkmaz" kavramı bilimsel değildir. Öte yandan "Girdi", "Global büyüme", "Aramalı" "Emek - yoğun teknoloji", "Özel kesim", "Nihaî mallar", "İthal ikamesi" vs. gibi kavramlarda burjuva iktisad kategorileridir. Hatta broşürden aldığımız şu cümleler "solcu" bir partinin nasıl finans-kapitalin beyniyle düşündüğünü göstermesi bakımından ilginçtir :

"Kıbrıs'a yapılan müdahale, Türkiye'yi üçüncü dünya ülkelerinden ve batıdan tecrit etti." Hürriyet, milliyet vs. gibi burjuva gazetelerini okuyormuş gibi olmuyormusunuz? Halbuki biz bu sözleri bu gazetelerden veya herhangibir burjuva profesörünün konuşmasından değil, TİKP Bilim Kurulu raporundan aldık. Biz bir yorum yapmadan birkaç cümle daha sıralayalım: Okuyucu her cümleden sonra herhangibidir finans-kapital yazarını okuyormuş gibi belki de hayret ederek görecektir :

«Ekonomik sorunlar hızla ağırlaştı.»

«Tüm ithalat transferleri durduruldu.»

«Alacaklı yabancı firmalar Türkiye'yi uluslararası mahkemelere vermeye başladılar.»

«Kıbrıs'ta kısa sürede barışçı bir **çözümün sağlanması** ve içeride **anarşi odaklarının kökünün kurutulması** Ecevit'in **itibarını** büyük ölçüde artırabilecekti.» (abç)

«Ülkede **siyasî istikrarı** sağlıyacak, dışta ise Türkiye'nin içine düştüğü **tecriti** sona erdirecekti.» (abç)

«Hükûmetin hazırladığı önlem paketi...»

«Batının güvenini yitiren hükûmet...» vs. vs.

Bütün bunların yanısıra broşür daha ilk satırda finans kapital tefeci bezirgân egemenliğinin sürmesi dileğiyle başlar :

«Ekonomik güçlüklerin son aylarda ulaştığı boyutlar, halkın yaşamını ve ülkenin geleceğini tehdit etmeye başladı.»

Bu satırlar buram buram halk düşmanlığı kokuyor Bir yandan bilgiç pozlarda halkın gözüne kül atıyor; "Ekonomik güçlüklerin son aylarda ulaştığı boyutlar halkın yaşamını tehdit etmeye başladı"; açıkcası çilekeş halkımıza, yaşamını tehdit eden finans-kapital Tefeci bezirgân tehakkümü değil, ne idüğü belirsiz "ekonomik güçlüklerdir" deniyor. Tıpkı parababalarının "Ben kazanmazsam işçiye nasıl yararım" demecindeki gibi TİKP de hal[illegible]kımıza şu yaşadığımız ekonomik güçlükler olmasa yaşamın tehdit altında olmayacak diyor. "Hatta" diyor TİKP; yaşamınızı tehdit eden "ekonomik güçlük" değil, çünkü ekonomik güçlükler vardır ve var olacaktır, yaşamınızı tehdit eden asıl tehlike: "Ekonomik güçlüklerin son aylarda ulaştığı boyutlardır" Demek, kemerleri sıkar özveride bulunur da şu "ekonomik güçlüklerin son aylarda ulaştığı boyutları" biraz hafifletebilirsek mesele kalmaz.

Öte yandan TİKP'e göre "Ekonomik güçlüklerin son aylarda ulaştığı boyutlar" Allah saklasın!.. "Ülkenin geleceğini de tehdit etmeye başlamış" Amanın dostlar!.. "Şeytan kulağına kurşun"... Kimdir? Ya da nedir bu ülkenin geleceğini tehdit eden şey? Devrimci işçiler bu konuda şöyle düşüneceklerdir :

Kapitalizm doğuncaya kadar antika tefeci bezirgân medeniyetler iyice gericileşince, barbar akınına uğruyor ve toplum bütünüyle yok oluyordu. Halbuki "İnsanlığın, modern medeniyetle edindiği ŞUUR ve TEKNİK kazançları, hiçbir harp veya BUHRAN hoyratlığı ve şuursuzluğu ile yok edilemiyecek güce erdiğinden, her ihtilaf ve patlangıç ortaya çıktıkça, eskiden beri varolan medeniyet **yıkılmaksızın** yeni ve daha ileri üretim münasebetleri sağlıyan bir SOSYAL DÜZEN (REJİM) daha insancıl yollardan kurulabilmiştir. (Dr. H. Kıvılcımlı. Tarih Tezi Sayfa: 56)

Yani eskiden olduğu gibi üretici güçlerin gelişimine engel durumuna girmiş üretim münasebetlerini bir türlü ortadan kaldıramayıp, tarihsel devrimlerle toplumun bire dek kırılması dönemi, 500 yıldan beri kesince kapanmıştır. Bunun yerine toplumdaki üretici güçlerin gelişimine engel olan sosyal sınıflar, daha insancıl metodlarla ortadan kaldırılmış, yani üretim ilişkileri değiştirilerek, toplum bütünüyle biredek yok olmaktan kurtarılmıştır. Bunu da "Toplum içinde yeni ve tarihsel misyonlarını yarım yahut tam şuurla sezip benimsemiş ve çökkün sınıflara dayatmayı bilmiş, yeni sosyal sınıflar" (a.g.e.) yapmıştır.

Bu gerçek ortada dupduru dururken TİKP "ülkenin geleceğinin tehdit altında" olduğunu nereden çıkarıyor? Açıktır ki, geleceği tehdit altında olan, ülke değil, gerici çökkün sosyal sınıf ve zümreler ile onların düzenidir.

Bu düzenin geleceğinin tehlikede olduğu gerçeğiyle tir tir titreyen TİKP, bir yandan düzenin selâmeti adına bir takım iyileştirmeler (reformlar) yapılmasını önerirken; efendilerinin çıkarını da savunmadan edemiyor.

Broşür, başlıca şu üç görevi başarmak iddiasıyla yazılmış :

1) Bunalımın gerçek nedenini gizlemek,
2) Kitlelere reformist hayaller yaymak.
3) Devrimci işçilerin fizikman temizlenmesi hakkında finans kapitale akıl vermek.

TİKP bilim kurulu raporu bunalımın gerçek nedenini gizlemek için bir sürü "neden" sıralıyor. En başta "Gittikçe ağırlaşan ekonomik sorunlar kısa bir dönemin değil, yılların ürünüdür." deniliyor. Böylece ekonomik sorunların müsebbibi olarak "geçmiş yıllar" suçlanıyor.

Geçmişe sığınılarak finans-kapital ve tefeci bezirgân sınıflar gizlenip aklanıyor. Arkasından "bu sorunların temelinde emperyalzime bağımlılık ve toprak ağalığı yatmaktadır." diye ekliyor. Böylece emperyalizmi bir dış olgu toprak ağalığını da içi boşaltılmış bir kavram olarak koyup; finans-kapital tefeci bezirgân olgusunu bir kere daha gizleyip aklamış oluyor. Ama bilimsel görünebilmek için de bir "hakim sınıflar" sakızı çiğnemeden edemiyor. Bu kavramı dolduran muhtevayı ise şu sözlerle açıklıyor :

«AP Genel Başkanı S. Demirel ve bir kısım politikacılar» "Otomotiv, petrol ve lastik tekelleri" veyahutta "ithalat vurguncuları' vs. vs. Aradabirde "ticaret burjuvazisi" yahut "büyük burjuvazi" gibi kavramlara sarılıyor. Eğer bunalımın nedenini hâlâ anlıyamadınızsa, üzülmeyin, TİKP de "neden" çok: "1973 de... Petrol fiatlarına... Zamdan sonra... Gelişmiş kapitalist ülkeleri bir enflasyon dalgası sardı... Türkiye ekonomisi de bu enflasyondan şiddetle etkilendi." Sanki insan parababalarının gazetelerdeki ilânlarını okuyormuş gibi olmuyor mu? Enflasyon nedir? Kimler tarafından nasıl üretilir? Bunlar hiç ağıza alınmaz. Çünkü o zaman pahalı devlet mekanizmasına, üretimdeki geriliğe vs.'ye girmek zorunda kalacak. Ve bu sonuçların ardında yatan asıl sebep: Finans kapital + tefeci bezirgân hakimiyeti ayan beyan ortaya çıkıverecek. O'nun korkusu da bu zaten. Bu gerçek es geçilince, nerden geldiği bilinmez, ya da hava tahmini yapar gibi; filan yerden gelen soğuk hava dalgası ülkemizi etkisi altına almıştır gibisinden; gelişmiş kapitalist ülkelerden gelen bir enflasyon dalgasından söz edilir. Neyse geçelim. (Bu konuya değinen bir yazı Sosyalist'in bu sayısında var)

Arada çerez kabilinden şu saçmalığa daha doğrusu suert-i haktan görünen finans-kapital savunuculuğuna değinip geçelim :

«OPEC zammından sonra batılı petrol tekellerinin kârlarının yükseldiği ve bundan emperyalistlerin yararlandığı iddiası da tümden geçersiz kalmıştır.»

Ey işçiler köylüler! Bu sözler üzerine biraz düşünün, Ecevit hükûmeti geçtiğimiz günlerde ekmeğe yapılan devlet desteğini kaldırdı. Böylece halkın vergilerinden kesilip fırın patronlarına verilen para artık verilmeyecek. Bu durumda, ekmek sübvansiyonunun kaldırılması halkımızın yararına olmuştur, fırıncılar bundan hiç kâr etmemişlerdir diye sevinebilirmisiniz? Kara cahil olup ta sevinmeye kalksanız bile yahut ta TİKP gibi patron savunucuları, size bu yanlış görüşleri kabul ettirmeye çalışsa bile; bu işlemden sonra iyice ufalan ve fiatı artan ekmeği yediğiniz zaman, sevinciniz kursağınızda kalmayacak mı? Fırıncıların hiçbir zararı yok bu işten. Onlar kârdan zarar etmemek için zam yaptılar. Buna mukabil sizler daha çok paraya daha az ekmek alabiliyorsunuz. Kaldırılan sübvansiyon size geri veriliyor mu? Yani sizden alınan vergilerde azaltma var mı? Yok. Demek sömürü azalacağına, katmerlendi. Yaşasın TİKP diyelim mi? Yoksa bu sloganı finans-kapitale mi bırakalım?

Devam edelim. Broşür, "neden" sıralamaya devam ediyor: "Bu durumun ortaya çıkmasında Kıbrıs sorununun rolü çok büyüktür." Bu sorun yüzünden "ABD ile birlikte Batı Avrupa ülkelerinin Türkiye'ye ekonomik önlemler uygulamaları sonucu... Ekonomik buhran daha da ağırlaştı" bunun gibi daha bir sürü "sebep" var, ama sıralamaya gerek görmüyoruz ve eğer diyoruz bunlar sebepse, bu sebeplerin sonucu ne olmuş diye soruyoruz.

«Tüm ithalat transferleri durduruldu. Alacaklı yabancı firmalar Türkiye'yi uluslararası mahkemelere vermeye başladılar. Dış ülke temsilciliklerimizde çalışan personelin

(Devamı 13. Sayfada)

Sosyalist
DÜŞÜNCE ve DAVRANIŞ GAZETESİ
Haftalık Siyasî Gazete (Şimdilik 15 Günde Bir Çıkar) / Sahibi : Yaşar Yuva / Sorumlu Müdür : H. Zafer Korkmaz / Adres : Bab-ı Ali Cad. No. 29/202 Cağaloğlu - İST. / İsveç Bürosu : V. Orakçıoğlu, Box 5034 16305 SPANGA Stockholm, Postgirot : 431 309 3-9 / Dizgi - Baskı : Murat Matbaacılık Koll. Şti. Tel. : 27 45 71 / Son Baskı Tarih : 4.7.1979 / Abone Şartları : 6 Aylık 120 TL., Yıllık 240 TL.